

II
TALIJANSKI I USTAŠKO-DOMOBRA NSKI
DOKUMENTI

BR. 110

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 1 SVIBNJA 1943 GOD. O STANJU U REJONU VRATA
I PREBACIVANJU USTAŠKO-DOMOBRANSKIH JEDINICA NA
PAG¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 1. 5. 43. SAT I MINUT: 0935	BROJ: 3
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 1. 5. 43. SAT I MINUT: 1015	BROJ: 4

S A D R Ź A J

NAJŽURNIJE

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—

Noćas² između 30.4. i 1. svibnja, položaj kod Vrata (2 km. z.
od Baških Oštarija) izgubljen.³

Talijani se povukli u Karlobag.

4 hrvatska sata (600 domobrana) ostaju u Karlobagu radi uže
odbrane. Ostatak hrvatskih četa — oko 700 ljudi prebačeno na otok
PAG sa tvorivom.

General Rumler⁴ pošao je osobno na PAG zbog organizacije
prihvata.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 1/1—10, k. 23.

² U originalu, ova riječ dopisana crvenom olovkom.

³ Ovaj položaj su napali i zauzeli dijelovi Šeste divizije. Vidi dok. br. 2,
112, 113 i 116.

⁴ Hrvatski vojni povjerenik pri Višoj komandi oružanih snaga »Slovenija-
Dalmacija«

Napad partizana na Vrata izvršen je sa 4000 ljudi. 30 bacača i puno teškog naoružanja.⁵

Naše 2 gorske sa 360 naboja izgubljene bez zatvarača.

Tajni broj 2810

1/V D⁷

HRVOPO"

PRIMIO BRZOJAVKU DANA 1.5. U SATI 1112.

DEŠIFRIRAO DANA 1.5. U SATI 1145. PODPIS:

OČEVIDNI BROJ PRIMLJENA:

BRZOJAVKE DAN 1 MJESEC V. GOD. 43.

7 SAT 11 MINUT 55

POTPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAV-

KU PRIMIO:

PODPIS: SLADOVIČ

ČIN: stk.

⁵ Podatak netačan. O snagama koje su napadale u ovom rejonu vidi dok. br. 2 i 109.

⁶ Hrvatsko vojno povjereništvo pri Višoj komant'i oružanih snaga »Slovenija-Dalmacija«

⁷ Datum i paraf generala Dragojlova, načelnika Operativnog odjeljenja Glavnog stožera domobranstva. Nalazi se i na ostalim ustaško-domobranskim dokumentima objavljenim u ovoj knjizi.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG ARMIJ-
SKOG KORPUSA OD 1 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI ČIŠĆENJA
U ZONI SREDNJA, SITNO I ŽRNOVNICA¹

18 E

Inc/2/D

6

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7086

Stiglo 2 svibnja 1943 — XXI

Dan

i

čas

otpreme 1/5/43

20.50

prijema 1/5/43

23.15

PREDMET: wt

TELEGRAM

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA SUPERSLODU — OPERATIVNO ODJELJENJE

a na znanje:

KOMANDI V I VI ARM. KORPUSA

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 6329/op.-

IZVJEŠTAJ OD DANA 1 SVIBNJA 1943 U 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

Javljeno je da se u zoni Kladnjice (Šibenik TI—TI—CD) nalazi nekih stotinjak ustanika,³ koji su navodno opljačkali stoku u Barani (Šibenik TL—CD). —

SEKTOR »BERGAMO«:

Jutros 1-og maja započeta je sa dvije kolone akcija čišćenja⁴ u zoni Srednja (Omiš UB—US—VH—BL—BH), Sitno (Split US—BN) i Zrnovnica (Split UO—BN). —

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Pečat prijema. Nalazi se gotovo na svim talijanskim dokumentima objavljenim u ovoj knjizi.

³ Vjerovatno dijelovi Splitskog NOP oderda.

⁴ O ovoj akciji vidi dok. br. 114 i 120.

Razjuren su male grupacije partizana, koje su se povukle prema padinama Mosora.

Izvedena je artiljeriska i minobacačka paljba na kote 453 i 302 (Šibenik SP—BN), gdje su primjećeni sumnjivi pokreti. —

SEKTOR »ZARA«:

Jedna grupa crnih košulja i formacije M. V. A. C. prilikom izviđanja u zoni Bratiškovci (Šibenik *QO*—CS) i Sonković (Šibenik *QM*—*CQ*) zarobili su i strijeljali šest ljudi i jednu ženu, jatake ustanika, i uhapsili su 4 sumnjiva lica. —

SEKTOR »CELERE«:

Obična djelatnost izviđanja i zasjeda.

Nebo je vedro, a more malo ustalasano.

9 kopija

General SPIGO

- 1 za Ekselenciju
- 1 za Načelnika štaba
- 1 za Pomoćnika načelnika štaba
- 1 za Obavještajno odjeljenje
- 1 za kr. karabinjere
- 1 za Telegrafsko odjeljenje
- 3 za Operativno odjeljenje

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 1 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
ŠESTE DIVIZIJE NA KLANAC VRATA'

18 E

3

F/L

TELEGRAM

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

SUPERSLODI — Operativ, odjelj.

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVII ARMIJ. KORPUSA

otpreme: 1 V 43

21.30 č.

prijema: 1 V 43

23.40 č.

Br. 5862/op.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACUA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7083

Stiglo 2 svibnja 43-XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 1 SVIBNJA 1943

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećene su partizanske formacije neprovjerene jačine u zoni Kompolje (XL—GS) i Škare (XV—GO) i u jačim snagama u Otočcu i Sincu (XV—GO). Izgleda da partizanskih snaga u zoni Gospića *ima preko 6000 oružanih*. Primjećena je prisutnost od 600 partizana Crnogoraca² u Divjakama i Bukovu Vrh (ZN—BF) i neprovjereni broj u Završju (ZL—BN), u nakani da izvrše sabotažu na željezničkoj pruzi i napadnu Skrad (ZL—BF), Brod Moravice i Srpske Moravice i Ravnu Goru.

DIVIZIJA »RE«:

Sektor Vratnik:

Noću uoči 1 svibnja partizani³ su sa Goljaka (ZR—GZ) osuli vatru iz minobacača i automatskog oružja protiv garnizona Vratnik, bez posljedica.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Netačno. Crnogorske jedinice tu nisu nikada bile.

³ Dijelovi Trinaeste primorsko-goranske divizije. Vidi dok. br. 38 i 59.

Vršene su noćne zasjede, o kojima nema što da se javi.

Aktivnost većih patrola na našim položajima ispred Vratnik: nema što da se javi.

Sektor Krivi Put:

Vršeno je patroliranje, o čemu je bilo javljeno telegramom 5821 od 30 travnja, ni o tom nema što da se javi. Ustaška patrola, jučer, 30 travnja, upućena prema Pavelićima (ZP—AB), naišla je na otpor⁴ u Iličićima i na koti 886 (ZP—AD); patrola se vratila bez gubitaka. U toku je pokret patrola, od kojih je jedna ustaška, upućenih danas, 1-og svibnja, u Paveliće, Serdare (ZP—AB) i Malić Vrh (ZL—AF).

XIV OBALSKA BRIGADA:

Sinoć, 30 travnja, jače partizanske snage su intenzivnom vatrom iz minobacača 81 i iz automatskog oružja napale položaje koje smo mi zauzeli kod klanca Vrata (XL—FI).⁵ Naše su se trupe nakon žestokog otpora povukle, po naređenju, na Karlobag otvarajući sebi put ručnim bombama. Protivnički gubici nisu se mogli provjeriti; *naši gubici: 20 mrtvih ili nestalih*. 24 ranjena ili kontuzovana. Hrvatske trupe⁶ koje su se jučer povukle u Karlobag i koje se ne mogu korisno upotrijebiti, evakuisane su na Pag da bi se olakšala mogućnost odbrane Karlobaga. Patrola u izviđanju u pravcu Baretića (VM—AP) nedaleko od Grižana našla je proglas koji slavi Staljina. Dok ga je skidala, gađana je vatrom iz automatskog oružja, bez posljedica. Vatra na Grižane u toku dana, u cilju uznemiravanja.

V GRUPACIJA GRAN. STRAŽE (G A F):

Noću uoči 1 svibnja vatra u cilju ometanja, bez posljedica, protiv posade Meja i stražarnice 20 (UQ—AV). Vršene su noćne zasjede u zoni Crni Lazi (US—BS). Nema što da se javi.

GRUPACIJA »ROBERTI«:

Noću uoči 1. o m. partizani su napali stražarnicu 386, blokadno mjesto XL i XLI (ZL—BF); intervencija artiljerije i blindiranog voza natjerala je u bjekstvo napadače.

VAZDUŠNA AKTIVNOST:

Vazдушna grupacija »Zara«:

Jučer, 30 travnja, za vrijeme izviđanja puteva Stari Grad—Žuta Lokva (ZT—GZ); Otočac—Gospić, naišlo se između Melnica (ZR—GZ)

⁴ Otpor pružili dijelovi Šeste NOU brigade. Vidi dok. br. 38 i 59.

⁵ Napad na ovaj položaj izvršile su jedinice Šeste divizije. Vidi dok. br. 2, 109, 110, 113 i 116.

⁶ Ove trupe su u borbama na liniji Karlobag—Gospić bile razbijene i rastrojene, tako da se više nisu mogle upotrijebiti u borbama i zbog toga su prebačene na Pag. Vidi dok. br. 2, 109, 113, 119, 125, 130, 146 i 154.

i Žute Lokve na dva prekida puta i u Orovcu (XN—GQ) na jedan uništeni tenk. Na traženje komande trupa u Gospiću, davana je u toku cijelog dana neprekidna pomoć garnizonu u Gospiću i bombardovane su, obasipane malim bombama i mitraljirane zone Divoselo (Kl—FG), Rizvanuša (XV—FG), Brušane (XT—Fl), Baške Oštarije (XL—Fl). U nadlijetanim zonama jakim vazdušnim protudejstvom pogođeno je pet aviona i ranjen je jedan podoficir.

Danas, 1 svibnja, vazdušna grupacija »Zara« obasipala je malim bombama partizane u pokretu u Prpiću (XL—FL) i Dulibici (XN—FL).

Mitraljirana su kola i ljudi na putu Baške Oštarije—Brušane. Snažnim protivavionskim dejstvom pogođen je avion.

General GLORIA

2-V

9 prepisa:

Robotti ⁷

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pomoć. nač. štaba
- 1 Infor. odjelj.
- 1 kr. karab.
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije
- 3 Operativ, odjeljenju

BR. 113

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 2 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI U REJONU KALNIKA I O GUBICIMA SLAVONSKOG ZDRUGA U BORBI OD 16 TRAVNJA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 122

(po podacima primljenim 2. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika: O podhvalu protiv part. skupina² na području Kalničkog Gorja prikupljeni su do sada ovi podatci:

⁷ General Mario Robotti, komandant Druge talijanske armije

¹ Redakcija posjeduje primjerak koji je umnožen na geštetneru, a nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. I/I—50, k. 23.

² Odnosi se na Kalnički NOP odred. Vidi dok. br. 42, 116, 121, 126, 142, 143 i tom V, knj. 14, dok. br. 176.

Podhvat je odpočeo 28. IV. koncentričnim nastupanjem naših snaga³ iz Koprivnice, Ludbrega, Novog Marofa i Križevaca prema području: s. Apatovac—Vel Poganac—Ivančec—Duga Rijeka (15—20 km z. od Koprivnice). Toga dana Križevačka i Novomarofska skupina nije naišla na partizane, dok je Koprivnička skupina na području oko 1 km izt. od Apatovca bila napadnuta od manje part. skupine.⁴ Vlastiti gubitci: 1 častnik ranjen, a 1 domobran poginuo.—Ludbreška skupina napadnuta je toga dana na k. 321 (2 km s. z. od Duge Rijeke) od nadmoćnijeg neprijatelja⁵ i morala se povući prema k. 252 (3.5 km j. z. od Ludbrega) gdje se izvršilo prikupljanje ove skupine. Vlastiti gubitci: 3 mrtva i 11 nestalih. Izgubljeno je: 4 karete, 4 kola sa opremom, krugovalna postaja (koja je predhodno uništena), 1 teška strojnica, 1 stroj-samokres i 1 motorkotač.

Glavne neprijateljske snage⁶ uspjele su se toga dana prebaciti preko crte: Ludbreg—Varaždinske Toplice prema sjeveru.

29. IV. vršeno je krstarenje na području: Apatovac—Vel. Poganac—Radeljevo—Ivančec—Duga Rijeka. Na neprijateljski otpor naišlo se kod s. Ribnjak (17 km z. od Koprivnice) i između s. Ivanec i Duga Rijeka.

Podhvat je nastavljen 30. IV., ali podataka još nema.

Podr. Zagreba:

Noću 1/2. V. pripucano je na stražu na Grmoščici (kod Zagreba).

Podr. Lekenika:

Noću 29/30. IV. partizani su izvršili vatreni prepad na želj. postaju Mraclin (5 km j. izt. od Vel. Gorice).⁷ Napadaj je odbijen bez vlastitih gubitaka.

³ O snagama i grupama koje su učestvovalе u ovoj akciji vidi tom V, knj. 14, dok. br. 176.

⁴ Od dijelova Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

⁵ Od Prvog i Drugog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

⁶ Dijelovi Kalničkog NOP odreda

⁷ Napad izvršili vjerovatno dijelovi Žumberačko-pokupskog NOP odreda.

⁸ Minu je postavila minerska grupa Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operative zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

Noću 30. IV./I. V. između želj. postaje Turopolje i Lekenik (na pruzi Zagreb—Sisak) naišao je njemački vlak na minu.⁸ Stroj i 2 vagona su izkliznuli. 2 njemačka vojnika su ranjena.

Podr. Ivanić Grada: Noću 30. IV./I. V. u s. Oborovo (11 km j. z. od Ivanić Grada) partizani su zapalili obćinske knjige i spise.

Podr. Papuka: Ukupni gubitci podhvatnih dijelova Slavenskog zdruga, prigodom borbi 16. IV. na području: Stražeman—Kamenski Vučjak (14 i 20 km s.z. od Požege) (Dnevno izvješće br. 107) iznose: nestalih: 12 časnika, 29 dočasnika i 554 domobrana.⁹ Prema izjavi domobrana koji su se vratili iz partizanskog zarobljeništva od ovih je 3 časnika i preko 100 domobrana poginulo. Od oružja je izgubljeno: 3 haubice, 4 bacača, 13 strojica, 28 strojopuška, 644 puške i 36 samokresa. Istraga je u toku.

Podr. Đakova: Prema izvješću Glav. rav. za jav. red i sigurnost, jače part. snage skupljaju se u s. Đakovačka Breznica (8 km z. od Đakova) i u okolici s. Paučja (22 km z. s. z. od Đakova).¹⁰

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gor. Kotara: 30. IV. kod želj. postaje Kupjak (6 km izt. od Delnica) naletio je vlak na minu. Stroj i 7 vagona izbačeni su iz tračnica. Ima mrtvih i ranjenih, ali broj još nije ustanovljen.

Podr. Like: Noću 30. IV./I. V. jake part. snage (navodno 4000 ljudi sa 30 bacača) napale su i zauzele naš postav kod Vrata (2 km z. od Baških Oštarija).¹¹ Naše i talijanske čete povukle su se u Karlobag. 4 hrvatske sati ostale su u Karlobagu radi uže obrane mjesta, a ostatak hrvatskih četa (oko 700 ljudi sa tvorivom) prebačen je na otok Pag. General Rumler pošao je osobno na Pag zbog organizacije prihvata. Naša 2 Gorska topa (bez zatvarača) sa 360 naboja su izgubljena.

⁹ O uništenju Slavenskog zdruga, kao i o pretrpljenim gubicima vidi tom V, knj. 14, dok. br. 75, 78, 79, 107, 108, 152, 160, 164 i 167.

¹⁰ Vjerovatno Diljski bataljon.

¹¹ O napadu na ovaj položaj vidi dok. br. 2, 109, 110, 112, 119, 125, 136, 139, 145, 154 i 163.

1. V. vratio se zrakoplovom iz Gospića ustaški pukovnik Tomislav Sertić koji je ranjen. Posada zrakoplova izjavila je, daje usljed uspjeha bombardiranja našeg i talijanskog zrakoplovstva pritisak partizana na Gospić u toku 1. V. popustio. I u toku 1. V. zrakoplovstvo je vrlo uspješno djelovalo.

Podr. Slunja:

Na području južno od Slunja zrakoplovstvo je uspješno napalo part. skupinu. Prema izjavi pučanstva 67 partizana je poginulo, a oko 80 ih je ranjeno.

Podr. Gline:

30. IV. kod visa Šicana (16 km s. z. od Gline) raspršena je manja part. skupina. 7 partizana je poginulo.

Podr. Šamarice:

30. IV. kod s. Komogovina (15 km s. z. od Kostajnice) raspršena je part. skupina jačine oko 1 sati. 12 partizana je poginulo.

ZA TOČNOST:

Glavar glavnog stožera

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)

general (Prpić)
Prpić

Dragojlov

(M. P.)¹²

¹² Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG AR-
MIJSKOG KORPUSA OD 2 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU
DIJELOVA SPLITSKOG NOP ODREDA NA STRAŽU ZA ZAŠTITU
PRUGE KOD KLISA¹

18 E

Inc/2/D

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA

»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7136

Stiglo 3 svibnja 1943 XXI

Dan

i

čas

otpreme: 2. 5. 43-XXI

20.30

prijema: 3. 5. 43-XXI

0.20

TELEGRAM

Od komande XVIII arm. korpusa
za Superslodu—Operativno odjeljenje
a na znanje:

Komandi V i VI arm. korpusa
Taktičkoj komandi VI arm. korpusa

Br. 6357/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 2 SVIBNJA 1943-XXI u 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

— Nema ničega značajnog.

SEKTOR »BERGAMO«:

— Nastavljeno je čišćenje u zoni Srednja—Omiš (U(?—US—
VH—BH—BL). Uhapšeno je 28 sumnjivih lica.

— Prvog ovog mjeseca u Smrski (Makarska ZP—AI) jedna patrola
vojnika i mornara— nakon što je pogodila jedan partizanski motorni
čamac i učutkala paljbu iz pušaka i automatskog oružja — iskrčala
se u blizini naselja i zapalila nekoliko kuća. te oštetila P. A. položaj.
Zaplijenjeni motorni čamac potonuo je za vrijeme tegljenja.

— U istom mjestu i u Čarvanju (Makarska VU—AI) zaplijenjena
su dva brodića. Mi nismo imali gubitaka. Gubici partizana su neutvrđeni.

— Odbijen je napad ustanika na stražu za zaštitu pruge 19 kod
Klisa² (Split UM—BQ).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Akciju izvršio vjerovatno Splitski NOP odred.

— U noć između 1 i 2 o. m. osuta je puščana paljba protiv naše otporne tačke na koti 631 (Split TN—BS).

— Dva stuba telefonske linije Solin—Klis oštećena su uslijed eksplozije mine.

SEKTOR »ZARA«:

— Uslijed jake akcije naših jedinica u zoni Pađene (Knin SI—DN) formacije ustanika povukle su se na Debelo Brdo (Knin SR—DN). Naši su gubici: 5 ranjenih. Partizanski gubici iznose utvrđeno: 11 mrtvih. Zaplijenjene su: jedna puška, ručne bombe i municija.

— U noći između 30 travnja i 1 svibnja, paljba uznemiravanja protiv našeg garnizona u Mokrom Polju (Knin RO—DN) učutkana je blagovremenim protivdejsvom minobacača. Naši gubici: 1 mrtav. Partizanski gubici nisu utvrđeni.

— Prilikom čišćenja u zoni između Kozare i Mrzanja (Žirije PL—CM) nađene su u skloništu tri vazdušne bombe, jedan pištolj, šaržeri i municija, eksploziv i razna odjeća.

SEKTOR »CELERE«:

— U noći između 30 travnja i 1 svibnja partizani su prekinuli u predjelu raskršća Mandić (Šibenik RH—CM) telegrafske linije Šibenik—Zadar i električni vod Šibenik—Lozovac. Već su popravljene telefonske linije i električni vod.

— Iste noći paljba uznemiravanja, bez posljedica, protiv naših položaja Lozovac (Šibenik RH—CM), protiv mornaričke baterije Lusa (Šibenik QO—CD) i protiv nekoliko otpornih tačaka na odbranbenom pojasu Šibenika bila je učutkana blagovremenim protivdejsvom.

— Nebo je oblačno. Kiša. More je uzburkano.

General Spigo

8 kopija

- 1 kopija za Ekselenciju
- 1 „ za Načelnika štaba
- 1 „ za Pomoćnika načelnika štaba
- 2 „ za Operativno odjeljenje
- 1 „ za Obavještajno odjeljenje
- 1 „ za Komandu kr. karabinjera
- 1 „ za Telegrafsko odjeljenje

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAANSKOG OPERATIVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ZA LIKU OD 2 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA ŠESTE I OSME NO DIVIZIJE NA GOSPIĆ¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMUENO OD: Gospića	DAN: 2. V. 43.	SATI MINUT: 21.00	BR.: 11
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 2. V. 43.	SATI MINUT: 21.35	BR.: 38

PRIJE SVEGA

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL I HRVOPO SUŠAK

SPOJ: .—.—

U 19 00 sati odpočeo obći napad na GOSPIĆ sa sjevera i sjeverozapada.²

Molim odmah najžurniju intervenciju zrakoplovstva.

Op. broj 315 tajno

ZAPOLP

UZLETIŠTU PREDANO 2. V. 43. u 22.25 sati
predao satnik Janda
primio čast. namjestnik Četković

P 3/V D'

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 2/1-16, k. 23.

² O napadu na Gospić vidi dok. br. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 22, 24, 25, 109, 116, 118, 121, 123, 134 i 136.

³ Zapovjedništvo operativnog područja Lika (sa sjedištem u Gospiću)

⁴ Datum i parafi generala Prpića, zapovjednika Glavnog stožera domobranstva, i generala Dragojlova, načelnika Operativnog odjeljenja Glavnog stožera domobranstva. Ovi parafi nalaze se na ostalim ustaško-domobranskim dokumentima objavljenim u ovoj knjizi.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 3 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA KALNIKU
I O POČETKU NAPADA NA GOSPIĆ¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 123

(po podatcima primljenim 3. V. 1943 god. do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika:

30. IV. i I. V. uz slab dodir sa neprijateljem nastavljen je podhvat protiv partizanskih skupina na području Kalničkog gorja.²

30. IV. u s. Leskovec (8 km z. j. z. od Ludbrega) došla je skupina partizana i tu prenoćila. 1. V. ova skupina krenula je u južnom smjeru.³

Podr. Bilo Gore:

1. V. istočno od Carevdara (9 km s. izt. od Križevaca) u vatrenom okršaju između legionara i partizana poginula su 2 partizana.

29. IV. njemačke postrojbe iz Bjelovara vršile su čišćenje područja između s. Pupilica i Bedenička (15 i 20 km izt. od Bjelovara). Bližih podataka još nema.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like:

Prema izvješću Zapoli, 2. V. u 19 sati odpočeo je obći partizanski napadaj na Gospić sa sjevera i sjeverozapada.⁴

Prema iskazu ranjenika za vrijeme borbi u s. Baške Oštarije⁵ (8 km izt. od Karlobaga) naši gubitci iznose 200 — 300 što mrtvih što ranjenih. Gubitci partizana prelaze 300 mrtvih.

Podr. Slunja:

Na području j. z. od Slunja došlo je I.V. do manjih sukoba razvidnica.

¹ Original, pisan na mašini nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 2/1-29, k. 23.

² Akcija protiv Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42, 113, 121, 126 i 127.

³ Odnosi se na dvije čete Drugog i jednu četvu Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda, koje su krenule na Bilo Goru radi formiranja Trećeg bataljona. Vidi dok. br. 42.

* O ovom napadu vidi dok.br. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 22, 24, 25, 109, 115, 118, 123, 134, 139, 144, 148 i 152.

s O ovoj borbi vidi dok. br. 2, 109, 110, 112 i 113.

Podr. Šamarice:

I.V. prigodom manjih okršaja razvidnica u Šamarici poginulo je 7 partizana.

U s. Knezovljani (11 km s. z. od Kostajnice) iznenadnim zračnim napadom partizani su raspršeni uz osjetne gubitke.

ZA TOČNOST
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁶

BR. 117

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 3 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA KALNIKU¹

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG....

GLAV. STOŽ. ODJEL

Op. br. 1381 Taj.

U Sisku, dne 3. V. 1943

„Veoma žurno“

Tajno!

Predmet :Dnevno izvješće za 3. svibanj 1943.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA.
(Operativni odjel).

Savezno zapovjedi op. br. 3219/ taj od 9. VIII. 1942. god.,
dostavlja se slijedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCJENA SITUACIJE:

Bez osobitih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreb.

3. ovog mjeseca u 00.00 sati između Capraga i Blinjskog Kuta
na 365. 3 km. teretni vlak br. 46/11 naleteo je na minu.³

⁶ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobran-
stva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 3/1-41, k. 23.

² Otisnuto pečatom.

³ Miniranje izvršio Prvi bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi
dok. br. 23.

Stroj i 10 vagona iskliznuli, pruga razorena.

Operativno područje 1. pješ. divizije.

Pothvat u Kalniku.

2. V. III. bojna V. gorskog zdruha raspršila je u prostoru kod Apatovca (12 km. j. z. od Ludbrega) jednu skupinu partizana jačine oko 100.⁴

3. V koturaška bojna naišla je na jaki otpor partizana u prostoru Duga Rijeka (9 km. j. z. od Ludbrega).⁵ U pomoć je poslat jedan dio III. bojne V. gorskog zdruha.

Operativno područje V. gorskog zdruha.

1. — U toku razviđanja 1. sat I. bojne V. gorskog zdruha, pravcem Viduševac—{ložankovići (4.5—6.5 s. z. od Gline), kod k. 174/1.5 s. od Viduševca) naišla je na partizansku zasjedu jačine 40—60 ljudi, koja je otvorila jaku vatru iz strojopušaka i pušaka. Borba prihvaćena, partizani odbačeni sa ceste. Promet uspostavljen.

2. — 2. sat II. bojne V. gorskog zdruha u toku razviđanja pravcem Suvača—Lijevi Štefanki (21.5—23 km. s. z. od Gline). Pri podilaženju selu L. Štefanki, sat je dočekan jakom vatrom iz 2 strojnice i pušaka. Jačina partizana 80—100. Pod zaštitom vatre sat se povukla preko Suvače.

1. — C 2 i 3 nema.

P. n. zapovjednika
glavar stožera, pukovnik
(Klišanić)
Klišanić

P 4/V D

* Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

⁵ Otpor pružio Prvi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAŠKOG ZAPOVJEDNIŠTVA
ZA OPERATIVNO PODRUČJE LIKA OD 3. SVIBNJA 1943. GOD.
O NAPADU SNAGA ŠESTE I OSME DIVIZIJE NA GOSPIĆI

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMUENO OD: Gospića	DAN: 3. V. 43.	SATI MINUT: 12.05	BROJ: 14
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 3. V. 43.	SAT I MINUT: 12.35	BROJ: 49

S A D R Ź A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL I HRVOPO SUŠAK

SPOJ: —.—.—,

Sa početkom u 19.00 sati 2.5. do 5.00 sati 3. V. vršili su odmetnici
bjesomučne napade na GOSPIĆ.²

Bilo je vrlo kritičnih trenutaka.

Jačina odmetnika oko 2000, t.j. do 3 brigade.³

Primjećene su haubice 100 mm, topovi... i 6 mm, protukolski
top 37 mm, te oko 12 bacača što lakih što težkih.

Svi su napadi teško odbijeni.

Posada je pokazala primjenu hrabrost i odlučnost.

Naši gubitci: 9 mrtvih — 41 ranjenih (od kojih 2 četnika).

Neprijateljski gubitci: 146 mrtvih brojeno.⁴

Broj je svakako mnogo veći.

Zarobljeno: 1 bojna kola, 1 strojica, 3 strojopuške, 8 pušaka,
600 pušanih naboj.

Op. broj 418 tajno

ZAPOLI

P 3/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 3/1-21, k. 23.

² i ³ Na Gospić su napadali: Druga i Deveta NOU brigada i jedan bataljon
Prve NOU brigade Šeste divizije i Četvrta NOU sa Petnaestom NO brigadom Osme
divizije. Vidi dok. br. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 22, 24, 25, 109, 115, 116, 121, 123, 134, 136,
139, 144, 148, 152 i 158.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 24, 25 i 109.

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRA NSKOG VOJNOGjPOVJERE-
NIŠTVA OD 3 SVIBNJA 1943 GOD. O PREBACIVANJU HRVAT-
SKIH ČETA NA PAG I FORMIRANJU PAŠKOG ZDRUGA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 3. V. 43.	SAT I MINUT: 16.20	BROJ: 12
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 3. V. 43.	SAT I MINUT: 18.20	BROJ: 61

S A D R Ź A J

NAJŽURNIJE

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: naš tajni broj 2810

I.V. u 18 sati zapovjedbno je od strane V Talijanskog armijskog korpusa, da se iz Karlobaga prebace na otok PAG i ostale hrvatske čete osim legionarske satnije* iz Italije.

Sada su na Pagu svi djelovi koji su se po padu Brušana, Oštarija i Vrata prikupili u Karlobagu.

Od ovih ostataka postrojjavao sam privremeni Paški zdrug i to:

1. II. Lovačka bojna sa svega dva sata i strojnički poluvod, ukupno častnika 10, dočastnika 30, domobrana 415, pušaka 397, strojopušaka 237, strojnica 2, lakih bacača 11, strojosa mokresa 14. konja 40, kola 10. Smještena u Novalji.

2. Prva bojna 12. pukovnije (u koju su ušli i svi djelovi 19. i 20. sata i prvog pohodnog sata), svega dva sata, ukupno častnika 9, dočastnika 18, domobrana 348, pušaka 390, strojopušaka 9, strojosa mokresa. ..., kola 3 i konja 6.

Smješteni u Starom Gradu i Solinama (južno i jugoistočno od PAGA).

3. 34. Ustaška bojna (u koju su ušli i ostaci prvog sata 9. Ustaške bojne), sVega 3 sata, ukupno častnika 4, dočastnika 26, vojničara 451, strojnica 1 (sa prostreljenim hladnjakom), strojopušaka 21 i pušaka 433. Smještena u Pagu.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/1-33, k. 23.

4. U toku 3. svibnja stigao je na Pag obkoparski polusat.

Upotrebljen za radove na smještaju i uređenju nastambi.

U toku 1. i 2. svibnja evakuirana hrana i tvorivo iz Karlobaga za Pag, sa izvjestnim gubitkom.

Molim Mindom da poduzme najžurnije sljedeće:

1. Popuniti postrojbe do punog postrojbenog sastava u častnicima, ljudstvu i naoružanju.

Ovo povjereničtvo nema postrojbene preglede za to iznijeto sadašnje stanje postrojbi.

2. Poslati 3 liječnika sa potrebnim tvorivom, i osobito dezinfekcionim, i masti protiv svraba i krasta.

Ljustvo puno ušiju i svraba.

Fizički vrlo slabo i iznureno.

3. Poslati 2500 pari rublja i 600 garnitura domobranskih odora i cipela.

4. Poslati 2500 pari čarapa ili obojaka.

5. Gorske kuhinje za sve postrojbe po postrojbenom pregledu, jer se nema u čemu kuhati.

6. 1200 zdjelica i žlica.

7. Organizirati dotur mesa ili konzervi, koje ljudstvo nije dobilo već nedeljama.

8. Poslati odmah jednog sposobnog podpukovnika ili pukovnika sa stožerom, koji će zapovjedati drugom, i za svaku bojnu zapovjednika.

Tajni broj 2860²

HRVOPO

P 4/V DJ

² Ispred ovog reda dopisano crvenom olovkom:

Ostalo u Gospiću:

XXXI Ust.)

XXXII Ust. | svega

2/3 IX Ust. | oko 3 bojne

i ostaci (b...) J

³ Iznad i sa desne strane dopisano crvenom olovkom: — isto primljeno pismeno (naš br. 4494/4 V 943).

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG ARMIJ-
SKOG KORPUSA OD 3 SVIBNJA 1943 GOD. O ČIŠĆENJU U
ZONI SREDNJA KOD OMIŠAⁱ

18 E

Inc/2/D

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACUA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Dan	otpreme
i	prijema: 3/5/43
čas	23.—

Br. 7194

Stiglo 4 svibnja 1943 - XXI

TELEGRAM

OD XVIII ARM. KORPUSA

ZA SUPERSLODU — Operativno odjeljenje

a na znanje:

V ARM. KORPUSU

VI ARM. KORPUSU

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 6405/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 3 SVIBNJA 1943 U 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

Nema ničega značajnog.

SEKTOR »BERGAMO«:

Završeno je čišćenje u zoni Srednja (Omiš UQ—US—VH—BH—BN), o kome je javljeno 1-og i 2-og ovog mjeseca.² Nema ničega važnog.

Zajedno sa jednim partizanom jučer se je prijavio garnizonu u Perkoviću (Šibenik SI—CD) šofer 93-e automobilske jedinice, koji je bio zarobljenik ustanika i koji je pobjegao za vrijeme kretanja jedne formacije od po prilici sto partizana sa sjevera prema Visokoj (Šibenik SP—CD) s ciljem da stigne u Muć (Split UK—CD).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² O ovom čišćenju vidi dok. br. 111 i 114.

Jedna hrvatska jedinica, koja je poslana kao pojačanje iz Zadvarja (Makarska ZI—BF), deblokirala je hrvatski garnizon u Cisti (Livno ZI—ZL), koji je bio napadnut od partizana. Hrvatski gubici: 1 mrtav i 1 ranjen. Izgleda da su partizani imali 17 mrtvih, 53 ranjena. Zaplijenjene su 2 puške.

U noći između 2 i 3 o.m. napad sa ručnim bombama izveden od ustanika bio je odbijen od garnizona na otpornoj tački kote 631 (Split TN—BS). Kod Rta Čovik (o. Vis RO—BL) ustanici, nakon što su naredili pristajanje uz kopno, otvorili su vatru na motornu jedrilicu, kojoj je uspjelo da se udalji. Baterija s Rta ostrva Zirona (o. Vis RO—BH) prisilila je ustanike da se rasture.

SEKTOR »ZARA« i »CELERE«:

Obična djelatnost zasjeda i izvidanje.

Nebo je poluoblačno; vjetar; more uzburkano.—

GENERAL SPIGO 18000305 X

8 kopija

-
- 1 za Ekselenciju
 - 1 za Načelnika štaba
 - 1 za Pomoćnika načelnika štaba
 - 2 za Operativno odjeljenje
 - 1 za Obavještajno odjeljenje
 - 1 za Komandu kr. karabinjera
 - 1 za Telagrafsko odjeljenje

BR. 121

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 4
SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA PODRUČJU KALNIKA I
NAPADIMA DIJELOVA ŠESTE I OSME NO DIVIZIJE NA GO-
SPICI

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 124

(po podacima primljenim 4. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Pisarovine: 3. V. kod s. Lijevi Štefanki (9 km j. izt. od
Pisarovine) u vatrenom okršaju sa partiza-
nima poginulo je 7 partizana, a 3 domobrana
su ranjena.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva
Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 3/1-52, k. 23.)

Podr. Kalnika:

U toku 1. i 2. V. vršeno je krstarenje na području između s. Ivančec i Osijeka (6 km j. j. izt. i 14 km j. j. z. od Ludbrega). I. V. na ovom području u jednom partizanskom skrovištu opreme pronađeno je: 1 krugovalna postaja, 3 brzoglasa, 36 pušaka, 1 strojica, 10.000 naboja i razno drugo tvorivo.

1. V. jedna ustaška bojna je ponovo upućena na cestu: Ludbreg—Varaždinske Toplice i djeluje prema sjevernim padinama Kalnika.

1. V. kod Čukovca (4 km j. izt. od Ludbrega) partizanska skupina nepoznate jačine oštetila je želj. prugu². Kvar je popravljen.

3. V. kod s. Apatovac (11 km j. z. od Ludbrega) raspršena je skupina od oko 100 partizana, a na području s. D. Rijeka (7 km j. z. od Ludbrega) koturaška bojna sukobila se sa jakom partizanskom skupinom³. Upućeno je pojačanje.

Podr. Bilo Gore:

1. V. kod s. Hudovljani (10 km j. od Koprivnice) naše čete sukobile su se sa partizanima koji su noću 29/30. IV. prešli iz Kalnika u Bilo Goru.⁴ Vlastiti gubici: 2 ranjena i 4 nestala, dok partizanski gubitci nisu poznati.

Podr. Daruvara:

Noću 2/3. V. partizani su izvršili nekoliko manjih vatrenih prepada na Daruvar i Lipik, te manji napadaj na južni dio Pakraca. Svi su napadaji bez vlastitih gubitaka odbijeni.

3. V. prigodom čišćenja područja između s. Livadjani i Brezovca (6 i 8 km j. z. od Lipika) došlo je do okršaja sa partizanima. 12 partizana je poginulo, a 4 puške zaplijenjene.

Podr. Požege:

Noću 2/3. V. jedna jaka partizanska banda opljačkala je podpuno gospodarsko dobro Ivanin Dvor (12 km izt. j. izt. od Požege) prozročivši navodno 13.000.000 kuna štete. Po izvršenoj pljački partizani su se povukli preko Kutjeva u smjeru Vetova (12 km s. izt. od Požege).

² Prugu su oštetili vjerovatno dijelovi Kalničkog NOP odreda.

³ S Prvim bataljonom Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

* Na Bilo Goru su krenule dvije čete Drugog i jedna četa Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda, u cilju formiranja Trećeg bataljona. Vidi dok. br. 42.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca:

Prema izvješću zapov. I. sektora u Karlovcu, XIV. partizanska brigada stigla je na Kordun,⁵ a u okolici Bosiljeva (16 km s. izt. od Ogulina) nalazi se VIII. partizanska brigada.⁶ — U s. Bošt (4 km izt. od Zvečaja), Velemerić i Skakavcu (10 km j. i 12 km izt. j. izt. od Karlovca) partizanske skupine u jačini od 100—150 ljudi pljačkaju narod.

Podr. Like:

27. IV. kod s. Mudrići (16 km j. izt. od Ogulina) dio 1 ustaške bojne izbacili su partizane iz utvrđenih postava. 10 partizana je poginulo, a 4 puške i 1 strojopuška zaplijene. Vlastiti gubitci: 1 ustaša ranjen.

Na području Krivi Put (7 km s. izt. od Senja) i uzduž puta: Vratnik—Žuta Lokva (7—13 km j. izt. od Senja) djelatnost obhodnji.

Od 2. V. u 19 sati do 3. V. u 5 sati partizani su vršili bjesomučne napadaje na Gospić.⁷ Bilo je vrlo kritičnih trenutaka, ali je posada uz primjenu hrabrost i odlučnost sve napadaje teško odbila. Jačina napadača ocijenjena je na oko 2.000 ljudi, t. j. 3—4 brigade sa haubicama 100 mm, protuoklopnim topovima i oko 12 bacača. Vlastiti gubitci: 9 mrtvih i 41 ranjen (od kojih 2 časnika), a neprijateljski: 146 mrtvih (prebrajano) dok je stvarni broj mrtvih mnogo veći. Plien: 1 bojna kola, 1 strojnica, 3 strojopuške i 8 pušaka.

Prema izvješću Zapoli na putu Baške Oštarije—Brušane sada nema jačih partizanskih snaga, pošto se skoro sve snage nalaze oko Gospića.

Podr. Gline:

3. V. na području 4.5 km s. z. od Gline raspršena je skupina od oko 60 partizana.

Podr. Siska:

Noću 2/3. V. između želj. postaje Blinjski Kut i Brđani (na pruzi Caprag—Sunja) naišao je teretni vlak sa cisternama na minu.⁸ Stroj i

⁵ Vidi dok. br. 59.

⁶ Netačno. Osmu brigadu Sedme divizije se nalazila u sastavu grupacije Vrhovnog štaba NOV i PO Jugoslavije.

⁷ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10, 22, 24, 25, 109, 116, 118, 123, 134, 136, 139, 144, 146, 148, 152 i 158.

⁸ Miniranje pruge izvršio Prvi bataljon Četvrte banijske NOU brigade. Vidi dok. br. 23.

10 vagona su iskliznuli. Ložač i dva zavirača odvedeni su po partizanima.

Podr. Bos. Novog:

Na području 9 km s. z. od Dvora (2 km s. z. od Bos. Novog) lovački odjel naišao je na jačeg neprijatelja.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁹

BR. 122

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 4 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI NA PODRUČJU
KALNIKA I ZAVRŠETKU AKCIJE NA BILO GORI¹

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

GLAV. STOŽ. ODJEL

Op. br. 1398/taj.

U Sisku, dne 4. svibanj 1943

»Veoma žurno«

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće za
4. svibanj do 18 s.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA.

(Operativni odjel.)

Savezno zapoviedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942. godine dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobitih promjena.

⁹ Na dijelove Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 4.

¹⁰ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1—5, k. 23.

**1. B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreb:

Bez događaja.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

1.— Podhvat Kalnik:²

a) U toku 3. V. Koprivnička podgrupa imala je sukob sa partizanima kod s. Duga Rijeka (9 j. z. od Ludbrega).³ Partizani raspršeni.

b) Križevačka podgrupa pretraživala je doline potoka: Petkovec-Kalnice—Kamešnice i Jasenovo Brdo (10—12—15—14 j. z. od Ludbrega). Na partizane se nije naišlo.

c) XI. pojačana ustaška bojna pretražila je Vražje Korito (7.5 j. z. od Ludbrega). Na partizane nije se naišlo.

d) XI. ustaška bojna kod s. Jesenovac (7.5 j. z. od Ludbrega) iznenadila je jednu skupinu partizana⁴ i istu raspršila.

Gubitci:⁵ Vlastitih nije bilo, neprijateljski: 20 partizana poginulo, 4 zarobljeno od kojih jedan teklić.

Plien: 12 pušaka, 1000 naboja.

2.— 30. IV. ove godine završen je podhvat njemačkih postrojbi u kojem je učestvovala 3 pohodna sat 1. pješačke pukovnije iz Bulinca. a koji je izvođen na području Bilo Gore, koje pripada 1. gorskoj diviziji t. j. u pravcu s. Pупelice—Bačkovice—Čadavac (14.5 i. —22—21 j. i. od Bjelovara).

Posljedak podhvata je slideći:

Vlastiti gubitci: 1 njemački vojnik ranjen, neprijateljski: 3 partizana poginula, 1 zarobljen.

Selo Bačkovica potpuno je spaljeno i uništeno i u istom nema više ni žive duše. Iz ovog sela dotjerano je u Veliku Pisanicu 60 komada rogate stoke, 10 konja i oko 10 svinja.

Selo Čadavac potpuno je uništeno i spaljeno. Iz ovoga je sela predhodno sa svom svojom imovinom i stvarima iseljeno u Veliku Pisanicu oko 20 obitelji (hrvatskih i mađarskih), a pravoslavno pučanstvo pobjeglo je u šume. Iz ovoga sela dotjerano je u Veliku Pisanicu 49 komada rogate stoke, 13 junaca i teladi i 20 svinja.

Usled bojaznosti osvete partizana zbog uništenja i potpunog spaljivanja s. Bačkovica i Čadavac od strane njemačkih postrojbi u podhvat, koji je završen 1. ov. mj., upućena je iz Bulinca u Veliku

² O ovoj akciji vidi dok. br. 42, 113, 116, 117, 121, 124, 126 i 127.

³ Kod ovog mjesta borbu je vodio Prvi bataljon Kalničkog NOP odreda. Poslije borbe, ovaj bataljon se povukao na kosu kod Jasenovca. Vidi dok. br. 42.

⁴ Prvi bataljon Kalničkog NOP odreda bio je iznenađen i razbijen na nekoliko grupa.

⁵ O gubicima vidi dok. br. 42.

Pisanicu 3. pohodna sat 1. pješačke pukovnije sa zadaćom osiguranja Velike Pisanice sve dotle, dok ista sat ne bude smjenjena od postrojbi 1. gorske divizije na čijoj se teritoriji nalazi ovo mjesto. U Velikoj Pisanici nastala je panika kod ondašnjeg pučanstva, a tako isto i kod iseljenog pučanstva iz s. Čadavca.

Operativno područje V. gorskog zdruge:

1.— Jedinice V. gorskog zdruge u toku 4. svibnja vršile su razvidanje bez događaja.

2.— Osjeća se jače gibanje i pojačavanje partizana na lijevoj obali Kupe kod s. Ljevi Štefanki. (23 s. z. od Gline).

3.— Pri jučerašnjem razviđanju 1 dočastnik i 2 domobrana ranjena.

1. —C— 2 i 3: Nema

P 5/V D

P. n. zapovjednika
glavar stožera pukovnik:
" (Klišanić)
Klišanić

BR. 123

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 5
SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA BANIJSKOG NOP
ODREDA U REJONU JAVORANJ—GLAVIČANI¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 125

(po podacima primljenim 5. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Žumberka: Na području Žumberka partizani u jačini oko 2 bojne teroriziraju i pljačkaju narod.

Podr. Pisarovine: 3. V. prigodom čišćenja šuma oko Crne Mlake² (9 km j. izt. od Jastrebarskog) raspršena je skupina od oko 120 partizana. 8 partizana je poginulo, a 5 partizana i 1 partizanka zarobljeni. Plien: 1 strojopuška i 3 puške. Vlastiti gubitci: 2 ustaše ranjeni.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 4/1—50, k. 23.)

² O ovoj akciji vidi tom V, knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

Podr. Daruvara:

Noću 3/4. V. odbijen je bez vlastitih gubitaka manji partizanski napadaj na Sirač (8 km j. j. izt. od Daruvara). Neprijatelj se povukao u smjeru s. Borki (12 km izt. i- izt. od Daruvara).

Prema izvješću Glavnog zapovjedništva oružništva, po svim selima sjeverno i istočno od Grubišnog Polja partizani vrše prisilno novčenje. Odvedene osobe prebacuju u Papuk, a djelimično i dalje u sjevernu Bosnu.

Podr. Okučana:

Prema izvješću Glavnog zapovjedništva oružništva noću 29/30. IV. u s. Gređani (5 km j. od Okučana) partizani su odveli sve muškarce iznad 15 godina.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca:

Prema izvješću zapov. I. sektora u Karlovcu na području: Bosiljevo—Vukova Gorica—Bosanci (22, 17 i 23 km j. z. od Karlovca) prikupljaju se 2 partizanske brigade.³

Podr. Slunja:

3. V. Prigodom čišćenja područja sjeverno od Slunja poginulo je 7 partizana.

Podr. Like:

Noću 3/4. i 4/5. V. kod Gospića bilo je obostrano jače puškanje, te topnička i bacačka vatrena djelatnost. Neprijatelj pripremljeni napadaj nije izvršio, već je prevarom pokušao ući u grad, ali je odbijen. Vlastiti gubitci: 2 ranjena.

Podr. Bos. Novi:

2. V. na području: s. Javoranj—Glavičani (7 i 10 km s. z. od Bos. Novog) oko 250 partizana⁴ napalo je iz zasjede jedan njemački lovački odjel. Nakon žestoke borbe odjel je razbijen i većim dijelom zarobljen. 6 njemačkih vojnika je poginulo, a 20 vojnika je nestalo. Partizani su se povukli u zapadnom smjeru. — 3. V. pomoću upućenih pojačanja pročišćeno je područje: Javoranj — Glavičani.

Podr. Knina:

2. V. na području s. izt. od Knina došlo je do okršaja između talijanskih četa i partizana. 11 partizana je poginulo, a 5 talijanskih vojnika je ranjeno.

³ U originalu, uz ove riječi, sa desne strane, olovkom dopisano: VIII i XIV!
— Na tom području u to vrijeme nije bila nijedna naša brigada.

⁴ Napad izvršio Treći bataljon Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 4.

Podr. Omiša:

Prigodom čišćenja uzduž ceste: Omiš—
Split uhićeno je 28 sumnjivih osoba.

Osobitosti:

II. dom. zbor javlja, da Njemci imaju od 3
razna izvora izvješće, da je Draža Mihailović
zapoviedio 6. V. obći ustanak četnika. Zapov-
viedene su pripreme mjere.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)5

BR. 124

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 5 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA KAL-
NIČKOG NOP ODREDA NA S. KAPELU¹

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

GLAV. STOŽ. ODJEL

Op. br. 1410/taj.

U Sisku, dne 5. svibanj 1943

»Veoma žurno«

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće za
5. svibanj do 18. s.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA.
(Operativni odjel.)

Savezno zapovjedi operativ, br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942 godine
dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Pojačana djelatnost partizanskih skupina na području Leken-
ičkog odsjeka. Željeznička pruga i cesta Sisak—Zagreb uslijed toga su
ugroženi.

' Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobran-
stva — Operativni odjel

i Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 6/1—3, k. 23.

Isto tako poslije podhvata u Kalniku, pojačala se djelatnost partizanskih skupina u sjevero-zapadnom dielu Bilo Gore².

1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O NEPRIJATELJU:

Operativno područje Zagreba:

1.— 4. V. ove godine oko 22.00 sati jedna skupina partizana (navodno 150) izvršila je napad na posadu Dubranec (13 km. j. z. od Velike Gorice).

Gubitci: vlastiti: 1 častnik, 7 dočasnika i 35 domobrana zarobljeno, a 2 domobrana pobjegla.

2.— 4. V. oko 24.00 sati, oko 40 partizana upali u općinu u s. Novo Čiče (3 km. ist. od Velike Gorice) i odneli našastar.

Partizani se povukli prema s. Lazini i Strmcu (4—8 km. s. i. od Velike Gorice).

Operativno područje 1. pješачke divizije:

Noću 5. ovog mjeseca jedna jača skupina partizana (navodno 800—1000) izvršila je napad na s. Kapelu³ (9 km. s. od Bjelovara). U borbi koja je trajala do 04.30, partizani su uspjeli rastrojiti 2. pohodnu sat i povukli se prema s. G. Zdelice (5 km. s. i. od Kapele).

Gubitci:⁴ vlastiti — 1 domobran poginuo, 6 domobrana teško ranjeno, a preostali broj lakše ranjenih povedeni sa partizanima, 40 domobrana zarobljeno, a 40 domobrana nestalo, partizanski nepoznati, ali su odveli sa sobom 6 kola poginulih i ranjenih.

Operativno područje V. gorskog zdruha:

Razviđanje dielova zdruha bez događaja.

1.— C-Vlastite namjere:

Savezno zapovijedi Gruppe West abt. 1. a br. 2860/taj. od 26. IV. ove godine, biti će jedan veći podhvat izveden na području Lekeničkog odsjeka, po povratku dviju bojni V. gorskog zdruha iz podhvata Kalnik.

Učestvujuće snage: XI. ustaška bojna dolazi 6. V. u Lekenik a III. bojna u Zdenčinu.

Početak podhvata javit će se.

2 i 3: *Nema*

P. n. zapovjednika
glavar stožera pukovnik:
Klišanić

P 6/V D

² Početkom svibnja na ovom području djelovao je Prvi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42, 113, 116, 117, 121, 126, i 127.

³ Na ovo uporište napao je Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 42.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 5 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVU DIJELOVA
PRVE NOU BRIGADE U ZONI SUŠANJi

18 E

In/2/A

3

V. P. 10, 5. V. 43 u 23.55 č.

TELEGRAM

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

SUPERSLODI-Oper. odjelj.

Br. 7311

i radi znanja:

Stiglo 6. V. 43—XXI

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6033/op.

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 5 SVIBNJA

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećeno je: da iz zona Brinje i Otočac, koje kontrolišu ustanici, odlaze *ljudi sposobni za oružje, da bi izbjegli eventualnim* naredenjima ustanika; koncentracije partizana u zoni G. Dubrave (XV—AV) u namjeri da vrše sabotaze na željezničkoj pruzi.

DIVIZIJA »RE«:

Prilikom patroliranja, o kom u telegramu 5988 od 4. o. m., ustaška patrola upućena prema koti 1087 (ZP—AD) dočekan je puščanom vatrom koja je dolazila sa padina iste kote. Izvršene su noćne zasjede o kojima nema šta da se javi.

Jutros 5. o. m. naše jedinice na sektoru Vratnik izvršile su ofanzivno izviđanje u pravcu Žuta Lokva. Jedinice su zauzele mjesto Melnice (ZR—GZ) naišavši na otpor u zoni Goljak (ZR—GZ) i Cvitovac (ZR—GU).

Dosada javljeni *naši gubici: 1 ranjen-, protivnički: zarobljen je jedan partizan* naoružan. Naknadno će se javiti dalje vijesti. U toku je akcija patrola koje su danas upućene sa sektora Vratnik i Krivi Put.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Jutros 5 o. m. II/XXVII i Granične straže i hrvatska četa iz Karlobaga izvršili su ofanzivno izviđanje na klanac Vrata. U 16.45 časova dostignuta je Radetina Gr. i kota 769² (XI—FJ). *Jako protivničko dejstvo* sa kota južno i sjeverno od Sušnja³ spriječilo je dalje napredovanje.

Naši gubici, dosada javljeni: 3 ranjena⁴.

Iz informacija na mjestu dobivenih proizlazi *da jake partizanske snage, osim pomenutih kota, drže klanac Vrata i kote sjeverno i južno od Sušnja*⁵.

Da imaju velike snage upotrijebili bi ih za osvajanje Gospića!. U Konjskom (XL—FI) ima sjedište partizanska komanda, sa odjeljenjem u rezervi; druga komanda izgleda da ima sjedište u Ledeniku (XI—FL).

OSTALI SEKTORI:

Normalna aktivnost patrola i zasjčtia.

VAZDUŠNA AKTIVNOST:

Uslijed nepovoljnih atmosferskih prilika traženi zadaci nisu se mogli izvršiti.

General SCUERO

6 prepisa

1 Pomoćniku nač. štaba

2 Operativ, odjeljenju

1 Informat. odjeljenju

1 Kom. kr. karab.

7-V- Robotti⁶

² Vjerovatno k. 763.

³ Tu su se tada nalazili dijelovi Prve NOU brigade. Vidi dok. br. 25.

⁴ U originalu, dopisano mastilom, sa strane: »jako«!!! 3 lako ranjena!!!

⁵ U originalu, dopisano mastilom, sa strane: »Sa takvim mentalitetom neće se sigurno napredovati!«

⁶ Potpis generala Robotti-a komandanta Superslode.

TELESCRITTO

P. M. 10. 11

5/5/43

14

XVI

23.55

DA COMANDO V° CARM
AT SUPERSEDONA OPERAZIONI
S.P.C.
AT COMANDO XI E XVIII CARM

33//
6 5 43

N° 6033/Op.

NOVITA' ORE 18° GIORNO 5 MAGGIO

ATTIVITA' RIBELLI :

Segnalato: esodo da zona Brinje Otocac, controllate da ribelli, di uomini validi alle armi per sfuggire a eventuale repressione ribelli;

concentramenti partigiani in zona G. Duhave (XV-AV) con intendimento compiere atti sabotaggio ferrovia.

DIVISIONE RE :

In pattugliamento cui tele 5988 giorno 4 corr. mese pattuglia uscia diretta verso quota 1087 (ZF-AD) incontrava resistenza di fuoco di fuocilleria proveniente da pendici quota medesima. Effettuato appostamento notturno; nulla da segnalare.

Stamane 5 nostri reparti settore Vratnik hanno effettuato puntata offensiva direzione Duta Lokva. Reparti occupato abitato Melnice (ZR-GZ) incontrando resistenza zona Goljak (ZR-GZ) e Cvitovce (ZR-GU). Perdite finora segnalate; nostra: 1 ferito; avversaria: 1 catturato un partigiano armato. Riserva ulteriori notizie.

In corso azione pattuglie inviate oggi da settore Vratnik e Krivi.

XIV° BRIGATA COSTIERA :

Stamane 5 ZF°/XIV° Gaf e 6p. croata Carlopageo hanno effettuato puntata offensiva su passo Vrata. A ore 16.45 è stata raggiunta Radetina Gr. e quota 769 (XI-FI). Forte reazione avversaria da quote a sud e nord Susanj hanno impedito ulteriore avanzata.

Nostra perdite finora segnalate: 1 ferito.

Da informazioni assunte in sito risulta che consistenti forze partigiane oltre quote suddette, presidiano Passo Vrata e quote nord e sud est di Susanj.

A Konjsko (XI-FI) ha sede comando partigiano con reparto di riserva; altro comando avrebbe sede in Lednik (XI-FI).

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD
6 SVIBNJA 1943 GOD. O ZAVRŠENOJ AKCIJI NA BILO GORI
I NAPADU DIJELOVA CETINSKOG NOP ODREDA NA S. CISTUI

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 126

(po podacima primljenim 6. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika: 3. V. kod s. Duga Rijeka (7 km j. z. od Ludbrega) raspršena je partizanska skupina.² — Istog dana u sukobu kod s. Jesenovac (7 km j. z. od Ludbrega) poginulo je navodno 20 partizana, a 4 su zarobljena.³ Plien: 12 pušaka i 1.000 pušč. naboja. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Podr. Bilo Gore: 30. IV. završen je podhvat njemačkih postrojbi i jedne naše sati iz Bulinca (13 km j. izt. od Bjelovara) u smjeru Pupelica—Bačkovica i Čadavac (14,5, 21 i 22 km izt. j. izt. od Bjelovara). Sela Bačkovica i Čadavac su spaljena i uništena. Iz s. Bačkovica iseljeno je u s. Vel. Pisanica (18 km j. izt. od Bjelovara) oko 20 hrvatskih i mađarskih obitelji, a pravoslavno pučanstvo pobjeglo je u šumu. Vlastiti gubici: 1 njemački vojnik ranjen, a partizanski: 3 poginula i 1 zarobljen.

Prema izvješću 1. pješ. divizije jača partizanska skupina napala je s. Kapela (9 km s. od Bjelovara) i porušila oruž. postaju.⁴ Po izvršenom napadaju partizani su se povukli prema sjeveru.

Podr. Vel. Gorice: Prema izvješću kotarskog predstojnika iz Vel. Gorice, noću 4/5. V. partizani (Ličani) napali su občinu Novo Čiče (4 km izt. j. izt. od Vel. Gorice) i Dubranec (14 km j. z. od Vel.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 5/1—43, k. 23.)

² Prvi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ O gubicima vidi dok. br. 42.

⁴ Napad izvršio Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

Gorice).⁵ U s. Dubranec partizani su navodno razoružali i odveli 40 domobrana od kojih je 6 uspjelo pobjeći.

Podr. Daruvara: 5. V. kod s. Pakrani (6 km j. izt. od Daruvara) protjerana je manja partizanska skupina. 1 domobran je ranjen.

Podr. Našica: 5. V. na želj. postaji Breznica Našička (10 km s. izt. od Našica) partizani su uništili b. b. uređaj te 1 dočastnika i 1 stražnika sa oružjem zarobili.

Istog dana u s. Jelisavac (6 km s. izt. od Našica) partizani su zarobili 3 stražnika željezničkog osiguranja.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Slunja: 4. V. na području sjeverno od Slunja naš lovački odjel imao je okršaj sa partizanskom skupinom jačine oko 1 sati. 11 partizana je poginulo.

Podr. Like: O stanju kod Gospića nema novih vijesti.

Podr. Siska: Noću 5/6. V. između želj. postaje Caprag i Blinjski Kut eksplodirala je mina.⁶ Istodobno između Blinjskog Kuta i Brdana naletio je teretni vlak na minu. Izgleda da je 47 vagona zapaljeno, a pruga u dužini od 300 metara oštećena. Bližih podataka još nema.

Podr. Omiša: 3. V. odbijen je partizanski napadaj na hrvatsku posadu u s. Cista⁷ (18 km s. izt. od Omiša). Tom prigodom poginulo je navodno 17 partizana a 53 su ranjena.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)8

⁵ Napad izvršila Minerska grupa Žumberačko—pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Žumberačko-pokupskog NOP odreda od 2 lipnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

⁶ Miniranje izvršio Drugi bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 23.

⁷ Napad izvršili dijelovi Cetinskog NOP odreda. Vidi dok. br. 67 i 68.

⁸ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 6 SVIBNJA 1943 GOD. O ZAVRŠETKU OFANZIVE
NA KALNIK'

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

GLAV. STOŽ. ODJEL

Op. br. 1428/taj.

U Sisku, dne 6. svibnja 1943

»Veoma žurno«

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće za
6. svibanj 1943. g.
do 18 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA.

(Operativni odjel.)

Savezno zapovjedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942 godine
dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobitih promjena.

**1. B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O NE-
PRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreba:

1. samokretna ustaška sat sa 1. vodom 2. sati I. obkopske
bojne na dan 5. V. poslije podne vršila je pretraživanje Žutice Šume
(18 km s. od Siska). U samoj šumi obkolila je lugarsku kuću iz koje je
dobivena jaka vatra. Kuća zauzeta na juriš.

Gubitci: vlastiti: 1 domobran ranjen, neprijateljski: 10 partizana
zarobljeno-među njima dvije žene, plijen 11 pušaka.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

1.— Podhvat u Kalniku je sa 6. V. o. g. završen.²

XI. ustaška bojna i III. bojna V. gorskog zdruga, koje su uče-
stvovale u podhvat u Kalniku biti će upotrebljene u podhvat čišćenja
na prostoru između željezničke pruge Zagreb—Sisak i r. Kupe.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 7/1—7, k. 23.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 42, 113, 116, 117, 121, 122, 124, 126 i 127.

2.— 5/6. o. mj. noću, skupina partizana napala je na s. Bulinac (12 km. j. i. od Bjelovara) i u istom spalila općinu.

3.— 4/5. o. mj. skupina partizana napala je na s. Veliku Pisanicu u dva maha. Napadi odbijeni.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1.— Kod s. Kihalac na cesti Glina—Petrinja napadnut 6. ov. mj. u 8 sati posebnički samovoz. Vozač samovoza ranjen. Samovoz stigao u Sisak. Upućene potjere.

2.— Razviđanja jedinica V. gorskog zdruga:

a) 2. sat II. bojne V. gor. zd. pravcem: Cerje—Zgurić Brdo—Gladovec—Pokupsko (20 s. z. —20—19—17 s. z. od Gline) bez događaja.

b) 2. sat I. boj. V. gor. zd. pravcem: Viduševac—k. 174—Rožankovići—Pokole (3.5 s. z. — 4.5 s. z. — 6 s. s. z. — 9 s. s. z. od Gline) bez događaja.

c) 1. sat XI. ust. bojne u pravcu: Topusko želj. postaja—Bakića Selo—Šapića Brdo (2 j. z. — 5z. od Topuskog želj. postaja), bez događaja.

Van operativnog područja ovoga zbora:

1.— Kod Blinjskog Kuta vlak br. 41 naletio je 5. o. mj. u 21.40 sati na minu.³ U kompoziciji bilo je 47 vagona, od kojih 13 punih cisterni. Vlak zapaljen. Uništeno 300 metara pruge. Raščišćavanje i opravka pruge se vrši.

2.— 5. o. mj. u 21.40 sati (istodobno kao u slučaju pod 1) rasprsnula se jedna mina na 365.45 km. na pruzi Caprag—Blinjski Kut. Uništila jednu tračnicu. Pruga u popravku.

I. C. — 2 i 3: Nema.

Napomena: 1. samokretna ustaška sat došla je po posebnom zadatku u Sisak i nije podređena ovom zapovjedništvu.

P. n. zapovjednika
glavar stožera pukovnik (Klišanić)
Klišanić

P 7/V D

³ Minu postavio Drugi bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 23.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGE PJEŠAČKE DIVIZIJE
OD 6 SVIBNJA 1943 GOD. O KRETANJU DIJELOVA ČETVORTE
BANIJSKE NO BRIGADE I BORBI PROTIV NJENOG TREĆEG
BATALJONA¹

I Z V J E Š Ć E B R. 126

O događajima u toku 6. V. 1943.

J u t a r n j e .

- a) — Nema.
b) — Krugovalnog izvješća od 11. p. p. još nema.
Inače noć je protekla mirno.
c, d, e) — Prema večernjem izvješću.
f, g, h) — Nema.

V e č e r n j e .

a) — Zrakoplovnim razviđanjima primjećene su partizanske skupine u području V. i M. Graduse i Knezovljana² (14 km sj. z. od Kostajnice). Jačina svake skupine cieni se 150—200 ljudi.

Isto tako je primjećena partizanska kolona (oko 200 ljudi) u pokretu na putu Borojevići—Lovča.³

U području 4 km j. i. od Dobrljina nalaze se manje partizanske snage jačine oko 100 ljudi.

Prema izjavi mještana bilo je prošle noći oko 500—600 partizana u s. Kukuruzarima.⁴

Prema izvješću 1. bojne 11. p. p. partizani su danas slavili Đurđev dan u selima j. z. od Slunja, osobito u s. Zbjeg.

b) — Razviđački dieľovi II. bojne II. G. Z. i ostatak II. G. Z. pojačani sa odjelom njem. vojnika, došli su prilikom današnjeg razviđanja u pravcu s. Komogovina u dodir sa jačim partizanskim dieľovima kod s. G. Kukuruzari i Babine Rijeke.⁵ Nakon dulje borbe u kojoj su partizani upotrijebili teški bacač, dieľovi su pod stalnim dodirrom sa neprijateljem došli do s. Prevršac i Bjelovac, odakle su se vratili u svoja uporišta. Vlastiti gubitci: 8 domobrana i 1 njem. dočastnik ranjeni. Neprijateljski gubitci nepoznati. Prema izjavi mještana partizani su imali mnogo veće gubitke.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—9, k. 23.

² ³ i ⁴ Odnosi se na dieľove Četvrtе banijske NO brigade. Vidi dok. br. 23.
⁵ Sa dieľovima Trećeg bataljona Četvrtе banijske NO brigade. Vidi dok. br. 23

Danas je uspješno bombardirana jedna partizanska skupina na putu Borojevići—Lovča (13—15 km z. od Kostajnice) i s. Zbjeg (4 km. j. z. od Slunja).

11. p. p. : Osiguranje ceste.

12. p. p. : II. bojna razviđala je prema krugovalnoj brzjavci od 5. ov. mj. Bojna nije naišla na neprijatelja.

III. bojna: Za sada brzoglasni spoj prekinut.

I. bojna: Izobrazba-

c, d) — Nepromienjeno.

e) — II. bojna II. G. Z. : Priprema za podhvat »Ulrich«.

II. p. p. : I. bojna: izgradnja postava, II. i III. bojna: izobrazba.

12. p. p. : Pripreme za podhvat »Ulrich«.

f) — 9 ranjenih,

g) — Nepoznato.

h) — Nema.

Za točnost:

Glavar stožera

bojnik (Brusić)

Brusić

P. 8/V D.

(M. P.)⁶

⁶ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Zapovjedništvo 2 pješake divizije.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 6 SVIBNJA 1943 GOD. O JAČLNI USTAŠKO-
DOMOBRANSKIH JEDINICA NA PAGU¹

18 E

Inc/2/A

TELEGRAM

Dan otpreme: 6. V. 43
i 21.00 5.
čas prijema: 6.V. 43
24.30 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI SUPERSLODE — Operativ, odjeljenje

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6093/op.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENUA-DALMACIJA«
OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7364

Stiglo 7 svibnja 43 — XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 6 SVIBNJA

AKTIVNOST USTANIKA:

Prema izjavi jučer zarobljenog partizana, o čemu telegram 6033, komanda 4 brigade nalazi se u Prokikama (ZT—GZ); 1 četa 14 brigade i 1 četa bataljona »Ljubica Gerovac« u Žutoj Lokvi (ZT—GU); 14 brigada imala bi se premjestiti u Istru; u Brinju jedno oruđe srednjeg kalibra i minobacači; provjereno je iz dokumenta da se komanda 1 partizanske brigade nalazi u Baškim Oštarijama (XL—FI).

DIVIZIJA »RE«:

— Prilikom patroliranja, o čemu telegram 6033 od 5 o. m., ustaška patrola, upućena prema Šašini i dalje (ZP—AB), zapazila je i natjerala u bjekstvo partizane u zoni naselja Blaževići (ZP—AD).

— Vršene su noćne zasjede: nema šta da se javi.

— u toku je akcija patrola upućenih danas u zonu Tomičići (ZN—AD), Iličići (ZP—AD), Serdari (ZP—AB).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

GRUPACIJA »ROBERTI«:

— Noću uoči 6 o. m. akcije u cilju ometanja, bez posljedica, protiv željezničkih stražarnica na dionici Kupjak (ZI—BD) — Skrad (ZL—BF) i Delnice—Lokve (VO—AX).

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag

— Jedinice, o kojima izviješteno telegramom 6033 od 5 o. m., koje su ušle sinoć u Karlobag, danas su izvršile čišćenje iste zone; nema šta da se javi.

Pag

— Hrvatske trupe u Pagu,² u jačini od 1.483 vojnika i 28 oficira, odmaraju se i pregrupišu.

— Zatražene su tačne vijesti o toku pomenutih operacija.

V GRUPACIJA GRANIČNE STRAŽE (GAF):

— Vijest sa zakašnjenjem:

— Dana 3 o. m. raščišćena je zona Crni Laz (US—BS); nema šta da se javi.

— Dana 5 o. m. puščana vatra, bez posljedica, protiv financijske straže Čabar.

VAZDUŠNA AKTIVNOST:

Vazdušna grupacija »Zara«:

— Izvršeno je snabdijevanje municijom hrvatskog garnizona u Gospiću vazdušnim putem; naknadno će se javiti ostale vijesti o ishodu zadatka.

Vazdušna grupacija »Pola«:

— Uslijed nepovoljnih atmosferskih prilika nisu se mogli izvršiti traženi zadaci.

General SCUERO

6 prepisa:

1 Pomoć. Nač. štaba

2 Operativ, odjelj.

1 Informat. odjelj.

1 Kr. karab.

1 Odjelj. za telekomunikacije

2 O ovim trupama vidi dok. br. 110, 119, 125, 133, 139, 143, 146 i 154.

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 7
SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA KALNIČKOG NOP
ODREDA NA S. KAPELU¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 127

(po podatcima primljenim 7. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Bilo Gore: Noću 4/5. V. prigodom partizanskog napada na s. Kapela² (9 km s. od Bjelovara) /Dnevno izvješće br. 126/ rastrojena je jedna naša pohodna sat. Vlastiti gubitci: 1 mrtav, 6 ranjenih i 80 nestalih.³ Ostatak sati povukao se u Bjelovar. Partizani su svoje mrtve odvezli u 6 kola. U napadaju je navodno učestvovalo 600—800⁴ partizana.

Podr. Ivanić Grada: 5. V. prigodom čišćenja Žutice Šume (6 km j. od Ivanić Grada) zarobljeno je 11 partizana, a 12 pušaka je zaplijenjeno. Vlastiti gubitci: 1 ranjen.

Podr. Garešnice: 5. V. prigodom čišćenja područja oko s. Dišnik (4 km s. z. od Garešnice) neprijatelj se poslije slabijeg otpora povukao u šumu Petkovača (2 km s. od s. Dišnik). 1 domobran je ranjen.

Prigodom razvidanja područja: s. Stupovača—Brinjani (8 i 7 km s. izt. od Kutine) zarobljena su 2 partizana.

Podr. Našica: 5. V. kod s. Stipanovci (6 km izt. j. izt. od Našica) naišla je naša obhodnja na partizane koji su istog dana bili napali želj. postaju Breznica Našička (10 km s. izt. od Našica) (Dnevno izvješće br. 126). 1 partizan je zarobljen a 4 puške zaplijenjene. Vlastiti gubitci: 3 ranjena. Partizani su se povukli u smjeru Živčane (10 km s. izt. od Našica).

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 6/1—52, k. 23.

² O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 42 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ O gubicima vidi dok. br. 42.

⁴ U napadu je učestvovao samo Drugi bataljon Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 4. V. oko s. Trošmarija (7 km s. izt. od Ogulina) krstarila je jaka partizanska skupina koja je došla iz Bosiljeva (16 km s. s. izt. od Ogulina).⁵

Podr. Like: 4. V. vršeno je jače razviđanje iz Karlobaga u smjeru prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga). Partizanski postavi tučeni su topničkom vatrom.

Podr. Šamarice: 5. V. na području: s. Komogovina—Mečenčani (14 i 11 km s. z. od Kostajnice) naš lovački odjel sukobio se sa partizanskom skupinom jačine oko 1 sati.⁶ 14 partizana je poginulo. — 6. V. na istom području odbačene su 2 part. bojne prema jugozapadu. 17 partizana je poginulo, a 1 njemački vojnik i 8 domobrana su ranjeni.

5. V. iztočno od Međumajdana (10 km s. z. od Dvora) u okršaju sa partizanskom skupinom jačine oko 1 sati poginulo je 12 partizana.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁷

⁵ U originalu, sa strane, dopisano zelenom olovkom: »VIII. part. brigada«.

⁶ Odnosi se na dijelove Trećeg bataljona Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 23.

⁷ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 7 SVIBNJA 1943 GOD. O POKRETU TALIJANSKIH
SNAGA IZ KARLOBAGA PREMA BAŠKIM OŠTARIJAMA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 7.5.43.	SAT I MINUT: 18.45	BROJ: 42
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 7.5.43.	SAT I MINUT: 19.00	BROJ: 149

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: naš 2951 tajno

Novosti 6. o. m.

Razpršene manje skupine partizana u zoni Krivi Put.

Odpočeo pokret talijanskih snaga iz Karlobaga prema prevoju Vrata put Karlobag—Baške Oštarije.²

Talijansko zrakoplovstvo podpomaže našu posadu Gospić, koja se još drži, bombardiranjem i tučenjem puta za Karlobag.

U zoni Nevesinje, Gacko djelatnost talijansko-četničkih djelova duž puta Plužine—Fojnica.

Broj 2959 tajno

7/V D P

HRVOPO.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—27, k. 23.

² O ovom pokretu vidi dok. br. 110, 119, 125, 129, 130, 133, 136, 139, 143, 145, 154, 158 i 163.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG
ARMIJSKOG KORPUSA OD 7 SVIBNJA 1943 GOD. O
AKCIJI TALIJANSKIH SNAGA U ZONI CISTA¹

18 E

6

Inc/2/D

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA »SLOVENIJA-DALMACIJA«	Dan	otpreme: 7/5/1943-XXI
OPERATIVNO ODJELJENJE	i	20.00
Br. 7424	čas	prijema: 7/5/1943 -XXI
Stiglo 8 svibnja 1943 - XXI		22.50

PREDMET: bg

TELEGRAM:

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA
ZA SUPERSLODU-OPERATIVNO ODJELJENJE

a na znanje:

KOMANDI V i VI ARM. KORPUSA ⁿ
TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 6568 op.

IZVJEŠTAJ OD 7 SVIBNJA 1943 — U 18 ČASOVA

— Aktivnost ustanika: nema ničeg važnog.

— Sektor »Bergamo«: Prilikom akcije u zoni Cista² (Livno ZI—ZL—ZN—BN), o kojoj je saopšteno jučer 6 ovog mjeseca, utvrđeni gubici iznose: naši gubici: 4 ranjena, među njima 1 oficir, čije je ime već javljeno, i 3 nestala; M. V. A. C. : 1 mrtav i 2 ranjena, 2 domobrana ranjena; gubici partizana: 20 mrtvih i mnogobrojni ranjeni.

Prilikom čišćenja u zoni Kučine (Split UM—BO) naše jedinice sukobile su se sa jednom grupom ustanika, koji su nakon kratkog otpora pobjegli. Mi nismo imali gubitaka; gubici partizana su neutvrđeni.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 67 i 68.

Izviđana je zona Jadrići (Šibenik SP—BN) i Vukmani (SP—BO): u naselju Milati (SP—BO) zapaljene su 4 kuće odbjeglih partizana. Ljudstvo kr. karabinjera i jedna grupa M. V. A. C. iz zasjede u zoni Vujašinovići (Knin RK—DH) ubili su vođu ustanika Peško Kovelje.* jednog naoružanog partizana koji će biti strijeljan i uhapsili jedno sumnjivo lice.

Prilikom izviđanja u zoni Kamena (Žirje ON—PI—CM) pronađeno je jedno bure benzina.

Sa grupama M. V. A. C. započeta je akcija sređivanja na zadarskim ostrvima: dosad je ubijeno 8 ustanika, uhapšena su sumnjiva lica. porušeno je 8 baraka, a 6 je zaplijenjeno. Neke od ovih baraka bile su napunjene namirnicama i odjećom. Zapaljene su kuće odbjeglih partizana. Na ostrvima Rab (Zadar ZV—DH) i Iž (HI—DL) popisani su svi sposobni ljudi radi kontrole. Akcija se nastavlja:

Sektor »Celere«: obična djelatnost izviđanja i zasjeda:

Nebo je oblačno; kiša pada; more je nemirno.

GENERAL SPIGO

8 kopija

- 1 za Ekselenciju
- 1 za Načelnika štaba
- 1 za Pomoćnika načelnika štaba
- 2 za Operativno odjeljenje
- 1 za Obavještajno odjeljenje
- 1 za Komandu kr. karabinjera
- 1 za Telegrafsko odjeljenje

Robotti

3 Redakcija nije mogla utvrditi na koga se odnosi

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 7 SVIBNJA 1943 GOD. O TALIJANSKOJ AKCIJI
U ZONI OGULINA I KARLOVCA¹

18 E

Inc/2/A

3

otpreme:

Predmet: bg

Dan 7. V. 43 - XXI
21.00 č.

TELEGRAM

i
čas prijema:
7. V. 43 XXI
24.00 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI SUPERSLODE

i radi znanja:

8 prepisa:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6121/op.

1 Ekselenciji
1 Nač. štaba
1 Pomoć. nač. štaba
1 Operativ. odjelj.
2 Obavješt. odjelj.
1 kr. karab.
1 Odjeljenju za tele-
komunikacije

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7421

Stiglo 8 svibnja 43 — XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 7 SVIBNJA

Aktivnost ustanika: Hrvatski vojnici koji su pobjegli iz ustaničkog zarobljeništva javljaju da je vjerovatno, partizanska komanda, uslijed pretrpljenih gubitaka i uslijed strašne intervencije avijacije, napustila odluku da napadne Gospić, povukavši iz te zone XV brigadu, koja mora da je stigla u Kompolje (XL—GS) — Švica (XN—GO), i Drugu brigadu koja se uputila prema klancu Vrata; pored toga naša avijacija izgleda da je u Mušaluku (Kl—FP) onesposobila 2 topa i jedan tenk u Širokoj Kuli (MH—FP). Primjećene su jake ustaničke grupe u zoni Podveljun (XR—AN).

• ¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

Divizija »Re«: Jučer 6 o. m. jedan partizan u ustaškoj uniformi, lutajući u zoni Krivi Put—Vratnik, progonjen od ustaške patrole, bio je u okršaju ubijen.

Prilikom patroliranja, o čemu telegram 6093 od 6 o. m., ustaška patrola u zoni Iličići (ZP—AD) susrela je u blizini naselja ustanike, koji su se pod vatrom rasturili. Vršene su noćne zasjede, o kojima nema šta da se javi.

U toku su akcije patrola koje su danas upućene u zonu Pekin Dolac (ZL—AD) i Zavid (ZP—AD).

XIV Obalska brigada: Karlobag: U toku je pokret većih patrola upućenih danas, 7 o. m., prema koti 487 (XV—FL) i koti 504 (XI—FL).

Grupacija »Roberti«: Jučer, 6 o. m., ustaške jedinice garnizona Ogulin raščistile su zonu Turković Selo (XN—AT) gdje su partizani vršili upade. Akciji je prethodila artiljerijska paljba. Kad su stigle ustaške jedinice, ustanici su se rasturili.-

U toku je akcija čišćenja koju vrše ustaške jedinice iz garnizona Ogulin i Karlovac u blizini mosta na Globornici (XV—AT) gdje su primjećene jake partizanske snage.³

Ostali sektori: normalna aktivnost patrola i zasjeda.

Vazдушna aktivnost: Avion koji je izvršio snabdijevanje hrvatskog garnizona Gospić, o čemu telegram 6093 od 6 o. m., vratio se, na više mjesta pogođen protivavionskim dejstvom.

Vazдушna grupacija »Zara«: Jučer, 6 o. m., obasipana je malim bombama i mitraljirana zona na putu Karlobag—Gospić. Danas, 7 o. m., uslijed nepovoljnih atmosferskih prilika, traženi zadaci nisu se mogli izvršiti; naknadno će se javiti vijesti o zadacima izvršenim od vazdušne grupacije »Pola«.

Po naređenju
Načelnik štaba ZAPPINO
MR⁴

² i ³ Na ovom području nalazila se tada Četrnaesta NO brigada Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 59.

⁴ Mario Robotti

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAŠKOG OPERATIVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ZA LIKU OD 8 SVIBNJA 1943 GOD. O STANJU KOD GOSPIĆA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 8.5.43.	SATI MINUT:07.15	BROJ: 31
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 8.5.43.	SATI MINUT:08.15	BROJ: 151

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL i HRVOPO SUŠAK.

SPOJ: naš 438 tajno.

Snage obrane Gospića:

1 sat IX. bojne, 1 sat II. polubojne, 33. pripremna bojna, stožerni sat Zapoli, 1 sat oružnika, 1 sat dobrovoljaca. 5 gorskih topova, 3 bojna kola, 2 protuoklopna topa i top Pito.

Sve u užem obranbenom pojasu.

Zatim 31. i 32. bojna sa 2 bacača van pojasa za manevar.

Ukupno 1400 boraca.

Protivnik:²

Ciela VI. divizija sa 3 brigade i još 2 — 3 brigade sa topovima svih kalibara, puno bacača i 3 bojna kola.

Ukupno oko 3500 boraca.

Op. broj 439 tajno.

P. 8/V D3

Z A P O L I .

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—37, k. 23.

² O našim snagama vidi dok. br. 24, 25, 29 i 109.

³ U originalu, ispod datuma i parafa, dopisano plavom olovkom: »Odsj. 3 cjeloviti sastav posade Gospića.«

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Dalmacija	DAN: 8. 5.	SAT I MINUT: 1007	BRZ: 241
PUTEM KRUČOVALNE POSTAJE: 14	DAN: 8. 5.	SAT I MINUT: 1005	BRZ: 245

PLAĆA: NEMA

SADRŽAJ

ZA KOGA: OPERATIVNI CENTAR

SPOL: ***

Od 0800 sati neposredno VOJIM vrlo nadmoćnim snagama sa svih strana.
Posada obasuta licačkom vatrom.
Posada ništa drugo ne javlja nego samo radi pomoći i da je neprekid-
no znak SOS.
Neka brzoglasna veza sa ZADREČEM u priroci.
Nakon odmah obavijestiti GRUPU WESTA
Da upućivanje pomoći VOJIM ne stoji izvan poruke i izvan nikak-
va pričuva na razgledanju.
Najbolje najbrži je pomoć njemačkih motoriziranih vojna i pomoć boji-
nog zrakoplovstva.

Opis: 1289

OGLEDIV

2. Vojna Izbija Izgled, Zbog

x) Gdje, kada i gdje se 11. 5. 1945. godine je stao
na pozoru. Zrakoplovstvo se nalazi u pozoru.
(ovdje napomena 5 sati, tako stoji 9. 5. 1945. godine)

PRIMO BRZOJAVKU DANA 8. 5. U SATI 1007

DEŠIFIRAO DANA 8. 5. U SATI 1049

OČEVIDNI BROJ BRZOJAVKE	PRIMLJENA:	PODPIS I ČIN ČASTNIKA, KOJI JE BRZOJAVKU PRIMO:
90	DAN 8. MJESEC 7 GOD. 43. SAT 10 MINUT 50	PODPIS: <i>[Signature]</i> ČIN: <i>[Rank]</i>

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE OD
8 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU ČETVRTE DIVIZIJE NA
VOĆIN¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 8.5.43.	SATI MINUT:07.30	BROJ: 24
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 8.5.43.	SAT I MINUT: 09.45	BROJ: 156

PRIJE SVEGA

S A D R Ž A - J

ZA KOGA : OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—

Od 0500 sati napadnut Voćin vrlo nadmoćnim snagama sa svih strana.²

Posada obasuta bacačkom vatrom.

Posada ništa drugo ne javlja nego samo traži pomoć i daje neprekidno znak SOS.

Naša brzoglasna veza sa Zagrebom u prekidu.

Molim odmah obavjestiti Gruppe West.

Za upućivanje pomoći Voćinu ne stoji Prvoj gorskoj diviziji nikakva pričuva na raspolaganju.

Molimo najžurniju pomoć njemačkih motoriziranih bojna i pomoć bojnog zrakoplovstva.

P. 8/V D

GORDIV

Op. broj 1289

U Voćinu je I. bojna 1. gorsk. zdruga.³

Gore »West« izvještava u 11 h 30, pp Witto je stvar već poznata. Zrakoplovstvo cd Njemaca upućeno.

Pomoć šaljem, sa 5 sata, tek sutra 9/V. (Vidi izvj. br. 29)⁴.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—34, k. 23.

² O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 26, 46, 61, 136, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 148, 150, 152, 154, 156 i 162.

³ U originalu ova rečenica dopisana crvenom olovkom.

⁴ U originalu ovaj tekst dopisan plavim mastilom.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 8 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVIMA JEDINICA
NOV I PO HRVATSKE NA KALNIČKOM I MOSLAVAČKOM
PODRUČJU I O NAPADU DIJELOVA ČETVORTE DIVIZIJE
NA VOČIV

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 128

(po podacima primljenim 8. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Zagorja:* Noću 6/7. V. skupina od oko 100 partizana prebacila se kod Novog Marofa (15 km j. od Varaždina) na područje Ivanšćice (20 km j. z. od Varaždina)².
- Podr. Ivanić Grada:* 7. V. u s. Ježevo (7 km s. z. od Ivanić Grada) partizani su napali obhodnju od 5 oružnika, koja je sprovodila 2 uhićenika.³ Vodu obhodnje i 2 uhićenika partizani su odveli a ostali oružnici su se povukli u oružničku postaju Duao Selo.
- Podr. Bilo Gore:* Noću 4/5. V. odbijena su 2 partizanska napadaja na s. Vel. Pisanica (20 km j. izt. od Bjelovara).
Noću 5/6. V. u s. Bulinac (13 km j. izt. od Bjelovara) partizani su zapalili veće skladište hrane i obćinu.
- Podr. Daruvara:* Noću 5/6. V. na rubu Daruvara manja part. skupina pripucala je na stražu. 1 partizan je ranjen. — U G. Daruvaru partizani su uspjeli porušiti most.
6. V. protjerana je jača part. skupina iz s. Bijela (7 km j. izt. od Daruvara). 6 partizana je poginulo, a 2 puške zaplijenjene. Vlastitih gubitaka nije bilo.
7. V. prigodom pretresa šume Kolaruša (7 km z. od Daruvara), 1 partizan je ubijen,

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 7/1—42, k. 23.)

² Odnosi se na dijelove Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

³ Akciju vjerovatno izvršio Drugi bataljon Moslavačkog NOP odreda, koji je tada dejstvovao na području Čazme i Ivanić Grada. Vidi dok. br. 63.

5 partizana (od kojih 3 bivša domobrana) je zarobljeno, a 6 sumnjivih osoba uhićeno. Plien: 2 puške.

Podr. N. Gradiške: Noću 5/6. V. pokušali su partizani napadaj na Okučane i Novu Gradišku, ali su odbijeni.

Podr. Podrav. Slatine. Noću 6/7. V. partizani su opljačkali selo Četekovac (11 km j. izt. od Podr. Slatine).

Podr. Požege: U sjeverozapadnom dijelu Požeške kotline postrojava se navodno nova XIX. partizanska brigada.⁴

Podr. Našica: Prema izvješću 1 zarobljenog partizana, XVII. i XVIII. part. brigada nalaze se u pokretu sa područja Orahovice (18 km z. s. z. od Našica) preko s. Duzluk (3 km j. z. od Orahovice) i Seona (7 km j. z. od Našica) u smjeru s. Gradac (9 km j. z. od Našica).

Podr. Papuka: Prema krugovalnom izvješću 1. gor. div., posada Vočina napadnuta je danas u 5 sati sa svih strana od nadmoćnijih neprijateljskih snaga⁵ i traži pomoć. Bližih podataka još nema.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: 7. V. talijanske čete vršile su podhvat na potezu s. Vinica—Bosiljevo (23 i 22 km j. z. od Karlovca). Bližih podataka još nema.

Istog dana nakon kraće borbe naša posada Netretića (10 km z. s. z. od Karlovca) izbacila je neprijatelja iz s. Kućevica (11 km z. od Karlovca).

Podr. Like 5. V. prigodom razviđanja na potezu: Karlobag—Vrata (6 km izt. od Karlobaga) došlo je do sukoba sa jačim partizanskim snagama.

6. V. odpočeo je pokret talijanskih dielova iz Karlobaga prema prevoju Vrata.

6. V. kod Gospića bila je obostrana topnička i bacačka djelatnost. Vlastiti gubitci: 5 ranjenih.

Prema izvješću Zapoli neprijateljske snage oko Gospića sastoje se iz 6. ličke partizanske

⁴ U to vrijeme vršene su pripreme za formiranje Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 13.

⁵ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 26, 46, 61, 135, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 148, 150, 152, 154, 156 i 162.

divizije sa tri brigade i još 2 — 3 brigade sa topovima raznih kalibara, mnogo bacača i 3 bornim kolima (ukupno 3.500 boraca).⁶

Na području Krivi Put—Vratnik (7 km s. izt. i 7 km izt. od Senja) nastavlja se djelatnost talijanskih četa. Raspršene su manje partizanske skupine.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁷

⁶ Na području Gospića nalazile su se tada jedinice Šeste divizije. Prema naređenju Štaba Prvog korpusa od 3 svibnja 1943 god. jedinice Osme divizije upućene su na područje Otočca. Vidi dok. br. 5 i 24.

⁷ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 8 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA MOSLAVA-
ČKOG I KALNIČKOG NOP ODREDA¹

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG ZBORA

Op. br. 1437/taj.

U Sisku, dne 8 svibanj 1943

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće
za 8 svibanj 1943
do 18 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA.
(Operativni odjel.)

Savezno zapoviedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942. god. do-
stavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobite promjene.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
•NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreba:

1. — 7. ovog mjeseca na ulazu u s. Ježevo (10 j. i. od Dugog Sela) napadnuta je u 15 sati oružnička ophodnja od 5 oružnika, koji su vodili dva vojna bjegunca.² Zapovjednik ophodnje i 2 bjegunca zarobljena, a ostali su se povukli pod zaštitom vatre. Partizani se povukli u šumu Šiškovo (2 s. i. od Ježeva).

2. — Partizani³ koji su se u toku 7. V. kretali u pravcu Ivanšćice ka željeznici, povukli su se u pravcu Kalnika, danas u 09.50 sati primjećeni su kod s. Ključa (3 s. i. od Novog Marofa) gdje prelaze Bednju.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—7, k. 23.

² Ovu akciju vjerovatno izveo Moslavački NOP odred. Vidi dok. br. 63.

³ Odnosi se na dijelove Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

Pri svom povlačenju noću 7/8 o. mj. partizani su srušili prugu između Krušljeva i Novog Marofa. Pruga popravljena.

Posada iz Varaždinskih Toplica i Novog Marofa, I vod 14. p. pukovnije iz Varaždina i bitnica I. top. sklopa iz Bele vršili su razviđanje na prostoru: Krušljavec—Novi Marof—Ključ (5 km. s. z. — 3 s. i. od Novog Marofa). Bez događaja.

3. — 8. ovog mjeseca partizani napali na Ludbreg. Napad odbijen bez gubitaka.

4. — 8. ovog mjeseca partizani kod s. Presečna napali dva terezna samovoza, jednoga razlupali a drugoga zarobili.⁴

Operativno područje 1. pješačke divizije:

7. ovog mjeseca pojavila se jedna skupina partizana,⁵ oko 80 ljudi, između V. Poganca i Prkosa (II j. — 10 j. i. od Ludbrega). Dijelovi koturaške bojne upućeni u potjeru.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. — 8. ovog mjeseca jedinice V. gorskog zdruga vršile su razviđanja u pravcima:

a) 2. sat II. boj. V. gor. zd. Suvača—Lijevi Štefanki (5. 5—6. 5 s. z. od Pokupskog). Bez događaja.

b) 1. sat II. boj. V. gor. zd. Taborište—Bučica (12—15 s. z. od Gline). Bez događaja.

c) 2. sat I. boj. V. gor. zd. Viduševac — k. 174 — Pokole (J. 5—5. 5—9 s. z. od Gline). Bez događaja.

d) 1. sat I. boj. V. gor. zd. Hađer—Glinska Poljana—Gora—Marinbrod—Prekopa—Glina (5—10—17—7—4 s. i. od Gline). Bez događaja.

2. — Prema izjavi jednog zarobljenog partizana 18. IV. ove god. kod Perjasice (50 km. z. od Gline) spustio se jedan engleski zrakoplov, u njemu bilo 5 padobranaca od kojih jedan Srbin, jedan Hrvat i jedan Englez, ostali su mu nepoznati. Sobom su donjeli 200 para-beluma.

1. — C — Nema.

2. — Pokretanje i premještanje vlastitih četa:

Zapovjedništvo odsjeka Kalnik—Bilo premjestilo se iz Koprivnice u Rasinju.

3. — *Nema.*

Po n. zapovjednika
glavar stožera pukovnik (Klišanić)
Klišanić

P 9/V D

⁴ Akciju izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

⁵ Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 8 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD VOĆINA»

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 9.5.43.	SATI MINUT: 22.20	BROJ: 31
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 8.5.43.	SAT I MINUT: ?	BROJ: 169

NAJŽURNIJE!!!

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—.—.

Posada Voćin drži svoje položaje i pored stalne naizmjenično
jake neprijateljske strojničke bacačke i topničke vatre.²

Vlastiti gubitci do sada 4 mrtva i 17 ranjenih.

Neprijateljski vrlo veliki.

Oko mjesta svi prolazi preprečeni,³ kao pojačanje upućeno 5
sati pod satnikom Bobincem.

Pojačanje stiglo do Huma.

Jače snage neprijatelj drži sjeverno Voćina, a visove sa obje str-
ane Huma i Voćinsko Brdo.⁴

Dva teretnjaka ptz. iz Podr. Slatine krenula u smjeru Čeralije,
7 km. južno Slatine, naišla na zasjedu.⁵ 8 mrtvih i 5 ranjenih.

Teretnjaci izgubljeni.

Jačina neprijatelja oko Voćina 2000, navodno 3 brigade.⁶

Položaj njihove bitnice Točak.

Raspolazu velikim brojem bacača.

Gruppa West obećala veća pojačanja.

Na ostalom području tokom dana ništa osobito.

U Kutini teretni vlak iz Popovače naletio na teretne vagone.

Jedan stroj i 10 vagona oštećeno.

Promet prekinut.

Op. br. 1402.

P. 9/V D.

G O R D I V

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 8/1—22, k. 23.

², ³, ⁴ i ⁶ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 26, 46, 61, 135, 136, 139,
141, 142, 143, 144, 148, 150, 152, 154. 156 i 162 i tom V, knj. 16, izvještaj zapovje-
dništva Prvog gorskog zdruga od 14 lipnja 1943 godine.

⁵ Zasjedu je postavio jedan bataljon Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 61.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 9 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD VOĆINA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 129

(po podacima primljenim 9. V. 1943. godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Zagorja:* 8. V. kod Novog Marofa (15 km. juž. od, Varaždina) partizani su porušili želj. prugu."
- Podr. Bilogora—Papuk:* Zapaženo je prebacivanje većih partizanskih skupina iz Bilo Gore u Papuk i obratno.
- Podr. Daruvara:* Uzduž željezničke pruge Daruvar—Sirač (7 km. j. ist. od Daruvara) zapažena je življa djelatnost partizanskih skupina sa područja: s. Bijela—D. Borki (7 i 8 km j. ist. od Daruvara).
- Podr. Voćina:* I pored stalne neprijateljske topničke, bacačke i strojničke vatre, posada Voćina³ održala je 8. V. svoje postave. Do sada poznati vlastiti gubitci iznose: 4 mrtva i 17 ranjenih, dok su neprijateljski gubitci navodno vrlo veliki. Jače neprijateljske snage nalaze se sj. od Voćina na visovima s obje strane s. Hum (6 km. s. z. od Voćina) i Voćinskom Brdu (3 km. sj. od Voćina). Ukupna jačina partizana oko Voćina cieni se na oko 2.000 ljudi (navodno tri brigade) sa velikim brojem bacača. Postav njihove bitnice je na visu Točak (5 km. juž. od Voćina). — Upućeno pojačanje stiglo je 8. V. do s. Hum.
- Južno od Podravske Slatine naišla su naša dva teretna samovoza P. T. Z. na partizansku zasjedu.⁴ Vlastiti gubitci: 8 mrtvih i 5 ranjenih. Samovozi su izgubljeni.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg br. 8/1—34, k. 23.)

² Prugu porušili dijelovi Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operative zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 26, 46, 61, 135, 136, 139, 141, 142, 143, 144, 148, i 156.

⁴ Zasjedu je postavio Treći bataljon Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 26, 46, 61, 142, 143, 148 i 150.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like:

7. V. na području: Karlobag—Vrata (6 km. ist. od Karlobaga) djelatnost talijanskih obhodbni.

Obće stanje oko Gospića ostalo je nepromienjeno. — Hrvatski vojnici koji su pobjegli iz partizanskog zarobljeništva izjavili su da su partizani u borbama oko Gospića i uslied jakog djelovanja našeg i talijanskog zrakoplovstva imali velike gubitke zbog čega je i pritisak na Gospić popustio. — Djelovanjem zrakoplovstva uništena su dva topu i 1—2 partizanska bojna kola.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)5

BR. 140

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA [PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 9 SVIBNJA 1943 GOD. O POJAVI DIJELOVA KAL-
NIČKOG NOP ODREDA KOD NOVOG MAROFA I O AKCIJI
USTAŠKO-DOMOBRANSKIH JEDINICA NA KALNIKU¹

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. br. 1440/taj.
U Sisku, dne 9. V. 1943.

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće
za 9. V. 1943 do
18 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA,
(operativni odjel.)

Savezno zapoviedi op. br. 3219 od 9. VIII. 1943. godine, dos-
tavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

⁵ Okrugli pečat: Nazavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobran-
stva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
poü reg. br. 10/1—18, k. 23.

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobite promjene.

I. B. DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O NE-PRIJATELJU:

Operativno područje Zagreba:

1. — 8. svibnja ove godine jedna skupina partizana u jačini oko 150 do 200 partizana skupila se oko Petkovca² (3. 5. km. s. i. od Novog Marofa).

9. ovog mjeseca jedan dio ove grupe krenuo je u pravcu Kotari (3 s. s. i. od N. Marofa) a druga skupina krenula je u pravcu Ljubelja (6 i. od Novog Marofa).

Bitnica iz I. top. sklopa i pohodni sat iz 14 p. p. sliede skupinu u pravcu Kotari, a 1 sat 2. novačke pukovnije sliedi skupinu u pravcu Ljubelja. Dosada bez rezultata.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

1. — 8. ovog mjeseca je u podhvalu koturaška bojna u pravcu: Prkos—Poganac—Apatovac (10—11—12 j. j. z. od Ludbrega). Jedna manja skupina partizana u toku jučerašnjeg dana razbijena. Magla i velika kiša u toku jučerašnjeg dana otežala podhvat.³ U toku jučerašnjeg dana bojna napala na Vel. Poganac, ali je odbijena. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Gubitci u tvorivu javit će se naknadno.

2. — Po dolasku njemačke vojske iz Kapele, primjećuje se ponovo prikupljanje partizana oko tog mjesta. Oružnička postaja povučena.

3. — 8/9. ovog mjeseca upala manja skupina partizana u s. Hagenj (12 km. i. s. i od Vrbovca). 1 ustaša poginuo, jedan ranjen.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. — Potvrđuje se da se na prostoru oko s. Bovića (14 s. z. od Gline) nalazi četa Matije Gubca⁴ (izvješće od 6./V. o. g.) jačine oko 80 do 100 ljudi kao i 3. terenski bataljon⁵ jačine oko 300 terenaca.

Prema promičbi koja se sprovodi kod partizana od strane njihovog vodstva saznalo se da ako uspiju u Lici spustili bi se padobrancima u Lici.

2. — 2. sat V. gor. zdr. u zasjedi kod k. 174 (1.5 km s. od Viduševca). skupina od 10—15 partizana pokušala se je prebaciti iz Dolnjeg Selkovca u Veliku Solinu (6 s. z. — 5 s. z. od Gline), razpršila ih.

² Riječ je o dijelovima Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda, koji su se sa Štabom odreda vraćali sa Ivanščice na Kalnik. Vidi dok. br. 42.

³ O ovoj akciji vidi dok. br. 42, 113, 116, 117, 121, 122, 124, 126. i 127.

⁴ Iz sastava Banijskog NOP odreda

⁵ Vjerovatno se odnosi na bataljon iz sastava Banijskog NOP odreda.

Gubitaka nije bilo. **1** partizan sa puškom predao se **je**.
3. — **U** toku **9.** ovog mjeseca jedinice **V.** gorskog **zdruga** vršile su razviđanje bez događaja.
/ . C i 2: Nema.

3. — Osobiti događaji:

9. ovog mjeseca u 06.35 sati na putu između **Križa i Novoselca** (12 km j. z. od Čazme) ubijen je od dvojice nepoznatih **ljudi sa dva** hitca iz samokresa narodni zastupnik Ivan Pavičić.

P. n. zapovjednika
U. Z. glavara stožera bojnik
Heger
Heger

P 10/V D

BR. 141

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE
OD 10 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD VOĆINA¹**

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN:10.5.43.	SAT I MINUT: 0200	BROJ: 36
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN:10.5.43.	SAT I MINUT: 0719	BROJ: 177

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—

Stanje kod **Voćina-:** poslije 6 satne borbe izdržavši **bezbroy nepri-**
jateljskih naleta i jaku topničku, bacačku i strojničku vatru, posada
Voćina bila je prinuđena, uslied pomanjkanja streljiva i **neprijateljske**
nadmoćnosti, povući se.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—29, k. 23. '

² O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 26, 46, 61, 135, 136, 138, 139, 142, 143, 144, 148, 150, 152, 154, 156 i 162 i tom V, knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog gorskog zbora od 14 lipnja 1943 godine.

Podijeljena na manje dielove, posada je težila probiti se u smjeru **Podravske Slatine** i **Dulaveca**.

U ova mjesta dosada stiglo sa oružjem 9 časnika, 24 dočasnika i 261 domobran.

Zapovjednik bojne nadsatnik Dujić i 4 zap. sati do sada se nisu probili.

Teško oružje koje je moralo ostati u **Voćinu**, krug. postaja 30 vatna, brzoglasnici. uništeni su ili onespособljeni prije napuštanja **Voćina**.

Povozi su uništeni i mnogo opreme.

Dosada poznati gubitci u **Voćinu**: 28 mrtvih, 34 ranjenih. Upućena pomoć jačine 6 sati pod zapovjedništvom nadsatnika Bobinca uslied nailaska na vrlo jake neprijateljske dielove,³ bila je još sinoć zadržana neposredno **Huma**.

Jutros zorom zauzela je na juriš selo **Lisičine** i visove **Ricina**, ali se je pod jakim pritiskom i vatrom 12 težkih strojica i 2 bacača morala povući na crtu: Ramljani, vis neposredno sjev. ist. Huma — most 5 km. južno groblja jugoist. Huma—Budim na kojoj sada prenoćuje.

U **Pivnicu** stigao njemački p. pukovnik Vukić sa pojačanjima iz **Zagreba** te su njemu sve čete u prostoru **Huma** i **Dulaveca** stavljene na raspolaganje.

Dosadašnji gubitci kod Bobinca oko 7 mrtvih, 14 ranjenih i 7 nestalih. Neprijateljski gubitci pred Bobincem oko 90 mrtvih.⁴

Kod **Voćina** neodređeni ali vrlo znatni.

Dielovi četvrte bojne četvrtog g. z. pretresli zorom selo **Kraguj**. 3 partizana i 2 partizanke zarobljene.

Plien: 1 puška, 1 samokres.

10 taoca zadržano.

Kod **Križa** ubijen iz zasjede narodni zastupnik Pavičić Ivan.

Na ostalom području bez događaja.

Op. broj 1306

GORDIV

P IO/V D

³ Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 26 i 61.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 26 i 61.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 10 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD VOĆINA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 130

(po podacima primljenim 10. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika: 8. V. odbijen je bez vlastitih gubitaka partizanski prepad na Ludbreg.

Podr. Voćina: Iako je pojačanje upućeno prema Voćinu 9. V. na području s. Hum (6 km s. s. z. od² Voćina) isprva slomilo neprijateljski odpor i prodrlo do Voćinskog Brda (3 km s. od Voćina) moralo se kasnije pod pritiskom vrlo jakih nepr. djelova povući vjerovatno do Huma.

Posada Voćina poslije 6 satne borbe izdržavši bezbroj nepr. naleta i jaku topničku, bacačku i strojničku vatru, zbog pomanjkanja streljiva i nadmoćnosti naprijatelja bila je prisuđena 9. V. napustiti Voćin. Podijeljena na manje djelove, posada se težila probiti u smjeru Podr. Slatine i Đulaveca (11 km s. z. od Voćina). U ovo mjesto stiglo je do sada sa oružjem 9 časnika, 24 dočasnika i 261 domobran. Zapovjednik bojne i 4 zapovjednika sati do sada se nisu probili. Teško oružje koje je moralo ostati u Voćinu, krugovalna postaja te povoz i mnogo opreme uništeno je ili onesposobljeno prije napuštanja Voćina. Do sada poznati vlastiti gubici u Voćinu iznose: 28 mrtvih i 34 ranjenih, a partizanski nisu poznati, ali su vrlo veliki. — U borbama 9. V. oko s. Hum vlastiti gubici iznose: 7 mrtvih, 14 ranjenih i 7 nestalih, a neprijateljski navodno oko 90 mrtvih.

Do 10. V. u 4 sata jake nepr. snage³ napdale su i dalje naše čete na području s. Hum, ali su odbijene.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 9/1—42, k. 23.)

² Ovo pojačanje je naišlo na zasjedu dijelova Osamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 26, 46, 61, 144, i 150.

³ i * Vidi dok. br. 26, 46, 61, 144, 148, 150 i 156.

Njemačka pojačanja iz Zagreba i Bjelovara stigla su 9. V. u večer na područje Pivnice, gdje je njemački podpukovnik Vukić primio zapovjedništvo nad svim četama na području: Đulavec—Hum.

Partizanske snage (jake oko 1200 ljudi) koje su napadale u smjeru Huma pripadaju XII. i XVI.⁴ part. brigadi (4. partizanska divizija). Od naoružanja imaju 2 topa, 1 haubicu, veći broj bacača, 12 strojica i mnogo strojopušaka.

Podr. Virovitice: Noću 9/10. V. partizani su 3 puta napali Viroviticu. Neprijateljski dielovi koji su prodrli u grad izbačeni su. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Fodr. Grubišnog Polja: Noću 9/10. V. odbijen je bez vlastitih gubitaka manji partizanski prepad na Grubišno Polje.

Podr. P a k r a c a 9. V. prigodom pretresa s. Kraguj (2.5 km izt. od Pakraca) zarobljena su tri partizana i 2 partizanke. Plien: 1 puška i 1 samokres.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kostajnice: 8. V. na području istočno od Dobrljina (9 km j. z. od Kostajnice) ubijeno je 17 partizana, a 2 su zarobljena.

Osobitosti: Prema izjavi 1 zarobljenog partizana. 18.IV. kod Perjasice (22 km j. z. od Karlovca) spustio se 1 engleski zrakoplov u kojem je bilo 5 padobranaca (među njima: 1 Srbin. 1 Hrvat i 1 Englez). Sobom su donieli 200 parabeluma.

Glavar glavnog stožera
general /Prpić/
Prpić v. r.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 11 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI PROTIV KAL-
NIČKOG NOP ODREDA I STANJU KOD VOĆINA I

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 131

(po podacima primljenim 11. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika:

8. V. koturaška bojna u podhvalu smjerom: s. Prkos—Vel. Poganac—Apatovac (12, 16 i 19 km z. od Koprivnice) razbila je manju partizansku skupinu. Istog dana napadaj naših dielova na s. Vel. Poganac nije uspio.² Vlastitih gubitaka nije bilo.

Oko s. Petkovec (5 km s. izt. od Novog Marofa) prikuplja se skupina od oko 150 partizana.³ Jedan dio ove skupine krenuo je 9. V. u smjeru s. Kotari (4 km s. s. izt. od Novog Marofa), a drugi dio u smjeru Ljubelja (7 km izt. od Novog Marofa). Upućena je potjera.

Podr. Voćina:

10. V. neprijatelj je držao postav: Mali Popovac (4.5 km s. s. izt. od Voćina) — Veveričina (4 km s. od Voćina) — Lisičine (5 km s. z. od Voćina) i poslije snažne vatrene pripreme iz teškog pješačkog oružja pokušao zauzeti visove Budim i Ramljane⁴ (6 km s. i s. z. od Voćina), ali je svuda odbijen. 2 domobrana su ranjena, a 1 partizan zarobljen.

Podr. Daruvara:

Kod želj. postaje Vrijeska (6 km s. izt. od Daruvara) uhićena su 3 krijumčara iz Zagreba sa zdravstvenim tvorivom i lijekovima za partizane.

Podr. Sriema:

9. V. jugoistočno od s. Morović (14 km j. od Šida) partizani su napali našu želj. obhodu. 3 domobrana su nestala.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 10/1—53, k. 23.)

² U Pogancu se nalazio novoformirani Treći bataljon Kalničkog NOP odreda, koji se vratio sa Bilo Gore 5 svibnja. Vidi dok. br. 42, 113, 116, 121, 126 i 127.

³ O ovoj skupini vidi dok. br. 42.

⁴ Napade vršili dijelovi Dvanaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 26, 46, 64, 144, 148 i 150.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like:

Kod Gospića stanje nepromijenjeno.

8. V. na području Karlobaga bila je samo djelatnost obhodnji.

Partizani⁵ u jačini jedne brigade zaposjeli su postav: s. Ledenik — s. Sušanj — s. Konjsko (3 km s. izt., 4 km izt. i 6 km j. izt. od Karlobaga) i time drže prevoj Vrata (6 km izt. od Karlobaga). Stožer partizana po izvješću Zapoli je u Baške Oštarije (15 km z. od Gospića). Put Brušane (9 km j. z. od Gospića) — Sušanj partizani su na 5 mjesta porušili.

8. V. talijanske čete su nastavile čišćenje područja Krivi Put (7 km s. izt. od Senja) i istočno od puta: Senj—Novi.

Podr. Knina:

Sjeveroistočno od Knina nastavlja se djelatnost četnika.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁶

BR. 144

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOB-
BRANSTVA OD 12 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD VOČINA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 132

(po podatcima primljenim 12. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika:

10. V. između s. Tuhovec i Svibovec (3 i 4.5 km izt. od Varaždinskih Toplica) partizani² su napali osobni samovoz u kome se

⁵ Prva NOU brigada. Vidi dok. br. 25.

⁶ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geitetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 11/1—72, k. 23.)

² Dijelovi Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

nalazio upravitelj Varaždinskih Toplica, zapovjednik posade Varaždinskih Toplica satnik Protić i 1 poručnik. Upravitelja, i poručnika su pustili, a satnika Protića zadržali.

Podr. Ivanić Grada: Noću 11/12. V. na želj. postaji Prečec (6 km s. z. od Ivanić Grada) partizani su uništili b. b. uređaj pa se potom povukli u Žuticu Sumu (6 km j. od Ivanić Grada).³

Podr. Okučana: Noću 10/11. V. zapadno od Okučana partizani su napali našu želj. obhodnju. 2 domobrana su ranjena, a 2 su nestala. — Iste noći između Okučana i Rajića (7 km s. z. od Okučana) nestala je želj. obhodnja jačine 10 momaka.

Podr. Voćina: Noću 10/11. V. neprijatelj⁴ je neprekidno napadao naše postave kod s. Hum (6 km s. z. od Voćina). Uslijed jakog neprijateljskog pritiska naše čete napustile su visove Ramljani i Budim (6 km s. z. i s. izt. od Voćina) i produžile davanje odpora na postavama bliže oko Huma. Vlastiti gubitci: 3 mrtva i 10 ranjenih (među kojima 1 častnik), a neprijateljski: 5 mrtvih i 1 zarobljen.

U.V. skupina njemačkog podpukovnika Vukića (njemačke i naše čete) krenula je u napadaj i nakon što je slomila ogorčeni neprijateljski otpor pred cijelim frontom upala je u Voćin gdje su se vodile ulične borbe. U Voćinu zatečeno je navodno oko 100 ranjenih domobrana Voćinske posade. — Prema izvješću 1. gor. div. bojna nadsatnika Bobinca (I) I. gorskog zdruga osobito se iztakla.

U borbama 10. V. sjeverno od Voćina do sada poznati gubitci iznose:

- a) Domobranski: 35 mrtvih i 53 ranjenih.
- b) Njemački: 1 mrtav i 6 ranjenih.
- c) Neprijateljski: 91 mrtav i 1 zarobljen.

³ Akciju vjerovatno izvršili dijelovi Drugog bataljona Moslavačkog NOP odreda, koji je djelovao na području Čazma—Ivanić Grad. Vidi dok. br. 63.

⁴ Dijelovi Dvanaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 26, 46, 61, 138, 139, 142, 143, 148, 150 i 152.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Slunja:

Prema izvješću 114. njemačke lovačke divizije jače partizanske skupine⁵ prodiru iz zapadnog smjera na područje: Slunj—Cetingrad (13 km s. izt. od Slunja).

10. V. na području 7 km j. izt. od Slunja raspršena je partizanska skupina jačine oko 2 sati. 27 partizana je poginulo, a oko 50 ih je ranjeno.

Podr. Like:

Stanje oko Gospića je nepromijenjeno. U.V. vršena je opskrba posade Gospić streljivom sa 6 zrakoplova i to: 1 Potez i 5 F. L. (mali zrakoplovi) pod zaštitom 2 bombaska zrakoplova Do—17 i jednim lovačkim zrakoplovom (Fiat). — Prigodom boravka u Gospiću na uzletištu ranjen je pilot jednog zrakoplova i 2 ustaše. Jedan zrakoplov F. L. je lakše oštećen.

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela (M. P.)6
general (Dragojlov)
Dragojlov

> Odnosi se na snage Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 30 i 45.

* Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 12 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBAMA NA
SEKTORU KRIV OG PUTA I SUŠNJA'

18 E

Inc/2/A

3

TELEGRAM.

otpreme:

Dan 12 V 43
j 20.30 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA
KOMANDI SUPERSLODE

čas prijem:
13 V 43
23.45 č.

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJSKOG KORPUSA

Br. 6283/op.

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

8 prepisa:

OPERATIVNO ODJELJENJE

1 Ekselenciji

Br. 7704

1 Nač. štaba

Stiglo 13 svibnja 43—XXI

1 Pomoć. nač. štaba

2 Operativ, odjelj.

1 Kom. kr. karab.

1 Odjeljenju za telekomunikacije

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 12 V 43—XXI

AKTIVNOST USTANIKA:

Domobran koji je pobjegao od ustanika iz Vrhovina (LI—GO) javlja da je u tom mjestu oko 400 partizana sa dva artiljeriska oruđa i sa jednim tenkom srednje veličine; da su jake partizanske formacije duž puta Kompolje (XL—GS) — Brlog (XL—GU) — Srpsko Polje (XI—G0) — Vrzići (ZT—GS).

DIVIZIJA »RE«:

Jedinice sektora Krivi Put, prilikom izviđanja vršenoga jučer 11 o. m., bile su u zoni Zavid (ZP—AB) izložene napadima,² bez posljedica, vatrom iz automatskog oružja, koja je dolazila sa padina južno od Zavida; u zoni Mrzli Dol (ZP—AB) naišle su na otpor¹ na kot. 886 (ZP—AD).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² i ³ Dijelova Šeste NO brigade. Vidi dok. br. 59.

O noćnim zasjedama nema što da se javi.

U toku je akcija većih patrola koje su danas 12 o. m. upućene u zone ispred sektora Vratnik i Krivi Put.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Veće patrola upućene u zonu Miletići (ZV—FL) i na kot. 489—465—585 i 504 (XI—FI) uočile su pored naselja Ledenik (XI—FL) i Konjsko (XL—FI) izvidnice, koje su dale otpor kad su bile zapažene od naših patrola.

Hrvatska patrola isturena na kote, koje stoje prema naseljima Ledenik, Sušanji (XI—FI) i Konjsko, izvjestila je da nekoliko stotina naoružanih lica drži pomenuta mjesta i da je konjski put Ledenik—Sušanji zauzet jačim partizanskim snagama.⁴

DIVIZIJA »MACERATA«:

Vijest sa zakašnjenjem. Veća patrola M. V. A. C. dana 9 o. m. u zasjedi u zoni Korita (XL—AF) sukobila se sa ustanicima.⁵

M. V. A. C. nisu imali gubitaka: ustanici — 8 mrtvih; zaplijenjen im je jedan pištolj.

Ta ista patrola uništila je u Carskoj Kući (XP—AF) mali poštanski autofurgon partizana i zaplijenila poštu.

V GRUPACIJA GRAN. STRAŽE (G A F):

Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

VAZDUŠNA AKTIVNOST:

Jučer 12 o. m. vazдушna grupacija »Zara« prilikom izvidanja zapazila je:

Brane na putevima kod kot. 927 (XL—FI); slagališta materijala južno od Baških Oštarija: duboke rovove preko puta kroz klanac Vrata—Brušane; prekid mosta na Lici (LI—FI); topovska mjesta u zoni Čoiluk (IH—FL) i barake nedavne konstrukcije u blizini XP—16 GO—3.

Bombardovana su i mitraljirana mjesta Brušane (XT—FI), Rizvanuša (XV—FG), Baške Oštarije (XL—FI). Rakita (XL—FI), klanac Vrata (XL—FI), Kulica (LI—FL). Konjsko (XL—FI), Sušanji (XI—FI). Jazina (XP—XR—FI), Lički Novi (XV—FI), Smiljan (XV—FL), šumovite zone južno od Baških Oštarija i Prpić (XL—FL).

Bačeno je 16.750 metaka kalibra 7/9, 5.000 kalibra 8 i 10 šaržera i tako je završeno vazdušno snabdijevanje hrvatskog garnizona Gospić.

Protivavionsko dejstvo pogodilo je dva aviona.

Naknadno će se javiti vijesti o izvršenim zadacima danas, 12 o. m., koje još nisu stigle.

General SCUERO

* Odnosi se na Prvu NOU brigadu. Vidi dok. br. 25, 110, 125, 130. 136, 146, 154, 158 i 165.

⁵ Riječ je o straži Pete operativne zone, koja je štitila ranjenički transport Šeste NOU brigade. Vidi dok. br. 59.

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 12 SVIBNJA 1943 GOD. O PREDVIĐENOJ AKCIJI
NA SEKTORU KARLOBAG—OŠTARIJE—GOSPIĆ¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 12.5.43.	SAT I MINUT: 2300	BROJ: 62
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 13.5.43. SATI MINUT: 1140 1		BROJ: 214

NAJŽURNIJE!!

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: Vaš op. br. 4705 tajno, i naš taj. br. 3029.

Lička dobrovoljačka polubojna pojačati će se sa stožerom, stožernim vodom i dva sata 34. ustaške bojne, dakle svakako 5 časnika, 31. dočastnik, 375 vojničara. 388 pušaka, 20 strojopušaka i 2 strojo-samokresa.

Ove snage djelovati će samostalno na pravcu Barić Draga (25 km. jugoistočno Karlobaga)—Divoselo pod zapovjedništvom bojnika Kuraje.

Jedna talijanska bojna i naša 3 domobranska sata Legije sat. sat II. lovačke bojne i sat I. bojne 12. pukovnije), obkoparski sat, talijansko topništvo i zrakoplovstvo djelovati će na pravcu Karlobag—Vrata.

Više snaga Talijani nisu htjeli nikako dati i ovo je dobiveno sa velikom teškoćom i natezanjem.

Grupa Karlobag biti će pod zapovjedništvom talijanskog zapovjednika sektora u Karlobagu.

Za upravljanje topništvom upućuju generala iz Delnica.

Zapovjedno traže jednog našeg zapovjednika za zapovjedanja za naša tri sata grupe Karlobag.

Molim uputite najžurnije određenog podpukovnika Reša i ostale časnike (spoj osobni broj 10721 tajno).

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—17, k. 23.

Prema svemu plan akcije sporazumno sa **Talijanima** ustaljen je ovako:

Najvjerovatnije 15. V. prebacivanje grupe **Kuraja**² sa **Paga u Barić Dragu**.

Noću 15. na 16. ovoga mj. grupa **Kuraja** ima preći **Velebit** i zadržati se u svanuće na istočnoj padini. Kod grupe **Karlobag** te noći akcija topništva prema **Vratima** i **Oštarijama**.

16. od svanuća: grupa **Kuraja**: odmor do mraka.

Grupa **Karlobag**: akcija jakim obhodnjama prema **Vratima** uz suradnju topništva i zrakoplovstva.

Noću 16. na 17.: grupa **Kuraja**: skok u zonu **Divoselo—Rizvanuša**.

Grupa **Karlobag**: uznemiravanje topništvom zone **Vrata—Oštarije**.

17. od svanuća: grupa **Karlobag**: napad u pravcu **Vrata** uz pomoć topništva i zrakoplovstva.

Grupa **Kuraja**: gerilsko djelovanje na prostoru **Gospić—Brušane**.

Sljedeći dan: prema situaciji nastavlja se napad ka **Oštarijama** (ako uspije ovladati **Vratima**).

U protivnom grupa **Karlobag** se zadržava na dostignutim položajima.

Grupa **Kuraja** produžava gerilu prema prilikama težeći i ka **Oštarijama**.

Nikako se ne smije zatvoriti u **Gospić**.

Na slučaj neuspjeha ima se povlačiti na obalu.

Po vašem op. br. 4730 tajno uzalud insistirao za pomoć jačih snaga.

Zato u uspjeh na pravcu **Karlobag—Gospić** i otvaranje puta navedenim snagama nemam puno nade.

Talijani nemaju namjere (po mom uvjerenju) nastupati dalje od **Vrata**, eventualno od **Oštarija**, ali dalje ne.

Tajni broj 3029.

H R V O P O.

² O ovoj grupi i njenom dejstvu vidi dok. br. 101, 102, 103, 119, 146, 158, 165, 169, 179, 191, 193, 195, 197 i 199.

IZVJEŠTAJ GLAVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ORUŽNIŠTVA OD
13 SVIBNJA O DOGAĐAJIMA OD 1 DO 11 SVIBNJA 1943 GO-
DINE*

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
GLAVNO ZAPOVJEDNIČTVO ORUŽNIČTVA
SIGURNOSTNI ODJEL

Broj 133/tajni
U Zagrebu, dne 13. svibnja 1943.

Predmet: Dnevno izvješće od
13. svibnja do 8
sati.

- 1/. GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Operativni odjel).
- 2/. GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST.

PODRUČJE 1. ORUŽNIČKE PUKOVNIJE:

I. V. sa državnog dobra Šašna Greda (9 km izt. Siska) partizani su odveli 6 namještenika.

5. V. u selo Bulinac (14 km j. izt. Bjelovara) upalo je oko 120 partizana i zapalili sve bunkere koje je izradila naša vojska i zgradu u kojoj je bila smještena občina, u kojoj je izgorio sav namještaj i občinski spisi.

5. V. manja skupina partizana upala je u selo Zrinska (10 km s. Grubišnog Polja) i iz jednog posebničkog mlina opljačkali 8000 kg krušnog brašna.

7. V. u Ivanovom Selu (7 km j. izt. Grubišnog Polja) manja skupina partizana opljačkala je nekoliko pripadnika njemačke narodnostne skupine.

II. V. došla je u selo Bresarić (1.5 km j. Krašića) XI. partizanska udarna brigada.² čija se jačina cieni na 2000 boraca. Razmijestili su se u selu i bližoj okolici.

12. V. skupina partizana nepoznate jačine upala je u željezničku postaju Prečec (10 km j. izt. Dugog Sela) i razlupali sav uređaj i odnili željezničke karte. Od jednog trgovca u selu opljačkali sav duhan.

¹ Original, umnožen na šapirografu, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—14, k. 23.

² U Hrvatskoj uopšte nije bilo brigade sa takvom numeracijom. Oko 15 svibnja 1943 god., vratila se iz Slovenije na Žumberak Trinaesta proleterska brigada »Rade Končar«. Vidi dok. br. 31.

PODRUČJE 3. ORUŽNIČKE PUKOVNIJE:

Noću 5/6. V. na cesti Daruvar—Gornji Daruvar (4 km z. Daruvara) partizani su srušili drveni most preko potoka Toplice.

6. V. oko 300 partizana upalo je u selo Novu Bukovicu (6 km j. izt. Podr. Slatine) i od vatrogasaca oduzeli 20 vatrogasnih odora sa svim priborom.

7. V. u selu Četekovac (9 km j. izt. Podr. Slatine) partizani su opljačkali seljacima veći broj konja i kola.

8. V. partizani nepoznate jačine opljačkali su iz občine u Međuriću (13 km s. z. Novske) manju svotu gotovog novca i odnieli obćinski žig.

PODRUČJE 6. ORUŽNIČKE PUKOVNIJE:

U selu Tučepi (6 km j. izt. Makarske) partizani Biokovskog odreda ruše pučku školu i gradju odvlače u Biokovo, gdje na mjestu zv. »Lađena« (5 km izt. Makarske) namjeravaju graditi bolnicu.

30. V. odjel domobranske posade iz Trilja u razviđanju na prostoru Čaporiče—Golo Brdo (2 km j. Trilja) sukobio se sa skupinom oko 80 partizana. Ranjen 1 častnik i 2 domobrana, dok su partizani imali više mrtvih i ranjenih.

Pročelnik sigurnostnog odjela
pukovnik (Osmanagić)

Osmanagić

20/V D.

(M. P.)³

BR. 148

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 13 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA KALNIČKOG NOP ODREDA I O GUBICIMA U BORBI ZA VOĆIN¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 133

(po podacima primljenim 13. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Kalnika:

Prema izvješću župske redarstvene oblasti iz Varaždina noću 10/1 I.V. između s. Slanje i Hrastovsko (5.5 km j. z. i 3 km z. od Ludbrega) partizani² su porušili 44 b. b. stuba.

³ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Vrhovno oružničko zapovjedništvo — Odjel za javnu sigurnost

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 12/1—34, k. 23.)

² Dijelovi Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 42.

Iste noći posječeni su b. b. stubovi na želj. pruzi između s. Poljanec i Martijanec (3 i 5 km z. s. od Ludbrega) u dužini od 2.5 km. Noću 11/12. V. pokušali su partizani³ napasti Varaždinske Toplice, ali su vatrom odbijeni.

U.V. ponovni napadaj koturaške bojne na s. Vel. Poganac (16 km z. od Koprivnice) nije uspio.

12. V. kod s. Prkos (12 km z. od Koprivnice) partizani⁴ su napali teretni samovoz koturaške bojne iz Koprivnice. Pratnja je poubijana, a samovoz spaljen.

Podr. Zumberka:

Prema izvješću zapovjednika I. sektora iz Karlovca, XIII. partizanska brigada jačine navodno oko 1.000 ljudi stigla je u s. Krašić (10 km z. j. z. od Jastrebarskog) i okolicu.

Podr. Vočina:

Po zauzeću Vočina U.V. u 1700 sati mjesto je uređeno za obranu. — 12. V. poduzeto je razviđanje i čišćenje okolice Vočina. Tom prigodom na području: Vel. Popovac — Macute—Sekulinci (4 km s. izt., 6 km izt. i 6 km j. izt. od Vočina) nije se naišlo na neprijatelja, a o posljedku razviđanja prema s. Kuzma (4 km z. od Vočina) još nema podataka.

Jučerašnja viest o oslobođenju 100 ranjenih domobrana u Vočinu pokazala se kao netočna. U Vočinu je zatečeno svega 8 ranjenih domobrana koje je pučanstvo bilo prikrilo. — Na Vočinskom groblju partizani su streljali 37 domobrana Voćinske posade, a 42 domobrana sa zapovjednikom bojne satnikom Dujićem i 1 nadporučnikom partizani su odveli.

Ukupni njemački gubitci iznose: 5 mrtvih i 12 ranjenih, a domobranski (izključno posade Vočin za koju još nema podataka) 21 mrtav, 28 ranjenih i 9 nestalih. — Neprijateljski gubitci⁵ iznose: 84 mrtva (brojano) među kojima 2 komesara. Prema iskazu pučanstva i vlastitim zapažanjem partizani su pored ovog imali još preko 100 mrtvih i 200 ranjenih. —

³ Dijelovi Prvog bataljona Kalničkog NOP odreda

⁴ Prema izvješću Kalničkog NOP odreda, napad na kamion izvršen je 14. svibnja. Vidi dok. br. 89, 150 i 154.

⁵ O gubicima vidi dok. br. 26, 46, 61 i 156.

Plien: 15 pušaka, 2 strojnice te streljivo i ostalo tvorivo. Jedan bacač uništen je punim pogodkom.

Naknadno je javljeno da je 8. V. prigodom prepada partizana na P. T. Z. 7 km j. od Podr. Slatine poginulo oko 50 partizana (Dnevno izvješće broj 129).

Podr. Okučana:

U.V. između s. Bodegraji i Ladevac (1.5 i 4 km s. z. od Okučana) partizani su napali našu obhodnju od 10 momaka. 8 domobrana je zarobljeno, a 2 su ranjena. — Noću 11/12.V. pokušali su partizani napasti Okučane, ali su odbijeni.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like:

Stanje kod Gospića je nepromijenjeno. — 10. V. talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je područje Vrata (6 km izt. od Karlobaga) i vršilo opskrbu streljivom posade Gospić.

Podr. Petrove Gore:

U.V. kod visa Kamenita (367 — 6 km s. s. izt. od Vel. Kladuše) neprijatelj u jačini jedne sati izbačen je iz izgrađenih postava i odbačen prema jugu. 16 partizana je poginulo, a jedan je zarobljen.

Zrakoplovstvo:

Pored redovite suradnje sa njemačkim četama na teritoriji NDH, što ulazi u njemačka dnevna izvješća, naše zrakoplovstvo redovito surađuje sa našim četama na području Gospića.

U toku 12. V. opskrbljivalo je naše čete u Gospiću sa hranom, streljivom i ljekarničkim tvorivom i izvršilo 7 bojnih zadaća na području Gospić.

Napomena:

U dnevnom izvješću br. 132 od 12. V. Podr. Sriema u prvom redu umjesto s. Karlovčić (20 km j. z. od Stare Pazove) treba staviti: Novi Karlovci (9 km s. od Stare Pazove).

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁶

⁶ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 13. SVIBNJA 1943. GOD. O PRIKUPLJANJU UNSKE
OPERATIVNE GRUPE OKO GLINE I TOPUSKOG I NAPADU
NA STARO SELO¹

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG ZBORA

Op. br. 1508/tajno

U Sisku, dne 13. svibnja 1943

Predmet: Dnevno izvješće za
13. svibanj 1943. god.

1. — GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Operativni odjel).
2. — GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Izvršajni odjel)

Savezno zapovjedi Op. br. 3219/tajno od 9. VIII. 1942. godine,
dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCJENA SITUACIJE:

Veće skupine partizana² prikupljaju se iz Petrove Gore prema granici operativnog područja V. gorskog zdruga i već su odpočeli svoje djelovanje prema Topuskom i Glini. Promet Petrinja—Glina—Topusko ugrožen, a Topusko—Staro Selo prema V. Kladuši u prekidu. Treba očekivati jače napadaje partizana na Topusko i Glinu.

Istodobno primjećena su jača prikupljanja partizana³ na jugoistočnom rubu područja zbora iz Šamarice na prostori: Komogovina—Gradusa—Blinja, ali za sada još bez djelatnosti. Treba očekivati i na ovome području jače djelovanje osobito prema željezničkoj pruzi Sunja—Sisak.

Operativnog područje V. gorskog zdruga:

1. — 3. sat XI. ustaške bojne koja je vršila razviđanje prema Starom Selu (6 km. j. z. od Topuskog) kod povratka bila je kod Vranovine napadnuta od partizana.⁴ Gubitci: 1 ustaša poginuo a 1 ranjen.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—7, k. 23.

² i J Odnosi se na snage Prvog odreda Unske operativne grupe, Osme krajiške NOU brigade i Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 45.

2. — Prema izvješću zapovjednika 11. p. pukovnije iz Topuskog, partizani⁵ su zaposjeli (navodno oko 1000 naoružanih sa strojnicama) postave Vranovina—Hrvatsko Selo (2 km. j. i. 2 km. izt. od Topuskog).

3. — Ostala razviđanja bez događaja.

4. — Obzirom na prekid prometa na cesti Petrinja—Glina i Glina—Topusko, zapovjednik V. gorskog'zdruga prebacio je III. bojnu na prostor Glina—Marinbrod.

Operativno područje 1. pješačke divizije.

1. — 12. V. jedna partizanska skupina od 50 ljudi izvršila je napad na teretni samovoz koturaške bojne. 2 voda intervenirala su uspješno, tako, da je ova skupina raspršena.

Gubitci: vlastiti: 2 domobrana ranjena, a 2 partizana poginula.

2. — Razviđanja koturaške bojne u toku 13. V. o. g. izvršena su bez dodira sa neprijateljem.

Operativno područje grada Zagreba:

Bez događaja.

1. — C — VLASTITE NAMJERE:

2. — Pokretanje i premještanje vlastitih četa:

a) Savezno zapovjedi Gruppe West Abt Ia Br. 3229/tajno od 10. V. ove godine radi asistencije pri odkupu hrane na području 1. pješačke divizije, prebacit će se 14. V. o. g. XI. ustaška bojna (bez 3. sati) u Koprivnicu, a poslije prema rasporedu rada.

b) 13. sat 2. pješačke pukovnije iz istih razloga kao pod a) na operativnom području grada Zagreba prebačena je iz Carevdara u Zagreb.

c) 1. pohodna sat 14. p. p. iz Varaždina prebačena je U.V. o. g. u Novi Marof kao posada.

3. — Osobiti događaji i mjere izvan borbene djelatnosti četa:

1. — U noći 12./13. o. m. jedna jača skupina partizana izvršila je napad na posadu Staro Selo⁶ (6 km. j. z. od Topuskog), kada je III. bojna 11. pješačke pukovnije bila otišla u podhvat.

Gubitci:⁷ od preostalih u posadi 60 domobrana i 1 častnik zarobljeni, od kojih je samo 7 domobrana uspjelo pobjeći za Topusko; 2 teške strojnice, 1 laka strojica i 1 pješački top.

⁴ i ⁵ Jedan bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 45.

⁶ Napad na ovo uporište izvršio jedan bataljon Četvrte banijske brigade. Vidi dok. br. 45, 150, 152, 153, 154 i 156.

⁷ O gubicima vidi dok. br. 45.

2. — Prema izvješću zapovjednika X. stražarske bojne iz Sunje primjećeno je veće skupljanje partizana (navodno — još neprovjereno 4—6000 na sjevernim padinama Šamarice na prostori: Komogovina—Gradusa—Blinja (18,20 14 km. j. i. od Siska) sa zadaćom da se u vremenu od 15 do 25 V. o. g. uništi željeznička pruga Sisak—Sunja i izvrše napadaji na posade Sisak—Caprag—Petrinja.

Poduzete su potrebne mjere opreze kako od jedinica na osiguranju pruge, tako i od posadnih postrojbi.

**PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA
ZASTUPA GLAVARA**

bojnik (Šteger)
Šteger

P. 14/V D.

BR. 150

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 14 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVTMA JEDI-
NICA OKO VOĆINA I BORBI KOD STAROG SELA¹**

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 134

(po podacima primljenim 14. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Lekenika:

11. i 12. V. u manjem podhvatu na području oko Lekenika (17 km s. z. od Siska) nije se naišlo na partizane.

Podr. Voćina:

12. V. prigodom razviđanja na potezu: Voćin—Kuzma (4 km z. s. z. od Voćina) yhvaćen je dodir sa neprijateljem u s. Kuzma. Partizani su se povukli u smjeru Vel. Breznice (6 km z. s. z. od Voćina).

13. V. nastavljeno je čišćenje područja oko Voćina. Naše čete zauzele su pod slabim nepr. odporom vis Točak (887 — 5 km j. od Voćina). Dalje nadiranje naših četa zaustavljeno je jakim partizanskim odporom na Bilu (830 — 6 km j. od Voćina). Zvečevo (8 km j. od Voćina) je tučena našom topničkom vatrom.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 13/1—44, k. 23.)

Za sudbinu 42 zarobljena domobrana se ne zna. — Potvrđuje se viest, da je zapovjednik I. bojne I. gorskog zdruha nadsatnik Dujić sa 2 častnika i 6 domobrana zarobljen i odveden.

Prema izjavi pučanstva noću 10/11. V. prigodom napadaja partizana na naše postave oko s. Hum (6 km s. s. z. od Voćina), neprijatelj je imao 51 mrtvog i 73 ranjena.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gline:

12. V. kod s. Kihalac (5 km s. izt. od Gline) raspršena je skupina od oko 100 partizana.

12. V. jače partizanske snage zauzele su Staro Selo² (16 km j. z. od Gline) i prekinule vezu: Glina—Vel. Kladuša.

13. V. na području Starog Sela jedna naša bojna nalazila se u borbi sa jakim partizanskim snagama.³ Poduzete su mjere da se bojna oslobodi pritiska.

Podr. Gospića:

Stanje oko Gospića bez promjena. Nove viesti nisu primljene.

Zrakoplovstvo:

13. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Gospića streljivom i hranom. Jedan je naš mali zrakoplov (F. L. 3) prigodom spuštanja u Gospiću bačen vjetrom i polomljen. Pilot je teže ranjen.

Isto tako i talijansko zrakoplovstvo pored bombardiranja stalno pomaže u obskrbi Gospića puštajući streljivo padobranima.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁴

² Ovo uporište zauzeo je jedan bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 45, 153, 154 i 156.

³ Odnosi se na snage Četvrte banijske NO brigade i Prvog NOP odreda. Vidi dok. br. 45.

⁴ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG AR-
MIJSKOG KORPUSA OD 14 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU
DIJELOVA CETINSKOG NOP ODREDA NA RUDNIK KOŠUTEI

18 E

Inc/2/D

6

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACUA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7817

Stiglo 15 svibnja 1943 —XXI

Dan otpreme

i prijema

čas 14/5/43

TELEGRAM

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA SUPERSLODU — OPERATIVNO ODJELJENJE

a na znanje:

KOMANDI V ARM. KORPUSA

KOMANDI VI ARM. KORPUSA

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 6826/op. prot.

IZVJEŠTAJ OD DANA 14 SVIBNJA 1943 u 18 ČASOVA

Aktivnost ustanika: Ništa novo.

Sektor »Bergamo:« U noći između 13-og i 14-og jake grupe ustanika sa automatskim oružjem i minobacačima napale su na hrvatski garnizon u rudniku Košute² (Split VM—BU). Hrvatski gubici: 2 mrtva, 3 ranjena, 18 zarobljenih, 7 nestalih. Partizanski gubici: 5 mrtvih.

Na položaj otposlana naša jedinica.

Naknadno ću dati izvještaj.

Osuti su rafali iz automatskog oružja protiv naše jedinice koja je zaštićivala radove između Rupotina (Split UK—B0 i klanca Boban (UK—BS). Blagovremenim protivdejstvom grupe ustanika nagnane su u bijeg.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Napad na rudnik izvršio jedan bataljon Cetinskog NOP odreda 12 svibnja 1943 godine. Vidi dok. br. 67.

Naši gubici: 3 ranjena; gubici partizana: neutvrđeni.

Sektor »Žara«: Nastavlja se akcija sređivanja na ostrvu; na Dugom Otoku u zoni Luka (Dugi Otok XI—DE) uhapšeno je 59 sumnjivih lica.

Kod Brenja³ (Zadar ZR—DN) naša patrola sukobila se sa grupicom ustanika, koji su nakon kratke puščane paljbe iščezli.

Na ostrvu Kornat zapaljene su 3 kuće i porušena skloništa ustanika; nađene su dvije mine i dvije puške.

Sektor »Celere«: redovna djelatnost izviđanja i zasjeda.

Vazдушna djelatnost: Zasipanje malim bombama u zoni između Rutina (Zadar ZR—DL) i kote 150 i između Vele Straže (Dugi Otok ZV—DE) i šumovite zone sjeverno od s. Punde (Split VH—B0).

Nebo vedro. More mirno.

GENERAL SPIGO

8 kopija:

- 1 za Ekselenciju
- 1 za Načelnika štaba
- 1 za Pomoćnika načelnika štaba
- 1 za Obavještajno odjeljenje
- 2 za Operativno odjeljenje
- 1 za Komandu kr. karabinjera
- 1 za Telegrafsko odjeljenje

BR. 152

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 15 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBAMA KOD VOĆINA I BUČJA I NAPADU ČETVRTE BANIJSKE BRIGADE NA STARO SELO¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 135

(po podatcima primljenim 15. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Žumberka:

Prema neprovjerenim viestima, 13. V. došla je Cankarjeva part. brigada iz Slovenije preko Vivodine (18 km z. od Jastrebarskog) i kreće prema Kalju (17 km s. z. od Jastrebarskog).

³ Vjerovatno Brbinj.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 14/1—40, k. 23.)

14. V. kod Kamanje (6 km s. z. od Ozlja) partizani su pucali na talijanski transportni vlak, 5 talijanskih vojnika je ranjeno.

Podr. Kalnika:

13. V. između s. Rasinja i Prkosa (9 i 11 km j. izt. od Ludbrega) oko 50 partizana² napalo je teretni samovoz koturaške bojne, Vlastiti gubitci: 2 ranjena, a neprijateljski: 2 mrtva.

Podr. Daruvara:

Noću 13/14. V. partizani su vatrom napali postave naše posade u Grubišnom Polju (12 km s. s. z. od Daruvara). Vlastitih gubitaka nije bilo, dok partizanski nisu poznati. Neprijatelj se povukao u smjeru Obrove Šume i Vel. Peratovice (3 i 6 km s. izt. od Grubišnog Polja) odakle je i došao.

14. V. skupina od oko 500 partizana dolazeći iz Voćina prebacila se navodno preko s. Sokolovac (15 km z. od Daruvara) u Moslavinu.

Podr. Voćina:

14. V. na području Voćina nastavljeno je razviđanje i pretres okolnih sela. Jači neprijateljski otpor bio je kod s. Slat. Drenovac i j. izt. od s. Sekulinci (6 km j. izt. od Voćina). U toku je preseljavanje njemačkih porodica iz Voćina u Suhopolje (8 km j. izt. od Virovitice).

Naknadno je utvrđeno da ukupni gubitci četa koje su oslobađale Voćin ne iznose 21 mrtav kako je u dnevnom izvješću br. 133 javljeno, već 12 mrtvih, 28 ranjenih i 9 nestalih. Neprijateljski: 98 mrtvih³ (brojano).

Prigodom borbi 13. V. kod Bila (830 — 6 km j. od Voćina) 1 njemački vojnik je poginuo, a 2 su ranjena. Partizanski gubitci: 4 mrtva.

Od posade Voćin nestalo je ukupno 150 momaka, dok se ostatak vratio.

Podr. Požege:

Noću 12/13. V. veća skupina partizana upala je u s. Brestovac (7 km z. od Požege), zapalila občinske spise, opljačkala nešto stoke i udaljila se prema Vilić Selu (11 km z. od Požege).

14. V. odbijen je part. napadaj na Vidovalčki most (3 km izt. od Požege).

² Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89, 148 i 154.

³ O našim gubicima vidi dok. br. 26, 46 i 61.

Podr. Đakova:

12. V. prigodom razviđanja na području Đakova dobijeni su podatci od pučanstva, da je XII. part. brigada prikupljena kod Đakovačke Breznice (19 km z. od Đakova).

13. V. naše zasjede obkolile su s. Bučje (14 km j. izt. od Našica) i napale skupinu od oko 150 partizana. 60 partizana je poginulo (brojano), a 10 pušaka zaplijenjeno. Ostatak skupine probio se u smjeru Drenjski Slatinik (17 km s. z. od Đakova). Vlastiti gubitci: 1 mrtav.

Istodobno u s. Bračevci (15 km j. izt. od Našica) pronađeno je part. skrovište odijela. 3 partizanska teklića su zarobljena.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca:

11. V. izvršena su manja čišćenja područja oko Dubrava, Karlovca i Jastrebarskog. Neprijateljski gubitci cene se na oko 50 što mrtvih što ranjenih.

14. V. između želj. postaje G. i D. Dubrave (na pruži Karlovac—Ogulin) naletio je oklopni vlak na porušenu prugu.⁴ Žrtava nije bilo. Pruga je popravljena.

Podr. Like:

Oko Gospića se stanje nije promijenilo. 12. V. sjeverno od prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga) djelatnost talijanskih razviđačkih odjela.

Talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je 12. V. područje oko Gospića i Karlobaga i uspješno obstrbljivalo posadu Gospića streljivom. 14. V. talijansko zrakoplovstvo ponovo je obstrbilo posadu Gospić streljivom.

12. V. na području Krivi Put (7 km s. izt. od Senja) i Vratnik (7 km j. izt. od Senja) djelatnost talijanskih obhodnji.

12. V. u sukobu između četnika i partizana na području Jezerana (8 km s. izt. od Brinja) poginulo je 8 partizana.

Podr. Splita:

Na području s. Solina (6 km izt. od Splita) partizani⁵ su izvršili vatreni prepad na odjel talijanske vojske. 2 talijanska vojnika su poginula, a 2 su ranjena.

⁴ Prugu porušila dva bataljona Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 59.

⁵ Treća četa Drugog bataljona Splitskog NOP odreda. Vidi dok. br. 67.

Podr. Gline:

Jače partizanske snage iz Petrove Gore prikupljaju se na području Starog Sela (8 km j. od Topuskog) i odpočele su djelovati prema Topuskom i Glini. Promet na putu Petrinja—Glina—Topusko i Topusko—Staro Selo—Vel. Kladuša je prekinut.

Noću 12/13. V. jača part. skupina napala je preostalu posadu Starog Sela⁶ i zarobila 1 častnika i 60 domobrana. Od ovih je 7 uspjelo pobjeći u Topusko. Izgubljeno je: 1 pješački top, 2 teške i 1 laka strojica.

12. V. kod s. Vranovina (10 km j. z. od Gline) partizani⁷ su napali 1 ustaški sat. 1 ustaša je poginuo, a 1 je ranjen.

14. V. poduzela je 11. p. p. podhvat na području Starog Sela u svrhu točnog ustanovljenja jačine neprijatelja.

Podr. Šamarice:

Prema izvješću I. dom. zbora, na području: Komogovina—Gradusa—Blinja (14—20 km s. z. od Kostajnice) zapaženo je prikupljanje jačih part. snaga koje navodno imaju zadaću rušiti želj. prugu: Sisak—Sunja i napasti posadu u Sisku, Capragu i Petrinji.

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

(M + P)⁸

* O borbama za ovo uporište vidi dok. br. 45, 149, 150, 153, 154 i 156.

⁷ Jedan bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 45.

⁸ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGE PJEŠAČKE DIVIZIJE
OD 15 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBAMA KOD STAROG SELA¹

I Z V J E Š Ć E BR. 135

O događajima u toku 15. V. 1943.

J u t a r n j e .

- a) — Nema.
- b) — Izvješća od 11. p. p. još nema. — Inače^noć je protekla mirno.
- c, d) — Nepromienjeno.
- e) — Prema večernjem izvješću.
- f, g, h) — Nema.

V e č e r n j e .

- a) — Jače partizanske snage nalaze se i nadalje u području Staro Selo—Kameni Most.²

- b) — O podhvalu dielova 11. p. p. primljeni su sljedeći podatci:

U uporištu Staro Selo po odlasku III. bojne 11. p. p. ka Kladuši ostalo je 80 momaka, 2 strojnice, 1 protuoklopni top 37 mm. Partizani jačine oko 1000 ljudi napali su noću 12/13. ov. mj. Staro Selo i poslije borbe od oko 1 sat zauzeli isto.³

Unatoč jake neprijateljske nadmoći 28 momaka uspjelo je probiti se ka Topuskom i Kladuši. Za sudbinu ostalih ne zna se. Narednik — đak Mihok i jedan razvodnik nađeni su mrtvi. Partizani su pri tom napadu imali po izjavi seljaka veoma teške gubitke.⁴ 13. ov. mj. upućena je III. bojna 11. p. p. u pravcu Starog Sela, ali pri izbijanju na potok Glinicu, zaustavljena je jakom neprijateljskom vatrom,⁵ koju nije mogla savladati. Bojna je tom prilikom imala 1 mrtvog i 1 ranjenog. Uslied toga se bojna povratila ka V. Kladuši.

14. ov. mj. upućena je 11. pj. pukovnija iz V. Kladuše, a dielovi

V. G. Z. iz Topuskog, radi savlađivanja neprijatelja u području Starog Sela.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 1/1—11, k. 23 a.

² O ovim snagama vidi dok. br. 45.

³ Ovo uporište je zauzeo jedan bataljon Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 45, 149, 150, 152, 154 i 156.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 45.

⁵ Vatra otvorila dva bataljona Prvog NOP odreda Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 45.

11. pj. pukovnija poslije nekoliko satne borbe,⁶ podpomagana vlastitim zrakoplovstvom uspjela je probiti se do Topuskog. Gubitci naši toga dana: 1 mrtav i 7 ranjenih.

I. bojna 11. p. p. iz Slunja zbog prikupljanja partizana i u okolini V. Kladuše, prebačena je u V. Kladušu, gdje je ostala.

Kod Slunja je i dalje mirno.

Dielovi V. G. Z., koji su bili u podhvalu iz pravca Topuskog, vratili su se u svoja uporišta.

Vlastiti gubitci u celom podhvalu bili su ukupno: 4 mrtva i 8 ranjenih, a neprijateljski 16 mrtvih (nabrojano). Dalji neprijateljski gubitci nisu se mogli ustanoviti radi njegovog jačeg djelovanja, ali su po izjavi seljaka veoma veliki.

Dielovi koji su uspjeli izbjeći zarobljavanju u Starom Selu, pri povlačenju u Topusko, zarobili su jednog partizana, koji je nakon preslušanja odmah strijeljan.

12. p. p.: I. i II. bojna: Završeno pregrupiranje.

III. bojna: Izobrazba.

c, d) — 11. p. p.: I. bojna u V. Kladuši, II. i III. bojna u Topuskom.

12. p. p.: I. i II. bojna su međusobno zamjenjene.

Inače nepromienjeno.

e) — 11. p. p.: Podhvat ka V. Kladuši.

II. bojna II. G. Z. i 12. p. p.: Odmor.

f) — 4 mrtva i 8 ranjenih.

28 domobrana od posade Starog Sela, vratilo se.

g) — 16 mrtvih, i 1 zarobljen-strieljan. Ostalo kao pod b).

h) — Nema.

Za točnost:

Glavar stožera
bojnik (Brusić)
Brusić

(M. P.y

17/V D

⁶ Borbu vodila protiv dva bataljona Četvrte banijske NO brigade. Vidi dok. br. 56.

⁷ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Zapovjedništvo 2. pješake divizije

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 16 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBAMA KOD
STAROG SELA I NAPADU DIJELOVA ČETINSKOG NOP OD-
REDA NA RUDNIK KOŠUTE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 136

(po podacima primljenim 16. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Kalnika:* 14. V. odbijen je partizanski napadaj² na posadu s. Prkos (12 km z. od Koprivnice).
- Podr. Bjelovara:* Noću 14/15. V. oko 100 partizana napalo je želj. postaju Rovišće (11 km s. z. od Bjelovara). 10 domobrana je zarobljeno i razoružano, skladište zapaljeno, a b. b. uređaj uništen.
- Podr.- Požege:* Na području obćina: Brestovac, Vilić Selo i Stražeman (6 i 10 km z. te 14 km s. z. od Požege) manje partizanske skupine obilaze sela i pljačkaju stoku.
- Podr. Voćina:* 15. V. prigodom razviđanja područja oko Voćina nije se naišlo na neprijatelja.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Karlovca:* 14. V. oklopni vlak koji je iz Ogulina upućen u pomoć izkliznulom oklopnom vlaku između G. i D. Dubrave (Dnevno izvješće br. 135) naišao je između Oštarija i Košara (na pruzi Ogulin—Karlovac) na minu i izkliznuo. Žrtava nije bilo.
- Podr. Like:* 13. V. talijansko zrakoplovstvo je bombardiralo partizanske postave na području Gospića i prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga). 13. V. nastavljena je djelatnost talijanskih razviđačkih odjela na području Krivi Put (7 km s. izt. od Senja) i uzduž ceste: Vratnik—Žuta Lokva (7 i 13 km izt. j. izt. od Senja).

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 15/1—48, k. 23.)

² Prema izvještaju Kalničkog NOP odreda, ovaj napad je izvršen 16. svibnja 1943. godine. Vidi dok. br. 89, 148 i 152.

Talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je i napalo strojničkom vatrom partizane na području Žuta Lokva.

Podr. Gline:

14. V. diovi 11. p. p. iz Vel. Kladuše uz podporu zrakoplovstva i topništva zauzeli su Staro Selo (7 km j. od Topuskog) i odbacili jače neprijateljske snage³ (oko 1 part. brigade) prema sjeveru. Vlastiti gubitci: 4 mrtva i 7 ranjenih, a neprijateljski: 36 mrtvih.

Istog dana uz podporu topništva diovi V. gor. zdruga vršili su napadaj na Vranovsku Glavu (3 km j. od Topuskog). Sa k. 244 i 262 neprijatelj je davao veoma jak odpor.⁴ K. 244 zauzimana je 2 puta i napokon ostala u našim rukama. — Kod s. Balinac (5 km izt. od Topuskog) raspršena je skupina od oko 60 partizana. Do sada poznati vlastiti gubitci iznose: 3 ranjena. Podhvat se nastavlja.

Podr. Sinja:

Noću 13/14. V. navodno oko 400 partizana sa 4 strojnice i 1 bacačem napalo je rudokop Košute (10 km j. j. izt. od Sinja).⁵ Od posade 2 su poginula, 3 ranjena, 18 odvedeno a 7 se spasilo.

Zrakoplovstvo:

15. V. prije i poslije podne zrakoplovstvo je vršilo bojne zadaće i obskrbu posade Gospić streljivom i hranom.

Napomena:

U dnevnom izvješću br. 132 od 12. V. kod Podr. Voćin javljeno je da se je osobito iztakla bojna nadsatnika Bobinca (I. bojna I. gor. zdruga), dok je to I. bojna IV. gor. zdruga.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁶

³ Odnosi se na Prvi NOP odred Unske operativne grupe i na dijelove Osme krajiške NOU brigade. Vidi dok. br. 56, 150, 152, 153 i 156.

⁴ Otpor pružao jedan bataljon Četvrte banijske NO brigade i jedan bataljon Osme krajiške NOU brigade. Vidi dok. br. 56.

⁵ Prema izvješću Štaba grupe NOP odreda Dalmacije, napad na ovo uporište izvršili su dijelovi Cetinskog NOP odreda, 12 svibnja 1943 godine. Vidi dok. br. 67.

⁶ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 16 SVIBNJA 1943 GOD. O OTPORU DIJELOVA
ŠESTE NOU BRIGADE U ZONI ZAVID—ILIČIĆI I O ZRAČNOJ
AKTIVNOSTI¹

18 E
H T

Inc/2/A

TELEGRAM

Dan otpreme:
i
čas prijema: 17 V 43
 1.30 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI II ARMIJE — Operativ, odjelj.

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6426/op.

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACUA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 7941

Stiglo 17 svibnja 43-XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 16 SVIBNJA

AKTIVNOST USTANIKA:

Civilna lica koja su došla iz Tribnja javljaju da je prekid na putu Lukovo (XN—EZ) — Tribanj kod Krasice (XV—ED), Široke Punte (XR—EQ) i Devčića (XR—EQ); da se partizanska komanda nalazi u Malom Rujnu (KI—EQ).

Snage neprovjerene jačine I brigade u formiranju nalaze se duž puta Krasno (ZT—GM) — Oltare (ZP—GQ) sa zadatkom da sabotiraju taj put; dvije se čete premještaju iz zone Turinski Krč (ZR—GQ) prema sjeveru.

DIVIZIJA »RE«:

O patroliranju, o kom u telegramu 6396 od 15 o. m., nema šta da se javi.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

Danas 16 o. m. jedna jedinica sa sektora Krivi Put prilikom ofanzivnog patroliranja naišla je na otpor u zoni Zavid—Iličići² (ZP—AD).
Naši gubici: 1 ranjen.

SEKTOR VRATNIK:

Raščišćena je zona Senjska Duliba (ZP—GU) i izvršena su patroliranja u zonama pred našim položajima. Nema što da se javi.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Normalna aktivnost patrola prema Sušnju. Nema što da se javi.

DIVIZIJA »MACERATA«:

Jučer, 15 o. m., jedinice garnizona Josipdol raščistile su zonu južno od Munjave (XT—AN) a da nisu našle traga partizanima.

Noću uoči 15 o. m. vršena je intenzivna paljba iz pušaka i automatskog oružja protiv blokadnog mjesta XL II (VU—BD); brzim protudejstvom posade i intervencijom blindiranog voza učutkana je vatra.

V GRUPACIJA GRAN. STRAŽE (GAF):

Jučer, 15 o. m., kolona za snabdijevanje drvima posade Kamenjak (UO—BD) u blizini okuke Lusa (UM—BD) bila je izložena napadu rafalima iz mitraljeza, bez posljedica.

VAZDUŠNA AKTIVNOST:

O izviđanjima nad zonama koje su u nadležnosti ovog Armij. korpusa nema što da se javi. Bombardovani su, obasipani malim bombama i mitraljirani: radionica na putu Novi—Jasenak, stovarišta materijala kod ZT 6 AL 5; mjesta Melnice (ZR—GZ), Žuta Lokva (ZT—GZ), Lički Novi—Oštra (XV—FI), Divoselo (KI—FG); ljudstvo i komore u pokretu na putevima Otočac, Žuta Lokva, Brinje. Vazdušnim putem vršeno je snabdijevanje garnizona Gospić municijom i ručnim oružjem. Izvršeno je bacanje protupropagandnih letaka u zonama Jasenak (ZT—AP), Drežnica (ZT—AL), Jezerane (ZN—RD), Modruš (XR—AI), Josipdol (XT—AN), Ravna Gora (ZN—BD).

Naknadno će se javiti o rezultatima izvršenih zadataka danas, 16 o. m., o kojima nisu još stigle vijesti.

General SCUERO
20301605

² Otpor su pružili dijelovi Šeste NOU brigade. Vidi dok. br. 59, 154 i 156.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 17 SVIBNJA 1943 GOD. O REZULTATIMA
BORBE KOD VOĆINA, AKCIJI TALIJANSKIH JEDINICA OKO
VRATNIKA I PRIKUPLJANJU UNSKE OPERATIVNE GRUPE
OKO TOPUSKOG¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 137

(po podacima primljenim 17. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zumberka: 14. V. na području Gornja Vas (19 km z. j. z. od Samobora) došlo je do vatrene okršaja između 1 ustaške sati i dielom XIII. partizanske brigade. Vlastiti gubitci: 1 mrtav, a neprijateljski: 17 mrtvih. Partizani su se povukli prema jugoistoku.

Podr. Bilo Gore: Prema izvješću 1. gor. div. XII. i XVI. partizanska brigada prikupljaju se u Bilo Gori — na području: Vel. Peratovica—Gakovo—Šibenik (12 i 11 km j. z. te 15 km z. od Virovitice). Obje brigade su učestvovala kod napada na Voćin (8. V.).

Noću 15/16. V. između želj. postaje Špišić Bukovica i Pitomača (na pruzi Koprivnica—Virovitica) partizani su porušili želj. prugu u dužini od 50 m i sve b. b. veze u dužini od 500 m. — Iste noći prekinut je b. b. spoj između Virovitice i Đulaveca (17 km s. izt. od Daruvara), te Daruvara i Pakraca. Kvar je popravljen.

Podr. Sunje: Noću 15/16. V. sjeverozapadno od Sunje partizani su porušili želj. prugu. Kvar je 16. V. popravljen.

Noću 15/16. V. part. su napali želj. postaju Šaš (16 km j. izt. od Sunje) i odveli 14 domobrana.

Podr. Novske: Noću 15/16. V. jača part. skupina napala je oruž. postaju Lipovljani (9 km s. z. od Novske). Nakon 2 satne borbe oružnici su se morali povući (bez gubitaka), a partizani su

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 16/1—29, k. 23.)

zapalili oruž. postaju, želj. postaju, 2 teretna vlaka sa ukupno 60 vagona, obćinu i poštu. Sobom su odveli: 2 prometna činovnika, 7 domobrana želj. osiguranja, 3 njemačka vojnika i obćinskog bilježnika.

Podr. N. Gradiške:

Noću 14/15. V. odbijen je manji partizanski napadaj na Novu Gradišku.

Podr. Voćina:

Naknadno je javljeno da ukupni gubitci posade Voćina² (I. boj. I. gor. zdruga) iznose: 40 mrtvih (među njima 1 častnik), 33 ranjena, 63 zarobljena (među njima zapovjednik bojne i 2 častnika) i 51 nestao (među njima 2 častnika). — Neprijateljski ukupni gubitci iznose: 106 mrtvih (brojano), međutim prema izkazu pučanstva i vlastitim zapažanjima neprijatelj je preko ovog broja imao više stotina mrtvih i ranjenih. Seljaci su do 10. V. morali 253 ranjena partizana odvesti u smjeru Zvečeva (7 km j. od Voćina).

Podr. Broda:

Noću 15/16. V. manje partizanske skupine pljačkale su u s. Glogovica i Podvinje (8 km s. z. i 3 km s. od Broda). U s. Podvinje zapalili su obćinske knjige.

Podr. Našica:

Razviđanjem na potezu: Našice—Seona—Gradac (6 km j. j. z. i 10 km j. z. od Našica) ustanovljeno je da je partizanska skupina jačine navodno oko 1.500 osoba (polovica naoružanih a ostalo žene i djeca) 14. V. prešla iz Gornje Motičine (10 km z. j. z. od Našica) preko s. Gradac vjerovatno za Paučje (15 km j. od Našica).

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE :

Podr. Karlovca:

Zapovjednik I. sektora iz Karlovca javlja da su se glavne part. snage sa područja Bosiljeva (16 km s. s. izt. od Ogulina) povukle na crt: Severin—Ponikve (9 km s. z. i 5 km j. z. od Bosiljeva), a kod Bosiljeva su ostavili samo straže.

Podr. Like:

Na području Gospića nema promjene.

14. V. talijanske čete vršile su čišćenje područja oko Vratnika³ (7 km izt. j. izt. od

² O borbama i gubicima vidi dok. br. 26, 46, 64, 139, 142, 143, 144, 148, 150, 152, 156 i 162.

³ O ovom čišćenju vidi dok. br. 59, 155, 156, 163, 166, 167, 190 i 193.

Senja) i uzduž obale. Zrakoplovstvo je bombardiralo područje Brinje—Vrhovine i južno od Jasenka (15 km z. j. z. od Ogulina).

Podr. Gline:

Noću 15/16. V. partizani su ponovno zauzeli Staro Selo (7 km j. od Topuskog). — Na području južno od Topuskog nalazi se navodno oko 2.000 partizana.⁴

16. V. dielovi V. gorskog zdruga sa sjevera i dielovi 11. p. p. sa juga povratili su Staro Selo i oslobodili cestu: Glina—Vel. Kladuša. Bližih podataka još nema.

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)⁵

BR. 157

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGE PJEŠAČKE DIVIZIJE
OD 17 SVIBNJA 1943 GOD. O ULASKU DIJELOVA PRVOG NOP
ODREDA UNSKE OPERATIVNE GRUPE U CETINGRAD I O
AKCIJI USTAŠKO-DOMOBRAANSKIH JEDINICA'

I Z V J E Š Ć E BR. 137.

O događajima u toku 17. V. 1943.

J u t a r n j e .

- a) — Nema.
- b) — Noć je protekla mirno.
Izvješća od 11. p. p. još nema.
- c, d, e) — Prema večernjem izvješću,
- f, g, h) — Nema.

Naknadno izvješće:

11. p. p.: II. i III. bojna stigle su u toku jučerašnjeg podhvata u stalnom dodiru sa manjim neprijateljskim skupinama u V. Kladušu.

⁴ Osmu krajišku NOU brigadu, Četvrtu banijsku NO brigadu i Prvi NOP odred Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 56.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/1—13, k. 23 a.

Dielovi (2 bojne) V. gor. zdruga napreduju u dvije skupine.

Jedna skupina od Topuskog preko Vranovine—Vranovske Gl. — k. 244—Jandričevo Br.

Druga skupina u južnom pravcu Baltića Br. — Balinac.

Obje skupine stigle su pod dodirom sa neprijateljem,² jačine od oko 80—100 ljudi crtju: Jandričevo Br.—Vranovska Gl. Partizani su se povukli u južnom pravcu, a dielovi su se vratili u svoja uporišta.

Gubitci: vlastiti: 1 mrtav, neprijateljski: 4 mrtva (nabrojeno).

V e č e r n j e .

a) — Prema viesti povjerljive osobe ustrojena je u Baniji jedna nova partizanska brigada.³ Zato su partizani unovačili iz s. Četvrtkovac (2 km j. z. od Sunje) 9, a iz s. Radonja Luka (4 km j. od Sunje) 12 ljudi, daljih 300 ljudi iz s. G. i D. Hrastovac imaju se 17. i 18. ov. mj. javiti u s. Borojevići.

Prema izjavi građana jučer i u toku ove noći bilo je oko 300—400 partizana u Cetingradu.⁴ Prema viesti iz Cazina partizani namjeravaju napasti Tržić (20 km j. od Kladuše).

Partizanske jače snage nalaze se i nadalje u području Vranograč⁵ i prisilno novače sve muškarce i oduzimaju svu stoku i vozila, te odvođe u pravcu bojne (8 km sj. i. od Vranograča).

Osim toga partizani nepoznate jačine nalaze se na putu prema Pećigradu. — Hrvatski Blagaj ugrožen od partizana.

Brzoglasni vod V. Kladuša—Bihać prekinut.

b) — 11. p. p.: I. i II. bojna prilikom današnjeg napredovanja u pravcu Cetingrada, došla je u dodir sa manjim neprijateljskim snagama⁶ u području Cetingrada. Neprijatelj se je povukao u sj. pravcu.

I. bojna je ostala u Cetingradu, II. bojna vratila se je u V. Kladušu, a III. bojna nalazi se na putu prema V. Kladuši.

12. p. p.: Razviđanje u okolini uporišta-bez dodira sa neprijateljem.

II. bojna II. G. Z.: Razušivanje i izobrazba. Odjel, koji je bio poslan u pravcu Šaša, vratio se je bez dodira sa neprijateljem. Dielovi su zauzeli položaje u Kostajnici.

Bitnica II. G. Z. stigla je željeznicom u Kostajnicu, gdje zauzela položaj.

² Dijelovi Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 56.

³ Riječ je o Četvrtoj banijskoj NO brigadi, koja je formirana 1 svibnja 1943 god. u Komogovini. Vidi dok. br. 23 i 30.

⁴ U Cetingrad je ušao jedan bataljon Prvog NOP odreda Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 56.

⁵ Odnosi se na Četvrtu banijsku NO brigadu. Vidi dok. br. 56.

⁶ Sa dijelovima Prvog NOP odreda Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 56

c, d) — 11. p. p.: I. bojna u Cetingradu, II. bojna u V. Kladuši,
III. bojna kao što je pod b) javljeno. —
Bitnica II. G. Z. — Kostajnica.

e) — 11. p. p.: razviđanje ka Vranograču, II. bojna II. G. Z.:
noćni podhvat.

f) — Nema.

g) — Uhvaćen jedan partizan.

h) — jedna puška sa streljivom.

P 19/V D

ZA TOČNOST:

Glavar stožera

bojnik (Brusić)

Brusić

(M. P.)⁷

BR. 158

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 18 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
ŠESTE NOU BRIGADE NA SEKTORU KRIVI PUT I VRATNIK¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 138

(po podatcima primljenim 18. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE :

Podr. Zagorja: Noću 15/16. V. odbijen je bez vlastitih gubi-
taka manji part. napadaj na Novi Marof (15
km j. od Varaždina).

Podr. Bjelovara: Noću 15/16. V. u s. Prgomelje (8 km.
z. j. z. od Bjelovara) skupina od navodno
150 partizana opljačkala je 1 trgovinu, a
zatim se povukla u smjeru s. Narta (9 km
j. z. od Bjelovara).

Podr. Podravine: Noću 16/17. V. part. su zapalili želj. po-
staju Noskovci (12 km s. izt. od Podr. Slatine)
i uništili stroj i vagone koji su bili na postaji.

⁷ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Zapovjedništvo 2. pješa-
čke divizije

¹ Redakcija raspolaze primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-
istoriskog instituta, reg br. 1/1—32—1, k. 23a.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Like:

Na području Karlobag—Gospić odpočela je 15. V. djelatnost obhodnji iz Karlobaga prema prevoju Vrata (6 km izt. od Karlobaga). Talijansko i naše zrakoplovstvo bombardiralo je područje oko Gospića.

Noću 14/15. V. na području Krivi Put i Vratnik (7 km s. izt. i 7 km izt. j. izt. od Senja) partizani² su napali talijanske postave, ali su odbijeni.

Talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je područje Brinja i Drežnice (16 km s. s. z. od Brinja).

Podr. Gline:

16. V. na području južno od Starog Sela (7 km j. j. z. od Topuskog) poginulo je 7 partizana.

Podr. Sunje:

Noću 15/16. V. južno od Sunje partizani su oštetili želj. prugu. Kvar je popravljen.

Zrakoplovstvo:

Od 3 zrakoplova koji su 17. V. krenuli u Gospić usljed kvara na motoru stigao je samo 1, a ostali su se morali vratiti. 1 zrakoplov prenio je posadi Gospić streljivo.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)³

² Dijelovi Šeste NO brigade Trinaeste primorsko-goranske divizije. Vidi dok. br. 59, 156, 163, 166, 167, 190 i 193.

³ Okrugli pečat — Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG AR-
MIJSKOG KORPUSA OD 18 SVIBNJA 1943 GOD. O SUKOBU
SA DIJELOVIMA SPLITSKOG NOP ODREDA U ZONI PRIBUDE
I MILEŠINA I O NAKLONJENOSTI STANOVNIKA PREMA
NARODNO-OSLOBODILAČKOJ VOJSCI¹

18 E

Inc/2'D

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
„SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8004

Stiglo 18.5.43

Dan otpreme

i
čas prijema: 18/5/1943
1.30

TELEGRAM

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA KOMANDU II ARMIJE — Operativno odjeljenje

a na znanje:

KOMANDI V I VI ARM. KORPUSA

Br. 6949/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 17 SVIBNJA U 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

Javljeno je o koncentrisanju partizana sa automatskim oružjem
u Pensićima (Makarska VU—VF).

SEKTOR »BERGAMO«:

Prilikom čišćenja u zoni Pribude (Split TR—CM) i Milešina
(UH—CK) naše jedinice i hrvatske formacije sukobile su se sa poza-
dinskim patrolama partizana,² čije su se formacije povukle na planinu
Svilaja (Split UK—CM).

Mi nismo imali gubitaka; jedan ustaša je ranjen. Partizanski su
gubici znatni: utvrđeno 4 mrtva, zaplijenjena je stoka, koja je bila
sopstvenost partizana.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Dijelovi Splitskog NOP odreda. Vidi dok. br. 67.

SEKTOR »ZARA«:

Osuta je atriljeriska paljba na Tonkovac (Knin OQ—DP), gdje su primjećeni ustanici.

Osmatrani su predjeli Prnska³ (Novigrad PL—DN) i Parčić (OK—DN) i ustanovljeno je da su se iselili sposobni ljudi; zapaljene su kuće ustanika, zaplijenjena je jedna puška, jedan redenik za mitraljez i nekoliko bombi za minobacač 45.

Nastavlja se akcija sređivanja na ostrvima: prilikom čišćenja ostrva Sestrunj (Zadar ZR—DR) i Rivanj (ZT—DR) ubijeno je 9 partizana, strijeljano je 7 jataka, kojima je bilo povjereno snabdijevanje živim namirnicama i prevoz ustanika; zapaljene su kuće i zaplijenjeni dokumenti.

Izvršeno je provjeravanje predjela Božava (ZL—DR); pošto se ustanovilo da je skoro cjelokupno stanovništvo u Velom Ratu i Polju (VU—DR) bilo naklonjeno ustanicima,¹ koje su snabdijevali namirnicama, i da su prije više mjeseci snabdjeli jednu neprijateljsku podmornicu koja se pojavila u pomenutoj zoni, to su strijeljani starješina sela, vođa-organizator, i 15 učesnika. Zaplijenjena je stoka.

U Božavi otkriveno središte za prikupljanje živih namirnica, novca i odjeće za ustanike: uhapšeni vođa organizacije strijeljani su.

SEKTOR »CELERE«:

U noći između 15-og i 16-og između Bani (Šibenik RO—CD) i Košara (Rf>—CD) partizani su oborili 92 stuba telefonske linije duž željezničke pruge Šibenik—Perković.

Linija je već osposobljena.

VAZDUŠNA DJELATNOST:

Osuto je malim bombama naselje Milešina (Split UH—CK) i izvedeno je borbeno izviđanje u zoni Pribude (TR—CM).

Nebo oblačno, more uzburkano.

General Spigo 18001705

¹ Vjerovatno Bruška.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 19 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
ČETRNAESTE NO BRIGADE NA PUTNIČKI VLAK IZMEĐU
OGULINA I OGULINSKOG HRELJINA I DEJSTVIMA JEDINICA
NOV I PO U SJEVERNOJ HRVATSKOJ¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 139

(po podatcima primljenim 19. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Žumberka:* Prema izvješću zapovjednika I. sektora iz Karlovca jake partizanske snage prikupljene su na području: Vivodina—Lović—Radovica (18—23 km z. od Jastrebarskog).
- Podr. Zagorja:* Prema neprovjerenim podacima 17. V. zapažena je skupina od oko 250 naoružanih partizana kod s. Vrh (9 km j. od Novog Marofa) u pokretu prema šumi Paka (6 km j. od Novog Marofa).
- Župska redarstvena oblast iz Varaždina javlja da je noću 17/18. V. oko 300 partizana napalo Budinšćinu (21 km j. z. od Varaždina). Na oružničkoj postaji razoružali i odveli 10 oružnika, a 1 ranili, na želj. postaji i občini spalili pismohranu. Po izvršenom napadaju partizani su se povukli prema Ivanšćici.
- Podr. Vel. Gorice:* 17. V. odbijen je partizanski napadaj na želj. postaju i transportni vlak u Turopolju (8 km j. izt. od Vel. Gorice).
- Podr. Bjelovara:* Noću 15/16. V. prigodom napadaja partizana na s. Prgomelje (8 km z. j. z. od Bjelovara) (Dnevno izvješće br. 138) poginuo je 1 ustaša i 4 partizana.
- Podr. Bilo Gore:* Jače partizanske snage (XII. i XVI. part. brigada) prikupljaju se navodno na području: s. Zrinska—Šibenik—Gakovo—Vel. Dapčevica (18, 15, 10 i 15 km j. z. od Virovitice) a u s. Munije, Turčević Polje i Đakovac (11, 14 i 15 km s. izt. od Daruvara) ima navodno veći

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 2/1—38, k. 23a.)

broj ranjenih partizana, koji su učestvovali u borbama kod Vočina.

17. V. u šumi Bačkovica (17 km izt. j. izt. od Bjelovara) naše razvidnice naišle su na 2 manje part. skupine, a u Vel. Peratovici (13 km j. z. od Virovitice) na skupini od oko 80 partizana. Neprijatelj se pred našim razvidnicama povukao.

Podr. Moslavačke Pl. Prema izvješću 1. gor. div. u s. Šimljanik (21 km s. od Kutine) i okolici prikuplja se 1 part. brigada.

Podr. Psunj Pl. Prema izvješću 1. gor. div., javljeno je prikupljanje partizanskih snaga u s. Cicvare, Cikote te Rogolji i Bobare (11 i 14 km izt. te 9 i 10 km j. od Pakraca). Selo Rogolji je tučeno topničkom vatrom.

Podr. Našica: Prema izvješću Glavnog rav. za jav. red i sig. noću 17/18. V. partizani su održali sastanak u s. Borovik (11 km j. izt. od Našica) i navodno zaključili, da napadnu na Đurdenovac (8 km s. z. od Našica).

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 17. V. između želj. postaje Ogulin i Ogulinski Hreljin (5 km s. z. od Ogulina) naišao je putnički vlak na minu i istodobno od partizana² napadnut i zapaljen. Bližih podataka još nema.

Podr. Like: 16. V. talijansko i naše zrakoplovstvo bombardiralo je partizane na području prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga) i vršilo opskrbu posade Gospića streljivom i hranom.

16. V. nastavljeno je čišćenje područja Vratnik (7 km izt. j. izt. od Senja) kao i područja v uzduž obale.³

Na području: Brinje—Žuta Lokva (13 km izt. j. izt. od Senja) talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je part. kolone.

Prema izvješću Zapoli noću 18/19. V. u 2345 sati preletio je jedan engleski zrakoplov Gospić u smjeru Zagreba. Potom je do 0230

² Odnosi se na dijelove Četrnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 59 i 162.

³ O tim neprijateljskim dejstvima vidi dok. br. 59, 155, 156, 163, 166, 167, 190 i 193.

sati kružio nad područjem Gospića te bacio letke, kojima poziva Slovene na slogu i protu-fašističko djelovanje.

Podr. Slunja:

18. V. na području s. Mala Kladuša (22 km izt. od Slunja) raspršena je VIII. Krajiška part. brigada⁴ koja je 17. V. izvršila napadaj na Vel. Kladušu. Partizanski gubitci: 62 mrtva (brojano) i 3 zarobljena. Prema izkazu zarobljenih partizana, za vrijeme 4 satne borbe partizani su odveli daljnjih 70 što mrtvih što ranjenih. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 2 ranjena.

Podr. Bihaća:

17. V. kod Ličkog Petrovog Sela (13 km s. z. od Bihaća) u manjem okršaju sa neprijateljskom predstražom poginula su 4 partizana, a 1 njemački dočastnik je ranjen.

Na pruzi Bos. Novi—Bihać uspostavljen je želj. promet.

Podr. Šamarice:

17. V. kod s. Borojevići (13 km s. z. od Kostajnice) uništena je partizanska razvidnica. 8 partizana je poginulo.

Zrakoplovstvo:

18. V. pod zaštitom lovačkih zrakoplova, 6 zrakoplova vršilo je obskrbu posade Gospić streljivom, a 1 zrakoplov (Avia) hranom.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)^s

⁴ O borbi ove brigade vidi dok. br. 56.

⁵ Okrugli, pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobran^ Operativni odjel

OGGETTO:	8169		partenza
REMITTENTE:	Data e ora		arrivo 20/7/43
da XVIII° CARM At COMANDO 2° ARMATA - Operazioni et. per conoscenza: At V° CARM At VI° CARM At COMANDO REGIONALE VI° CARM			
***** N° 7027/Op. COMUNICATO DEL 18 GIUGNO 1943 ALL°.			
<u>Attività ribelli:</u> Sembra che formazioni partigiane segnalate sono Janski (Bakarata VI-37) si portino verso Mosor. Segnalato concentramento partigiani zona tra Macvica (Spalato VI-38-39) e Otisic (VI-38-39) sembra intenzionati attaccare presidi croati vicini.			
<u>Settore Zara:</u> Giorno IV corr. mese Stg. ribelli proveniente Flavno (Zara VI-38-39) ha attaccato ed accerchiato zona Jelino Polje (VI-37) formazioni R.V.A.C. Dinara che riuscivano evasione ripiegando su Zrin. Invito rinforzo colonna nazionale spogliata carri L. ed artiglieria che raggiungeva R.V.A.C. a Kruljeva Pol (VI-37) ed attaccava ribelli schierati su Slavica (VI-38-39). Altra colonna R.V.A.C. con aliquota carri ha raggiunto Solubio (VI-38) costringendo ribelli abbandonare posizioni difensive e ripiegare in parte su Flavno. Perdite nostre nessuna; partigiani imprecisate. In corso azione R.V.A.C. per intercettare in zona Kozjak (L. senico VI-38-39) gruppi ribelli già dislocati Medveak (Zrin VI-38) che ha partecipato combattimento Slavica e sembra intenzionato raggiungere Svila (Spalato VI-38). Prosegue azione isole: in corso rastrellamento zona bloccata tra Luka (Dugi Otok VI-38) e Zrin (Zara VI-38): presidi Isola Brinjska (VI-38) rinvenuto autoscofo. Internati di elianti Bosova (VI-38) e Jala (Dugi Otok VI-38).			
<u>Settore Senj e Solina:</u> Normale attività ricognizioni ed spostamenti. Sotto sul VI ribelli viene abbattuto tra Senjo (Senjico VI-38) e Otisic (VI-38-39) 17-18 linee telefoniche Senj e Senja. Attivazione in corso.			
<u>Attività altre:</u> Sotto sul VI area partigiani segnalata zona Senj.			

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG AR-
MIJSKOG KORPUSA OD 19 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU
JEDINICA NOV NA ČETNIKE U ZONI JELINO POLJE¹

18 E

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8169

Stiglo 20 svibnja 1943 XXI

Dan otpreme

i

čas

prijema: 20/5/43

2.20

TELEGRAM

OD XVIII ARM. KORPUSA

ZA KOMANDU II ARMIJE-Operativno odjeljenje

a na znanje:

V ARM. KORPUSU

VI ARM. KORPUSU

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 7027/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 19 SVIBNJA 1943—XXI u 18 časova

AKTIVNOST USTANIKA:

Izgleda da partizanske formacije, koje su primjećene u zoni Pensići (Makarska VU—BF), kreću prema Mosoru.

Primjećeno je koncentrisanje partizana u zoni između Maovica (Split TN—TP—CU—CS) i Otišića (UK—UH—CS—CQ)\ izgleda da imaju namjeru da napadnu obližnje hrvatske garnizone.

SEKTOR »ZARA«:

Dana 17 ovog mjeseca jedan bataljon ustanika koji je došao iz Plavnog (Knin SL—SN—DR) napao je i opkolio u zoni Jelino Polje (TL—DT) formacije M. V. A. C. »Dinara«, kojima je pošlo za rukom da se izvuku povlačeći se prema Kninu. Poslana je kao pojačanje jedna nacionalna kolona podržavana od lakih tenkova i od artiljerije, koja je dostigla M. V. A. C. u Kraljevom Dolu (SR—DN)

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

i napala ustanike postrojene na PLEŠEVICI (TR—TI—DF). Druga kolona V. A. C. sa jednim dijelom tenkova stigla je do Golubića (SP—DN) i prisilila ustanike da napuste dominantne položaje i da se djelimično povuku na Plavno. Mi nismo imali gubitaka. Gubici partizana nisu utvrđeni. U toku j; akcija M. V. A. C. kojcj je cilj da u zoni Kozjak (Šibenik TI—TL—CZ) zatvori grupe ustanika već razmještene u Medvedaku (Knin SL—DN), koje su sudjelovale u borbi na Pleševici i izgleda da imaju namjeru da stignu u Svilaju (Split UK—CM).

Nastavlja se akcija na ostrvima: u toku je čišćenje u zoni blokiranoj između luke (Dugi Otok XI—DE) i Brbinja (Zadar ZR—DM); u blizini Uvale Brbišćica (ZP—DL) pronađen je motorni čamac.

Internirano je 98 lica iz Božave (ZL—DR) i Soli (Dugi Otok XL—CZ).

SEKTOR »BERGAMO« i »CELERE«:

Obična djelatnost izvidanja i zasjeda.

U noći između 17-og i 18-og ustanici su oborili između Unešića (Šibenik SN—CK) i Žitnića (SI—SL—CO—CQ) 30 stubova telefonske linije Šibenik—Knin. Popravka je u toku.

VAZDUŠNA DJELATNOST:

U noći između 18-og i 19-og avioni nepoznate narodnosti letjeli su iznad više mjesta teritorije ovog armiskog korpusa. Protivavionske baterije u Splitu, Šibeniku i Zadru stupile su više puta u akciju.

Nebo je vedro. —

More je mirno.

GENERAL SPIGO 18001905

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 20 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
ČETRNAESTE NO BRIGADE NA PUTNIČKI VLAK IZMEĐU
OGULINSKOG HRELJINA I GOMIRJA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 140

(po podacima primljenim 20. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Pisarovine:* 18. V. kod Sopota (3 km izt. od Pokupskog) raspršene su partizanske obhodnje.
- Podr. Dugo Selo:* Prema izvješću oruž. postaje Dugo Selo, 19. V. u 16. sati 4 km j. izt. od Dugog Sela partizani su zaustavili autobus koji saobraća na potezu: Oborovo (12 km j. od Dugog Sela) — Dugo Selo—Zagreb i putnicima oduzeli propusnice.
- Podr. Bilo Gore:* 17. V. kod s. Vel. Branjska (12 km s. izt. od Križevaca) raspršena je jedna partizanska skupina.
- Podr. Virovitice:* Noću 18/19. V. odbijen je bez vlastitih gubitaka manji napadaj partizana na želj. postaju Virovitica.
- Podr. Garešnice:* Naknadno je javljeno, da su partizani uništili 100 m želj. pruge kod s. Palešnik (6 km s. od Garešnice).
- Podr. Daruvara:* Prema iskazu domobrana Voćinske bojne koji su pobjegli iz part. zarobljeništva, na području: Gornji, Srednji i Donji Borki (7, 9 i 12 km izt. j. izt. od Daruvara) nalazi se XVII. partizanska brigada.
- Podr. Banove Jaruge:* Prema još neprovjerenoj viesti noću 18/19. V. u s. Piljenice (4 km z. j. z. od Banove Jaruge) partizani su novačili mladiće.
1. gor. div. javlja da partizanske snage (Čelik brigada)² sa područja: Banova Jaruga—Okučani—Lipik spremaju napadaj na Novsku.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 3/1—32, k. 23a.)

² Ovakva brigada nije uopće postojala.

Podr. Našica: Noću 18/19. V. u s. Feričanci (10 km z. s. z. od Našica) partizani su opljačkali občinu i poštu.

Podr. Sriema: 18. V. na pruzi: Stara Pazova—Zemun 10 km s. z. od Zemuna željez. stražar. obhodnja pronašla je i odstranila jednu, a 15 km s. z. od Zemuna 3 mine. Tom prigodom došlo je do manjeg vatrenog okršaja sa partizanima. Vlastitih gubitaka nije bilo.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: Prema izvješću glav. zapov. oružništva, 17.V. prigodom napadaja partizana na putnički vlak³ između Ogulinskog Hreljina i Gomirja (na pruzi Ogulin—Sušak) (Dnevno izvješće broj 139) bilo je što mrtvih što ranjenih 68 osoba. Preostale putnike partizani su odveli u šumu.

Podr. Like: Stanje oko Gospića bez promjene.

17.V. talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je područje: Gospić—Otočac—Brinje i Drežnicu te vršilo opskrbu posade Gospić.

Podr. Sinja: 16. V partizani su zazuzeli s. Otišić (22 km s. z. od Sinja)..

17. V. talijanske i naše postrojbe vršile su čišćenje područja oko s. Muć (12 km z. j. z. od Sinja) i j. z. padina Svilaje pl.⁴ Bližih podataka nema.

Zrakoplovstvo : 19. V. naše zrakoplovstvo vršilo je opskrbu posade Gospić streljivom i surađivalo sa saveznicima.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v.r.

(M. P.)⁵

³ Napad na vlak izvršila Četrnaesta NO brigada. Vidi dok. br. 59 i 160.

* Vidi dok. br. 190.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

BR. 163

IZVJEŠTAJ KOMANDE PETOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 20
SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVIMA TALIJANSKIH JEDINICA
U ZONI BOSILJEVA I OGULINAI

18 E

3

TELEGRAM

Dan otpreme
i prijema: 21.V.43
čas 1.15 e.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA
KOMANDI II ARMIJE
i radi znanja:
KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6563/op.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8241
Stiglo 21 svibnja 43-XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 20 SVIBNJA

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećene su koncentracije partizana na koti 621 (Stražbenica) (XR—AN), u Bosiljevu (XT—BF), Lukov Dolu (XI—BF), Vrzićima, na padinama kote 661 (ZT—GS) i u Švici (XN—G0.

DIVIZIJA »RE«:

O patroliranju, o čemu telegram 6503 dana 19 o.m., nema što da se javi.

Jedinice sa sektora Vratnik raščistile su zonu: čvor konjske staze sjeverozapadno od Veljuna (ZN—GZ), Stubalj (ZR—GZ), Bliznica (ZR—GU) i Senjska Duliba (ZP—GU) i nisu našle traga partizanima.

U toku je akcija većih patrola u zoni ispred sektora Krivi Put.

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Jučer, 19 o.m., patrole upućene prema Budimu i koti 489 (XI—FI) bile su ometane intenzivnom vatrom iz automatskog oružja; bilo je zapaženo više ustaničkih formacija koje dolaze iz Lednika (XI—FL).

Naši gubici: 1 ranjen.

Brod »Pilo« je u visini Šibulina (ED—IH) potopio veću lađu, zaplijenivši još dvije sumnjive. Zaustavljena je i dovedena u Pag lađa koja je istakla italijansku zastavu sa neurednim dokumentima. U toku su provjeravanja. Naknadno će se javiti o današnjoj aktivnosti.

DIVIZIJA »MACHRATA«:

Nastavljaju se poznate operacije čišćenja uz pomoć avijacije.

Naknadno će se javiti vijesti.

Jutros 20 o.m. blindirani motorni voz za zaštitu putničkog voza sudario se u stanici Lič (VM—AT) sa istim putničkim vozom pro-uzrokovavši iskliznuće posljednjeg vagona. Željeznička pruga već je uspostavljena.

Niko nije ranjen. Civilni obavještajč javlja da su noću uoči 19 o.m. tri engleska aviona nadlijetala u niskom letu mjesto Drežnicu (ZT—AL) bacivši 6 sanduka neodređenog materijala i, vjerovatno, padobrance. Naređeno je da se pojača budnost protiv padobranskih trupa.

OSTALI SEKTORI:

Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Prilikom izviđanja vršenih jučer, 19 o.m., zapaženi su prekidi na putevima: Jablanac—Alan kod kote 648 (NZ—FT), Kamensko (XI—BD)—Lukov Dol dva km sjeverno od Kamenskog; Meinice—Žuta Lokva kod ZT—6 GU 32. Bombardovana su naselja: Smilenci (ZT—GZ), Brinje (XI—GZ), Draženovići (XL—GZ), Maljkovići (ZT—AB).

Obasipan je malim bombama Brlog (XL—GU) i dolina Šušanj (XI—FI).

Mitraljirano je ljudstvo i komora u Kamenskom (XI—BD), Babinom Potoku (XH—GO) i okolini Gospić. Vazdušnim putem izvršeno je snabdijevanje garnizona Gospić sa 2.112 kg pšeničnog brašna, 920 kg kukuruznog brašna, 732 kg pirinča. 1.050 kg testenine, 2.300 kg variva. 240 kg soli, 81 kg surogata, 120 kg šećera i 318 kg sira.

Protivavionsko dejstvo pogodilo je u više navrata avion.

Danas, 20 o.m., u saradnji sa operacijama čišćenja² bombardovana su i mitraljirana naselja Jasenak (ZT—AP), Trošmarija (XR—AV),

² O ovoj akciji vidi dok. br. 164, 166, 169, 172, 175 i 178.

Ponikve (RZ—BD), kota 621 (Stražbenica) (XR—AN), Severin na Kupi (XN—BF), Završje (ZL—BN), Cerovik (XV—AL) i Bosiljevo (XT—BF). Posljednja dva naselja su u plamenu.

General SCUERO 21102005

8 prepisa:

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pomoć, nač.štaba
- 2 Operativ, odjeljenju
- 1 Infor. odjeljenju
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije
- 1 Komandi kr. karab.

BR. 164

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 21 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA MOSLAVAČKOG NOP ODREDA NA OSIGURANJE ŽELJ. STANICE HERCEGOVAC¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 141

(po podatcima primljenim 21. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Zagorja:* 18. V. zapažena je skupina od oko 60 partizana u pokretu od Budinšćine (22 km j.j.z. od Varaždina) prema Golubovcu (30 km j.z. od Varaždina). Iz Varaždina i Marije Bistrice upućene su potjere.
- Podr. Žumberka:* 20. V. prigodom čišćenja² područja oko Vivodine (18 km z. od Jastrebarskog) naše čete sa juga dostigle su crtu: Vivodina—Dvorišće—Lović Prekrižje (18—15 km z. od Jastrebarskog). Vivodina je nakon kraće borbe zauzeta. 4 partizana (među njima 1 komesar i 1 povjerenik) i 1 partizanka su poginuli.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 4/1—41, k. 23a.)

² O tim akcijama vidi tom V, knj. 16, izvještaj Zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

- Podr. Jastrebarskog* Noću 19/20. V. između želj. postaje Lazina i Domagović (na pruzi Karlovac—Jastrebarsko) partizani su porušili želj. prugu i prerezali 14 b.b. stubova. Pruga je popravljena.
- Podr. Banove Jaruge* Noću 18/19. V. u s. Piljenice i Janja Lipi (4 km j.z. i 7 km izt. od Banove Jaruge) partizani su prisilno unovačili 79 osoba.
- Podr. Garešnice:* 20. V. između s. Hercegovac i želj. postaje Hercegovac-Trnovitica (9 i 10 km s. izt. od Garešnice) partizani³ su napali i savladali upućeno osiguranje na želj. postaju Hercegovac—Trnovitica. 1 dočastnik je poginuo, 1 domobran ranjen, a 19 domobrana je zarobljeno. Upućeno pojačanje protjeralo je partizane, ali zarobljene domobrane nije moglo osloboditi.
- Želj. pruga kod Palešnika (6 km s. od Garešnice) je popravljena (Dnevno izvješće broj 140).
- Podr. Našica:* Na području s.z. od Našica ponovo su se pojavile partizanske pljačkaške bande.
- Podr. Đakova:* 19. V. 7 km s. Đakova partizani su opljačkali 7 gospodarstva pripadnika njemačke narodnostne skupine.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Like:* 20. V. partizani su prekinuli vodovod za Gospić. Inače je stanje oko Gospića bez promjene.
- Podr. Slunja:* 20. V. sjeverno od Vel. Kladuše (17 km s. izt. od Slunja) uništena je neprijateljska razvidnica, 13 partizana je poginulo a 4 su zarobljena.
- Podr. Gline:* 19. V. prigodom razviđanja na području s.z. i s. izt. od Gline raspršene su manje partizanske skupine. 8 partizana je poginulo.
- Podr. Kostajnice:* 20. V. kod s. Umetić (10 km s.z. od Kostajnice) protjerana je part. skupina jačine oko 1 sati. 11 partizana je poginulo, a 2 domobrana su ranjena.
- Zrakoplovstvo:* 20. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade V. Kladuša streljivom, a Gospić oružjem, streljivom i hranom. Osim toga izvršilo je bojne zadaće na području Gospića i Vel. Kladuše.

Napomena:

Naknadno je ustanovljeno, da su letci koje je engleski zrakoplov noću 18/19. V. bacao nad područjem Gospića) (Dnevno izvješće br. 139) engleskog porijekla, tiskani na slovenskom jeziku i namjenjeni Slovencima u Sloveniji.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)⁴

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v.r.

BR. 165

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAANSKOG VOJNOG POVJERENIŠTVA OD 21 SVIBNJA 1943 GOD. O PRETSTOJEĆOJ AKCIJI ZA OSLOBOĐENJE PUTA KARLOBAG—OŠTARIJE—GOSPIĆ¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 21.5.43	SATI MINUT: 2000	BROJ: 118
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2.	DAN: 21.5.43	SAT I MINUT: 2142	BROJ: 332

NAJŽURNIJE

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNOM ODJELU

SPOJ: vaš Op. broj 5081/tajno.

Po vašem Op. broj 4953/tajno poslat je naš dopis broj 3218/tajno od 19. ov. mj. teklićem. Ovaj dopis dopunjujem sada novim momentima.

Robotti² je bio 19. ov. mj. u **Karlobagu** i po povratku nam dostavio dopis, da je u razgovoru sa bojnikom **Kurajom** o njemu stekao

⁴ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 6/1—29, k. 23a.

² General Mario Robotti, komandant Druge talijanske armije

dobar utisak i daje organizaciju akcije³ povjerio V. armijskom korpusu, da se mora izmijeniti pravac akcije grupe Kuraja,⁴ da odredimo sastav grupe Kuraja i ostalih dielova za grupu **Karlcbag**, da će grupom **Karlobag** zapoviedati general **Debonis**, da će dati pomoć i u topničtvu i zrakoplovstvu i jednu krugovalnu postaju, da su talijanske čete u **Karlobagu spremne za akciju**.

Danas 21. ov. mj. zapovjednik **Paškog Zdruga**⁵ referirao V. armijskom korpusu stanje i dobio našu zapovjed broj 3282/tajno za akciju s tim da grupu **Kuraja** obrazuje iz dobrovoljačke polubojne ojačane prvom sati druge lovačke bojne i po potrebi probranim ljudstvom XXXIV ustaške bojne.

Jačina grupe oko 600 momaka. Pravac je **Lukovo—Šugarje, Brušane**.

Zadatak: gerila u zoni **Brušane, Oštarije** sa težnjom olakšati i razdvojiti pritisak partizana na pravcu **Karlobag—Gospić**.

Ostatak hrvatskih raspoloživih i upotrebljivih četa ulazi u sastav grupe **Karlobag**.

Početak čim prije, čim se izvrše potrebna prebacivanja četa **sa Paga u Karlobag**, odnosno na mjesto izkrcavanja.

Točan dan javiti će general **Debonis**.

Detalje akcije određuje general Debonis za grupu **Karlobag, a** bojnik Kuraja za svoju grupu.

Obojica u spo; & zumu sa zapovjednikom Paškog zdruga.

Zbog prekida vodovoda **Gospiću** se šalju zrakoplovima aparati za sterilizaciju vode, što sam izhodio od V. armijskog korpusa.

Kopiju zapovjedi šaljemo prvim teklićem na uvid i to broj 3282/tajno.

Prednju brzojavku molim u prepisu zrakoplovom dostaviti **Zapoliu**^h radi znanja.

HRVOPO

Broj 3309/tajno.

P 22/V D

ODGOVORENO I JAVUENO:
HRVOPO I ZAPOLI SA
Op. br. 5122 tajno.

Brolich

³ O ovoj akciji vidi dok. br. 146, 158, 165, 169, 179, 191, 195, 197 i 199.

^{*} O pravcu akcije ove grupe vidi dok. br. 101, 102, 103, 146, 158, 169, 179, 191, 193, 195, 197 i 199.

⁵ Potpukovnik Julije Reš

⁶ U originalu, sa strane, dopisano olovkom i mastilom »Ovo glavar nije odobrio, nego upućena šifrirana brzojavka«.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 22 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVIMA TALIJANSKIH JEDINICA U ZONI VRBOVSKO—OGULIN I BORBI
KOD LIČKOG PETROVOG SELA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 142

(po podatcima primljenim 22. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja:

Prigodom krstarenja na području kotara Zlatar došlo je 20. V. 4 km j. od s. Golubovec (30 km j. z. od Varaždina) do vatrenog okršaja sa skupinom od oko 60—70 partizana. 1 partizan je poginuo. Partizani su se povukli u s. izt. smjeru.

Istog dana kod s. Gregurovec (32 km j. z. od Varaždina) došlo je do okršaja sa manjom partizanskom skupinom. Bližih podataka još nema.

Podr. Žumberka:

20 i 21. V. prigodom krstarenja ustaških i domobranskih postrojbi na potezu: s. Rozalnice (na r. Kupi) — Prekrižje—Domagović (24 km z. j. z., 13 km z., te 5 km j. od Jastrebarskog) naišlo se samo na slabiji nepr. odpor. Partizani su se povukli prema Sloveniji. — Utvrđeno je da jačih partizanskih snaga na tom području nema.

Podr. Križevaca:

Noću 19/20. V. između želj. postaje Carevdar i Majurec (na pruzi Križevci—Koprivnica) naišao je vlak na minu.² Štete nije bilo.

Podr. Daruvara:

Noću 20/21. V. naše čete su upale u s. Bujavica i Brezine (16 km z. i s. z. od Lipika) gdje su 20. V. navodno bile jače part. snage. Sela su bila prazna. Prema izjavi pučanstva 20. V. pred večer napustilo je navodno oko 1.000 partizana Brezine i krenulo u smjeru Psunj pl.

21. V. u kamenolomu kod Sirača (7 km j. izt. od Daruvara) partizani su ranili nekoliko radnika.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 6/1—48, k. 23a.)

² Miniranje pruge izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

21. V. skupina od oko 50 partizana u prebavljanju iz s. Livađani i Kričke (6 i 7 km j. z. od Lipika) prema iztoku tučena je topničkom vatrom.

Podr. N. Gradiške: Prema izvješću glav. rav. za jav. red i sig. noću 18/19. V. u kotaru Nova Gradiška partizani su navodno prisilno unovačili oko 200 ljudi.

Podr. Požege: Prema izvješću tabornika iz Kaptola (11 km s. s. izt. od Požege) u s. Radovanci i Velika (13. i 14 km s. od Požege) nalaze se navodno 2 partizanske brigade sa isturenim razvidnicama do Kaptola.

Podr. Vočina: Prema izkazu pučanstva, 20. V. stigla je navodno skupina od oko 100 partizana u njemačkim odorama u s. Sekulinci (6 km j. izt. od Vočina).

Podr. Podrav. Slatine: Noću 20/21. V. partizani su pljačkali u s. Četekovac i Mikleuš (11 i 12 km j. izt. od Podravske Slatine).

Podr. Našica: 21. V. u šumi Ražljevo (12 km s. izt. od Našica) otkriven je part. logor sa raznim tvorivom. 12 partizana je izbjeglo iz logora.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: Noću 20/21. V. između želj. postaje Duga Resa i Zvečaj (na pruzi Karlovac—Ogulin) partizani su oštetili želj. prugu.

Podr. Ogulina: 19. V. odpočelo je čišćenje³ područja: Vrbovsko—Ogulin, na kome je 17. V. bio napadnut osobni vlak (Dnevno izvješće br. 140). Želj. pruga između Gomirja i Ogulinskog Hreljina je popravljena.

Noću 18/19. V. neprijateljski zrakoplovi nadletili su Crikvenicu i Ogulin.

Podr. Like: 19. V. na području prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga) bila je djelatnost obhodnji.

20. V. talijansko zrakoplovstvo vršilo je opskrbu posade Gospić hranom.

Noću 18/19. V. i noću 21/22. V. neprijateljski zrakoplovi nadletili su Gospić i bacali letke.

3 O tim dejstvima vidi dok. br. 59, 74, 169, 172, 175, 178 i 190.

19. V. odpočelo je razvidanje obhodnjama na području: Vratnik—Krivi Put (7 km izt. j. izt. i 7 km s. izt. od Senja).

Podr. Knina: 19. V. na području: Knin—Bos. Grahovo došlo je do sukoba između četnika i partizana. Partizani su se povukli.

Podr. Gline: 20. V. 4 km s. z. od Gline raspršene su 2 manje part. skupine. Vlastiti gubitci: 2 mrtva, 1 zarobljen i 1 nestao, a neprijateljski: 6 mrtvih.

21. V. prodor razviđačkih dielova zapadno od Gline i prema Vranograču bez dodira sa neprijateljem.

Prema izjavi pučanstva u borbama od 15—18 V. na području Vel. Kladuše (17 km s. izt. od Slunja) partizani su imali velike gubitke.

Podr. Bihaća: 21. V. kod Ličkog Petrovog Sela (14 km s. z. od Bihaća) vodila se borba sa skupinom od oko 300 partizana.⁴ Vlastiti gubitci: 3 mrtva, 2 nestala i 11 ranjenih, dok part. nisu poznati.

Zrakoplovstvo: 21. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Vel. Kladuša streljivom, a Gospića oružjem, streljivom i hranom. Osim toga izvršilo je bojne zadaće na području Gospića.

Glavar glavnog stožera

Z A TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

General
Prpic Vn rn

* Dijelovi Petnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 62, 71 i 109.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 22 SV IBNJA 1943 GOD. O BORBI KOD MRKOPLJA'

18 E

~3

Inc/2/A

Predmet: bg

TELEGRAM

Dan otpreme:
22.V.43—XXI
21.15 č.
prijema:
čas 23.V.43—XXI
0.45 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI II ARMIJE

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

8 prepisa:

Br. 6636/op.

1 Ekselenciji
1 Nač. štaba
1 Pomoć. nač. štaba
3 Operativ, odjelj.
1 Obavješt. odjelj.
1 kralj, karab.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENUA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8377

Stiglo 23 svibnja 43—XXI

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 22 SVIBNJA

Aktivnost ustanika:

U toku noći uoči 22 o. m. primjećen je prolaz velikog broja partizana iz Sv. Nedelje (XR—AP) u pravcu Kapela (XT—AR); 2 brigade vjerovatno se nalaze između Musulinskog Potoka (XI—AR), Kosanovića (XI—AV) i Ljubošine (XL—AV).

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

Divizija »Re«: O patroliranju, p kom u telegramu 6603 od 21 o. m., nema šta da se javi. Jedinica sa sektora Vratnik raščistila je zone Bliznica (ZR—GU) i Senjska Duliba (ZP—GU) i završila izviđanja u zonama koje su ispred njih, ne našavši traga partizanima. U toku je akcija većih patrola upućenih sa sektora Krivi Put u pravcu: kota 1103 (ZN—AD), Butković Dolac (ZI—AD) i Serdari (ZP—AB).

— Divizija »Macerata«: Jučer, 21 o. m., ustanici u velikom broju, u zasjedi u zoni Sunger i na raskrsnici Tuk (VS—AV), odvodili su stoku i civilne radnike upućene u zonu Široka Draga (AT—VU). Garnizon Mrkopalj uputio je na mjesto jednu pojačanu četu, koja je bila angažovana u borbi. Vratila se nakon okršaja. Naši gubici: 1 mrtav, 1 ranjen; protivnički nisu provjereni.

Jedinica posade Lokve raščistila je kote s jedne i s druge strane puta Mrkopalj a da nije našla traga partizanima.

Jutros 22 o. m. patrola domobrana za zaštitu željeznice bila je izložena puščanoj vatri, bez posljedica, na dionici željez. pruge Oštarije—Ogulin.

XIV obalska brigada: Karlobag: Naknadno će se javiti vijesti.

Ostali sektori: Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

Razne vijesti: Noću uoči 22 o. m. neprijateljski avion nadlijetao je Pag, Karlobag, Gospić, Ogulin, Senj, Tribanj, Crikvenicu.

Aktivnost avijacije: Jučer, 21 o. m., bombardovana su mjesta: Babin Potok (NH—GO), Srpsko Polje (XL—CS), Švica (XN—GQ): obasipane su malim bombama Baške Oštarije (XL—FI) i Šušanj (XI—FI); mitraljirana je okolica Divosela (Kl—FG) i Gospića. Završeno je snabdijevanje namirnicama garnizona Gospić vazdušnim putem. Protivavionsko dejstvo pogodilo je 3 aviona.

Naknadno će se javiti vijesti o izvršenim zadacima danas, koje još nisu stigle.

General SCUERO

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE OD
23 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA SEDAMNAESTE
NO BRIGADE NA KONČANICU'

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	CAN: 23.5.43.	SAT I MINUT: 0845	BROJ: 96
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 23.5.43	SATI MINUT: 0940	BROJ: 345

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—.

Od 2300 sati žestok napadaj jakim neprijateljskim snagama na posadu u selu Končanica.²

Posada odbila sve napadaje do dolaska pojačanja iz Daruvara, kada se neprijatelj bježeći povukao.

Neprijatelj zapalio u selu oko 10 štagljeva.

Vlastiti gubitci: 2 mrtva, 3 ranjena.

Neprijateljski: 5 mrtvih³ i veći broj ranjenih, sudeći po tragovima krvi.

Prema neprovjerenim vještima krenuo Moslavački odred u jačini oko 350 iz Moslavine prema iztoku.

Noćas ostavljene zapreke između Daruvara, Sirača i Badljevine nisu imali dodira.

U Vel. Pisanicu i Vel. Grđevac stigla njemačka bojna 1/135 iz Bjelovara.

Dva sati II. bojne I. g. z. iz Vel. Grđevca u Vel. Zdenci i Grubišno Polje.

Op. broj 1457

G O R D I V.

P 23/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta, pod reg. br. 7/1—3, k. 23a.

² Napad na ovo uporište izvršio Treći bataljon sa jednom četom Drugog bataljona Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 79, 172 i 173.

³ O gubicima vidi dok. br. 79.

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 143

/po podatcima primljenim 23.V.1943. godine do 9 sati/

A/ SJEVERNO OD R.SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 21.V. prigodom kretarenja na području kotara Klata, istočno od s. Vetrniška Velika /8 km s.z. od Klata/ odbe-
sena je part. skupina u sjev. ist. smjeru. I domobran je poginuo.
Istog dana kod s. Namševca /13 km s.s. od Krivova-
ca/ došlo je do vatrenog okršaja između ustaša i skupine od
oko 150 part. Vlastiti gubitci: 4 mrtva i 6 ranjenih. Blizih po-
dataka još nema.

Podr. Lekenika: Noću 22/23.V. između želj. postaje Karopolja i
Lekenik /na pruzi Zagreb - Sisak/ naišao je teretni vlak na
minu. Stroj je isklišanuo.

Podr. Požege: Prema izvješću žup. red. oblasti iz Nove Gradiške,
u široj okolici s. Orijava /16 km s.z. od Požege/ sakupljaju se
vrlo jake part. snage /više brigada/ koje navodno namjeravaju
napasti želj. prugu: Novska-Nova Kapela-Batrina-Požega, kao i
mjesto Nova Gradiška i Požegu.

Prema izvješću II. dom. zbora XVIII. i XIX. part.
brigada prikuplja se u s. Velika /14 km s. od Požege/, a XII.
part. brigada u s. Strahman /13 km s.z. od Požege/, dok se i kod
s. Orijava prikupljaju navodno jake part. snage. Provjeravanje
je u toku.

Ove part. prikupljanje i vjerovatno pripremanje
napadačkih podhvata protiv glavne pruge i važnija mjesta ima
svoju podlogu krugovalom izdatom naredbom "TITA" od 23.V. svi-
ma jedinicama N.O.V. i partizanskih odreda slijedećeg sadržaja:
"Okupator je od početka jakom ofenzivom u Crnoj Gori, Hercegovini
i Sandžaku, ubacivši u borbu jake jedinice ustaša, domobrana i
legionara u uniformama njemačkih u cilju da ruši naše redov-
ne. Stoga naređujem svim jedinicama Narodno oslobodilačke
vojske i partizanskih odreda, da predusmu smjesta pojačane ofen-
zivne operacije protiv saobraćajnih veza i okupatora. Smjesta
se ima od početka rušenjem želj. pruge, mostova, cesta, voj. objekata
te skladišta i uništavanjem nepr. vojnika. Naravno namjenju-
jem ovu zapovjed odredima Slavonije. Naše jedinice vode bespo-
korne borbe protiv okupatora u Crnoj Gori i vaša je dužnost da
podpomognete ovu borbu Tita".

Podr. Srijema: 20.V. završeno je čišćenje šumskog područja:
Bača - Morović - Jemena /26 km j.j. ist., 14 km j.i. 30 km j.j.
s. od Sida/ bez dodira sa neprijateljem.
Noću 21/22.V. kod s. Grk /18 km j.j. ist. od Sida/
jača part. skupina sa povozom prošla je r. Bosut u smjeru j.
zapada.

B/ JUŽNO OD R.SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 20.V. uz uspješnu suradnju talijanskog zrakopl.
vršeno je čišćenje područja uzduž želj. pruge: Brod Moravice-
Vrbovska - Ogulin. Partizanske skupine su raspršene.

Podr. Like: Kod Gospića je stanje nepromijenjeno.
20.V. prigodom kretarenja u smjeru prevoja Kruta
/od s. Kraljica/ talijanski odjeli došli su u dodir sa

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 23 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVIMA TALIJANSKIH JEDINICA DUŽ ŽELJEZNIČKE PRUGE BROD MORAVICE—VRBOVSKO—OGULINI

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 143

(po podacima primljenim 23. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja:

21. V. prigodom krstarenja na području kotara Zlatar, iztočno od s. Velika Veterička (8 km s. z. od Zlatara) odbačena je part. skupina u sjev. izt. smjeru. 1 domobran je poginuo.

Istog dana kod s. Nemčevac (13 km s. z. od Križevaca) došlo je do vatrenog okršaja između ustaša i skupine od oko 150 part. Vlastiti gubitci: 4 mrtva i 6 ranjenih. Bližih podataka još nema.

Podr. Lekertika:

Noću 22/23. V. između želj. postaje Turo-polje i Lekenik (na pruzi Zagreb—Sisak) naišao je teretni vlak na minu.² Stroj je izkliznuo.

Podr. Požege:

Prema izvješću žup. red. oblasti iz Nove Gradiške, u široj okolini s. Orljavac (16 km s. z. od Požege) sakupljaju se vrlo jake part. snage (više brigada) koje navodno namjeravaju napasti želj. prugu: Novska—Nova Kapela—Batrina—Požega, kao i mjesta Novu Gradišku i Požegu.

Prema izvješću II. dom. zbora XVIII. i XIX. part. brigada prikuplja se u s. Velika (14 km s. od Požege), a XII. part. brigada u s. Stražeman (13 km s. z. od Požege), dok se i kod s. Orljavac prikupljaju navodno jake part. snage. Provjeravanje je u toku.

Ovo part. prikupljanje i vjerovatno pripremanje napadačkih podhvata protiv glavne pruge

² i Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istorisk 11. >tuta, reg. br. 5/1—35, k. 23a.)

¹ Minu postavila minerska grupa Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

i važnijih mjesta ima svoju podlogu krugovalom izdatom naredbom »TITA« od 23. V. svima jedinicama N. O. V. i partizanskih odreda sljedećeg sadržaja: »Okupator je odpočeo jakom ofenzivom u Crnoj Gori, Hercegovini i Sandžaku, ubacivši u borbu jake jedinice ustaša, domobrana i legionara u uniformama njemačkim u cilju da razbije naše redove. Stoga naređujem svim jedinicama Narodno-oslobodilačke vojske i partizanskih odreda, da preduzmu smjesta pojačane ofenzivne operacije protiv saobraćajnih veza i okupatora. Smjesta se ima odpočeti rušenjem želj. pruga, mostova, cesta, voj. objekata te slagališta i uništavanjem nepr. vojnika. Naročito namjenjujem ovu zapovied odredima Slavonije. — Naše jedinice vode žestoke borbe protiv okupatora u Crnoj Gori i vaša je dužnost da podpomognete ovu borbu Tito«.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Ogulina:* 20. V. uz uspješnu suradnju talijanskog zrakopl. vršeno je čišćenje³ područja uzduž želj. pruge: Brod Moravice—Vrbovsko—Ogulin. Partizanske skupine su raspršene.
- Podr. Like:* Kod Gospića je stanje nepromienjeno.
20. V. prigodom krstarenja u smjeru prevoja Vrata (6 km izt. od Karlobaga) talijanski odjeli došli su u dodir sa partizanima. 1 talijanski vojnik je ranjen.
- Talijansko zrakoplovstvo je bombardiralo područje oko prevoja Vrata i kraj neprijateljske protuzrakoplovne djelatnosti vršilo obskrbu posade Gospić hranom.
- Podr. Knina:* Prigodom četničkog čišćenja područja Knin—Gračac 20. V., poginulo je 13 partizana, a 2 su zarobljena. Plien: 1 strojopuška i 15 pušaka.
- Podr. Paga:* 20. V. u Paškom Kanalu jedna talijanska torpiljarka potopila je veliki part. prevoz.
- Podr. Hvara:* 20. V. obalna bitnica na Hvaru potopila je 1 partizanski motorni brod.

³ O tim akcijama vidi dok. br. 74, 166, 169, 172, 175, 178, i 190 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

Zrakoplovstvo:

22. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Vel. Kladuša streljivom, a Gospića streljivom i hranom. Osim toga izvršilo je 5 bojnih zadaća na području Like.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov "

Glavar glavnoe stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)*

BR. 170

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 23 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA DIJELOVA
ŽUMBERACKO—POKLPSKOG I KALNIČKOG NOP ODREDA'

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIŠTVO I., DOMOBRANSKOG ZBORA

Op. br. 1595/taj.
U Sisku, dne 23. V. 1943

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće
za 23. V. do 18 s.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (OPERATIVNI OD.).
GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (IZVJEŠTAJNI OD.).

Savezno zapovjedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942. god. dostavlja se slijedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCJENA SITUACIJE:

a) Područje Kalnika i Ivanšćice jače insurgirano, osobito oblast Ludbrega i Varaždina.

b) Područje oko Gline sjeverno i sjevero-istočno od partizanskih skupina jače insurgirano. Prema dobivenim podatcima prikupljaju se

⁴ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta, pod reg. br. 8/1—6, k. 23a.

postepeno partizani I. Kordunskog odreda opet na prostoriji: Cre-
mušnica—Kirin Grad—Bović. Četa »Matija Gubec« djeluje na prosto-
riji sjev. i sjev. zap. od Gline i vrši promičbu.

1. _ B _ **DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreba:

1. — 22. V. u 23.40 sati teretni vlak 200 metara daleko od želje-
zničke postaje Turopolje (22 j. i. od Zagreba) u pravcu Siska naletio
je na minu.² Stroj sa službenim kolima i 2 teretna vagona izkliznuli su.
Bez gubitaka.

2. — 23. V. u 00.00 sati jedna skupina partizana, oko 15, napala
je na stražu kod tvornice svile u Varaždinu. Partizani raspršeni.

3. — Noću 22/23. V. naletio je oklopni vlak između postaje
Čukovec i Globočec (4 j. i. — 3 j. i. od Ludbrega) na minu.³ 3 teretna
vagona sa pjeskom ostala su na pruzi.

4. — Iz sela Sv. Petar (6 i. od Ludbrega) partizani odveli su
30 novaka, koji su trebali stupiti na odsluženje svoga djelatnog razdo-
blja, i jednu ženu.

5. — Savezno izvješću oružničkog krila Varaždin nalazi se 30—40
partizana u Brezovici (4 s. z. od Krapine). Oružništvo i jedan vod
6. sata zagrebačke ustaške posadne bojne upućen je u razviđanje u
pravcu Brezovice iz Krapine.

6. — Savezno izvješću ravnateljstva za javni red i sigurnost
nalazi se jedna skupina oko 60 partizana u Očuri (2.5 s. od Golubovca).
Satnija I. top. sklopa iz Golubovca upućena je u razviđanje u pravcu
Očure.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

Noću 22/23. ovog mj. skupina oko 80 partizana napala je posadu
željezničke postaje Severin (11 j. i. od Bjelovara). Napad odbijen.
Gubitci: 2 domobrana zarobljena, 1 razoružan.

Operativno područje V. gorskog zdruge:

1. — Noćne zasjede: 22/23. V. 1943.

Oko 01.00 sati kod Hađera (7 s. i. od Gline) jedna mala skupina
partizana, pri prelazu preko mosta u pravcu Prekopa (6 s. i. od Gline)
raspršena.

² Minu postavila diverzantska grupa Zumberačko-pokupskog NOP odreda.
Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god.
Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ Miniranje izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

Oko 02.00 sati kod Šatornje (6 z. od Gline) naše noćne zasjede su zapriječile odvođenje stoke.

Gubitci: 3 partizana poginula, 2 puške zaplijene.

2. — Razviđanje dijelova V. gorskog zdruga: pravcima:

a) 3. sat II/V gor. zdr.: Cvetnić Brdo—Zgurić Brdo—Šestak Brdo (20 s. z. — 21 s. z. — 22.5 s. z. od Gline). Bez događaja.

b) 2. sat II/V gor. zdr.: k. 203—Kuzmići—Ilovačak—Osoje (16.5 s. z. — 18—17.5 s. z. — 18 s. z. od Gline). Kod Osoja dobivena jaka vatra od jedne skupine partizana, oko 100, iz pušaka i strojnica. Partizani morali su se povući.

c) 2. sat III/V. gor. zdr.: Glinsko Novo Selo—Brnjeuška—(6 s. i. — 6 i od Gline). Kod Brnjeuške razpršena je jedna skupina od 10 partizana, partizani su se u pravcu Vlaovića (9 j. i. od Gline) povukli.

d) 3. sat I/V. gor. zdr.: k. 174 —Selkovac—Pokole (4.5 s. z. — 7 s. z. — 9 s. z. od Gline). Bez događaja.

1. — C — VLASTITE NAMJERE:

Potrebno je izvršiti bezuvjetno podhvata čišćenja oblasti Kalnika i Ivanšćice, radi uništenja ovih partizanskih skupina.

Obzirom na raspoložive operativne postrojbe na operativnim područjima grada Zagreba i 1. pješачke divizije u vezi sa jačim partizanskim skupinama u oblasti Kalnika i Ivanšćice, kao i sa prostorom na kome se ove nalaze, ove snage su nedovoljne radi izvršenja jednog uspješnog podhvata. Potrebno bi bilo pojačanje od najmanje dvije bojne. Inače izvršenje podhvata imajući u vidu napred izložene taktičke činjenice neće dati pozitivan posljedak.

2 i 3./

P. n. zapovjednika
zastupa glavaara stožera
bojnik (Šteger)
Šteger

P. 24/V D

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE OD
23 SVIBNJA 1943 GOD. O DEJSTVU USTAŠKO—DOMOBRAN-
SKIH JEDINICA U TROKUTU BANOVA JARUGA—OKUČANI
—LIPIKI

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD. Daruvara	DAN: 23.5.43.	SATI MINUT: 2000	BROJ: 98
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 23.5.43.	SATI MINUT: 2125	BROJ: 355

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—.

Pri razviđanju u smjeru Bilo Gore dodir sa 16. brigadom kod V. Dapčevice, V. Peratovice, zatim sa partizanskom skupinom kod sela Zrinska i sela Čadavac.

Kod groblja između V. Dapčevice i V. Peratovice² druga bojna prvog g. z. vodi žestoku borbu između 1230 i 1430 sati.

17 ubijeno pobrojanih partizana, 2 zarobljena.

Plien: 1 laka strojica. 6 pušaka. 4 bombe za laki bacač i 4000 puščanih naboj.

Vlastitih gubitaka nema.

U trokutu Banova Jaruga—Okučani- Lipik čišćenje sa dvije bojne prošlo bez dodira.

Stanovnici izjavljuju da su se partizani 20. o. m. povukli u Psunj planinu.

U ostalom području bez osobitih događaja.

Op. broj 1466

P. 24/V D

GORDIV

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 7/1—22, k. 23a.

² Vidi tom V, knj. 16. izvještaj Zapovjedništva Prvog gorskog zdruga od 14 lipnja 1943 godine.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 24 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
SEDAMNAESTE NO BRIGADE NA KONČANICU!

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 144.

(po podatcima primljenim 24. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Jastrebarskog: Prema izvješću Glavnog zapovjedništva oru-
žništva, noću 22/23. V. između želj. postaje
Hrv. Leskovac i Horvati (na pruzi Zagreb—
Jastrebarsko) partizani su iznenada napali i
zarobili 2 želj. straže jačine od po 8 domobrana.

Podr. Bilo Gore: 23. V. prigodom razviđanja u smjeru Bilo
Gore, čete 1. gorske divizije vodile su borbu
sa dielovima XVI. partizanske brigade kod s.
Vel. Dapčevica i V. Peratovica (7 i 8 km s.
izt. od Grubišnog Polja). Gubitci partizana:
17 mrtvih (prebrojano) i 2 zarobljena. Plien:
1 strojnica, 5 pušaka i streljivo. Vlastitih gubi-
taka nije bilo.

Istog dana kod s. Zrinska i Čađavac (10
i 14 km s. s. z. od Grubišnog Polja) naše razvi-
dnice imale su dodir sa partizanima.

Podr. Daruvara: Noću 22/23. V. odbijen je part. napadaj
na posadu s. Končanica² (6 km s. z. od Daru-
vara). Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 3 ranjena,
a neprijateljski: 5 mrtvih i veći broj ranjenih.

Prema još neprovjerenim viestima, Mosla-
vački partizanski odred jačine oko 350 ljudi
krenuo je iz Moslavine prema iztoku.

Podr. Koprivnice: Noću 23/24. V. kod želj. postaje Mučna Ri-
jeka (7 km j.z. od Koprivnice) naletio je oklopni
vlak na minu.³ Stroj i I vagon su iskočili.

Podr. Nove Gradiške: Noću 22/23. V. partizani su navodno jednim
svjetlobacačem razsvjetlili naše postave kod

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-
istoriskog instituta, reg. br. 7/1—30, k. 23a.)

² Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Sedamnaeste NO brigade. Vidi
dok. br. 79, 168 i 173.

³ Miniranje izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

Nove Gradiške i pokušali slabijim snagama upad u postave, ali su odbijeni.

Podr. Voćina:

II. dom. zbor primio je podatke da se jače partizanske snage od Voćina kreću prema Slat. Drenovcu (15 km j. izt. od Voćina).

Podr. Podravine:

22. V. u šumi Rešetina (18 km s.z. od Našica) došlo je do sukoba sa skupinom od oko 50 partizana. Vlastiti gubitci: 1 mrtav, dok neprijateljski nisu poznati.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina:

21. V. talijanske čete su nastavile čišćenje⁴ uzduž želj. pruge: Brod Moravice—Vrbovsko—Ogulin. Bližih podataka nema.

Podr. Like:

Kod Gospića je stanje nepromienjeno.

21. V. talijansko zrakoplovstvo vršilo je obstrbu posade Gospić hranom i bombardiralo područije oko Gospića, Otočca i Vrhovina.

Podr. Sinja:

20. V. odbijen je partizanski napadaj na s. Neorić (10 km z. od Sinja).

Podr. Gline:

22. V. kod visa Šicana (16 km s.z. od Gline) raspršena je manja partizanska skupina.

Zrakoplovstvo:

23. V. zrakoplovstvo je vršilo obstrbu posade Vel. Kladuša streljivom, a Gospića streljivom, hranom i tvorivom. Iz Gospića prevezlo je ranjenike u Zagreb. Osim toga izvršilo je 5 bojnih zadaća na području Gospića.

ZA TOČNOST:

Pročelnik operat. odjela

general (Dragojlov)

Dragojlov

Glavar glavnog stožera

general (Prpić)

Prpić v.r.

(M. P.)5

⁴ Vidi dok. br. 59, 74, 166, 169, 172, 175, 178 i 190.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE OD
24 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA SEDAMNAESTE
NO BRIGADE NA KONČANICU!

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Daruvara	DAN: 24.5.43.	SAT I MINUT: 0915 BROJ: 99
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN: 24.5.43.	SATI MINUT: 1530 BROJ: 361

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: —. —. —. —. —.

U Bilogori 17 brigada, bilogorski odred i vjerovatno djelovi 32 brigade.²

Napadaj na Končanicu noću 22 na 23 ov. mj. izvela 9 bojna 17 brigade.³

Bojna se sama povukla u Brestovac.

Brigada se u posljednje vrijeme zadržavala u prostoru Borki—Kuzminski Kam.—St. Zvečevo—Žajle.

Noćasnjim razviđanjem por. Šveteć sa 45 domobrana iz Badljevine utvrđeno da se u Trojeglavi i Goveđem Polju nalazi skupina od oko 400 do 450 partizana sa jednom strojnicom i nekoliko strojopuškara i sa dva teška bacača.

Ovo bi mogao biti Moslavački odred čije je prebacivanje prema istoku bilo javljeno, usljed naših zaprijetki ne može produžiti.

Naknadno javljeno da je pri razviđanju Bilo Gore kod Čađavca neprijatelj imao 1 mrtvog i 1 ranjenog.

Iz Čađavca osigurano izseljenje njemačkih i hrvatskih porodica u Vel. Pisanicu.

Iz praznih kuća pokupljeni poljoprivredni strojevi i živežne namirnice koje će biti podjeljene narodu u Vel. Pisanici.

Tokom noći ništa naročito.

Op. broj 14.9 tajno

GORDIV.

P. 24/V D

¹ Original, pisan na mašini, u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—22, k. 23a.

² U originalu, sa desne strane, dopisano plavom i običnom olovkom: »XII ili XVI«.

³ Napad izveo Treći bataljon sa jednom četom Drugog bataljona Sedamnaeste NO brigade. Vidi dok. br. 79, 168 i 172.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 24 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU UNSKE OPE-
RATIVNE GRUPE NA BUČICU¹

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. br. 1616/taj.

U Sisku Dne 24 svibanj 1943

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće za 24. V. 1943 do 18 s.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (operativni
odjel).

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (izvještajni
odjel).

Savezno zapoviedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1942 godine do-
stavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobite promjene.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreb:

1. Savezno izvješću od 23. V. ove god. toč. 5. naše čete napale su
jednu skupinu partizana, oko 50, kod s. Putkovca (5 s.z. od Krapine).
Partizani su se povukli u pravcu Pregrade (9 z. od Krapine).

Gubitci: neprijateljski: 2 partizana poginula, plijen 2 puške.

2. Savezno izvješću od 23. V o.g. toč. 6 doznalo se od mještana,
da dotična partizanska skupina govori slovenački i da su u pokretu
ka Ivanšćici.

3. Savezno izvješću oružničkog krila Zagreb tri partizanske sku-
pine jačine po 50 ljudi, naoružani puškama i parabelumima i strojo-
puškama. napali su 22. V. u 21.15 sati straže br. 7 i 8 te željezničku
postaju Horvati² (16 j.z. od Zagreba). Straže bile su jačine 8 domobrana

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta,
pod reg. br. 8/1—39, k. 23a.

² Napad izvršili dijelovi Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom
V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom
štabu NOV i PO Hrvatske.

naoružanih sa jednom puškom, jednom bombom i 120 metaka. Borba se nije vodila pošto su partizani napali sve straže u isto vrijeme. Straže zarobili.

Gubitci: 24 domobrana zarobljena, 24 puške, 24 bombe i 2880 naboja.

4. Noću 23/24. V. partizani izvršili su vatreni prepad na posadu u Novom Marofu (15 j. od Varaždina) bez uspjeha.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

1. Noću 23/24 V. oklopni vlak između postaja Mučne i Sokolovca naletio na minu.³ Oklopni vlak oštećen i upćen na popravak u Zagreb.

2. Kao pojačanje za osiguranje pruge Križevci—Koprivnica upućena je jedna sat koturaške bojne iz Koprivnice.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. Prema izvješću V. gor. zdr. uporište Bučica (3 j. od Pokupskog) napadnuto je 24 ovog mjeseca u 02.30 sati od 12 partizanskih bataljona,⁴ sa sjevera, zapada i jugozapada. U napadu su uzele učešća 4 banijska brigada, 8 krajiška brigada, kordunaški odred, banijsko-kordunski područni bataljon i četa Matije Gubca.

Naoružanje: osim pušaka i strojica 2 teška i 9 lakih bacača. U 04.00 sati uspjelo je partizanima prodrijeti u sjeverni dio uporišta, gdje se je nalazila 1 sat II bojne V gor. zdr. i jedna bitnica gorskih topova.

Ostali dio uporišta izdržao je napad do 10.30 sati, kada su došle u pomoć postrojbe iz Gline i Gore pod vodstvom pukovnika Lalića. Partizani protjerani iz sjevernog djela Bučice i povukli se u pravcu Šicane, Ilovačka i Bovića. Podataka o gubitcima nema ali izgleda da je zarobljena bitnica gorskih topova, kao i dio momčadi, koji se branio u sjevernom dielu Bučice.

2. Uporište Pokupsko napadnuto je 24. V. u 04.00 sati iz pravca s. Gladovec i sa desne strane r. Kupe.

3. Prema izvještaju V gor. zdr. primljenom u 1845 nalaze se uporišta sv. Trojstvo. Bučica i Pokupsko čvrsto u našim rukama.

1. —C—./.

2. Pokretanje i premještanje vlastitih četa:

2. sat XI ustaške bojne iz Popovače vraćena u Koprivnicu.

3. -./.

Napomena: Naknadno dobiveno sljedeće izvješće 1. pješačke divizije: Jedna skupina partizana nepoznate jačine u toku današnjeg dana nalazila se u s. Lipnici (7 s.z. od Vrbovca).

³ Miniranje izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

⁴ Napad na ovo uporište izvršila Četvrta banijska NO brigada, dva bataljona Osme krajiške NOU brigade i jedan bataljon Prvog odreda Unske operativne grupe. Vidi dok. br. 66, 72, 92, 178 i 182.

Upućena 1. sat koturaške bojne u razviđanje pravcem: Topolovec—Bartolovec (3—5.5 s.z. od Vrbovca).

P. 29/5 D

P. n. zapovjednika
glavar stožera pukovnik:
(Klišanić)
Klišanić

BR. 175

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG SEKTORA OD 24
SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI TALIJANSKIH I USTAŠKO-
DOMOBRANSKIH JEDINICA PREMA BOSILJEVU¹

B R Z O G L A S N O I Z V J E Š Ć E

TKO JAVLJA:	V R I J E M E	KOME SE JAVILO:
I. sektor Karlovac (poručnik Horvat)	SATI 2245	
	DAN 24.	
	MJESEC 1 V.	
PRIMIO: satnik Lončarić	GODINA 1943.	PREDAO:

S A D R Ž A J

Dnevno izvješće:

24. ov. mjeseca naše i talijanske čete nalaze se u podhvalu² zauzele su Vukovu Goricu (17 km JZ od Karlovca). Na neprijateljski otpor nije se nigdje naišlo. 25. ov. mj. iste će čete nastaviti prema Bosiljevu.

1 domobranska sat zauzela selo Ribnik (19 km SZ Karlovca) i sad krstari u okolini Ribnika.

2 ustaške sati nastupale su od sela Popović Brdo i zauzele s. Sjeničak (19 km JI Karlovca). Ovdje je neprijatelj davao manji otpor, ali se je povukao.

I. SEKTOR Ob. br. 1872/taj./43.

P. 25/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 8/1—31, k. 23a.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 74, 178, 180, 181, 182, 184, 186 i tom V, knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 24 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI JEDINICA
DIVIZIJE »RE« NA ŽUTU LOKVU I O NAPADU DIJELOVA
TRINAESTE DIVIZIJE NOV I PO HRVATSKE NA GOMIRJE'

18 E

3~

Predmet: rzb

TELEGRAM

Dan otpreme:.
i prijema: 24. V. 43
čas 23.50 č.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

II ARMIJI — operativ, odjelj.

Br. 8487

i radi znanja:

Stiglo 25 svibnja 43—XXI

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6710/op.

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 24 SVIBNJA 43 — XXI

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećen je 21 i 22 o.m. premještaj XIV brigade iz Lukov Dola (XI—BF) u pravcu Drežnice (ZT—AL); Komanda I brigade u Ličkom Osiku (LI—FP) sa raspoređenim snagama između Budaka (LI—FN) i Smiljana (XV—FN); primjećene su partizanske snage koje su se koncentrisale između Vitunja (XL—AT). Kamenskog (XN—AX), Ljubošine (XL—AV) i Gomirja (XI—AX).

DIVIZIJA »RE«:

Jutros 24 o.m. uz pomoć jedinica 14-og puka konjice »Alessandria« i uz sadejstvo avijacije (vrlo ograničeno zbog nepovoljnih atmosferskih prilika) započeta je predviđena akcija za preosvajanje Žute Lokve.² Dostignuti položaji: pješadija: istočna ivica *naselja Melnice* i kota 824 (Goljak) (ZR—GZ), zapadne padine Cvitovac kota 565 (ZT—GU); konjica: zona Zavid (ZP—AD), Blaževići—kota 891 (ZP—AB). Radi

¹ Original u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 94, 180, 181, 182, 184 i 186.

prenočišta prikupljaju se na naše položaje Krivi Put. Dosada poznati naši gubici: 12 ranjenih. Protivnički gubici nisu poznati. Sutra ujutru nastaviće se akcija.

DIVIZIJA »MACERATA«:

Noću uoči 24 o.m. jake partizanske formacije,³ raspoređene između Poljane (XL—AV) i Gomirja (XI—AX). napale su ovo posljednje mjesto. Brza intervencija blindiranog voza, koji je već bio u Gomirju. i artiljerije prisilila je napadače da odustane od napada. Nismo imali nikakvih gubitaka.

Artiljerija je rasturila grupu ustanika koja je primjećena između Sv. Nedelje i kote 616 (XR—AP). Naknadno će se javiti vijesti o operacijama čišćenja koje su u toku. jer još nisu stigle.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Patrole koje su upućene jučer, 23 o.m., na brdo Greda (ZV—FL) i na padine zapadno od kote 686 (XI—FI) bile su izložene rafalima iz mitraljeza, bez posljedica.

Torpiljarka »Pilo« srušila je mjesta za automatsko oružje, koja su izradili partizani u Tribnju (XV—AO) i Šibulinu (IH—EO).

Noću uoči 24 o.m. avion nepoznate narodnosti letio je nad Pagom.

V GRUPACIJA GRAN. STRAŽE (G. A. F.):

Jučer, 23 o.m., jedinica jednog bataljona »skvadrista« prilikom pretraživanja zone Sv. Matej (TP—BD) sukobila se sa ustanicima; mi nismo imali nikakvih gubitaka, protivnici tri mrtva.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Jučer, 23 o.m., bombardovane su ili obasipane malim bombama zone Vrzići (ZT—GS), Jadro (XN—BD) i Severin na Kupi (XN—BF).

Danas, 24 o.m., pomoć operacijama divizije »Re« i divizije »Macerata« bila je ometana od nepovoljnih atmosferskih prilika.

Još nisu stigle vijesti o rezultatima izvršenih zadataka.

General SPIGO

8 prepisa

25. V. (Robotti)

1 Ekselenciji

1 Nač. štaba

1 Pomoć. nač. štaba

2 Operat. odjelj.

1 Infor. odjelj.

1 kr. karab.

1 Odjelj. za telekomunikacije

³ Odnosi se na snage Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 74, 169 i 172.

TELESCRITTO

DA COMANDO XVIII CARM
 AT COMANDO 2^a ARMATA OPERAZIONI
 ET, per conoscenza:
 AT COMANDO V ET VI CARM
 AT COMANDO TATTICO VI CARM

Data e ora: 25-5-43
 arrivo: 2.30
 partenza: 8490

N. 7224/Op.- COMUNICATO ORE 18 GIORNO 24 MAGGIO 1943 XXI.-

ATTIVITA' RIBELLI :
 Segnalato movimento formazione circa 500 partigiani da zona Kamenika (Livno 21-2L-CF) verso Moser sembra intenzionata attaccare nostre presidio Zadvarje.

SETTORE BERGAMO :
 In corso rastrellamento isola Lesina. Riserva comunicazioni.
 Notte sul 23 nostro caposaldo P.F. Unesic (Sebanico SM-CE) respin-
 geva senza perdite attacco partigiani che si allontanavano dopo aver
 saccheggiato et incendiato alcune abitazioni Unesic, catturati alcu-
 ni civili et pressi stazione ~~strada~~ ostruita linea ferrovia
 ria con sassi subito rimossi.
 Ieri 23 sezione artiglieria S. Giorgio Lesina (Makarska XM-AL) ha-
 bet affondato grossa motobarca carica partigiani che sono scomparsi
 annegati davanti costa zona Zaoztrog (XT-AL) et effettuato tiro su
 abitato Strm (XM-AN) da dove partiti tiri fucileria contro dragami-
 ne.
 Notte sul 24 pressi Sv. Partal (Sebanico TI-BQ) partigiani habent
 abbattuto 35 pali linea telefonica Castel Stari - Traù. Linea già
 riattivata.

SETTORE ZARA :
 Formazioni M.V.A.C. Dinara dopo aver ricacciato nuclei partigiani
 appostati su Jabazan (Tenin RM-RO-DR) habent proseguito azione infrag-
 ge. da successiva resistenza nemica presso Otrio (RQ-DX). Perdite M.
 V.A.C. 11 feriti; partigiani 10 morti, 4 catturati, presi 24 fucili,
 3 f.m., una stazione radio, liberati 6 nostri soldati prigionieri.
 Ieri 23 reparti nazionali habent iniziato movimento concorso azio-
 ne M.V.A.C. raggiungendo Pasici (SL-DR) et prendendo contatto con M.
 V.A.C. at M. Kita. (SI-DR).

SETTORE CILIERE :
 Normale attività ricognizioni et appostamenti.

..//..

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG AR-
MIJSKOG KORPUSA OD 24 SVIBNJA 1943 GOD. O POKRETU
JEDINICA NOV IZ ZONE LIVNA PREMA MOSORU I O NA-
PADU NA UNEŠIĆI

18 E

Inc/2/D

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8490

Stiglo 25 svibnja 1943—XXI

Dan	otpreme
i	prijema: 25.5. 43
čas	2.30

Predmet: rzb

TELEGRAM

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA KOMANDU II ARMIIJE — OPERATIVNO ODJELJENJE

i na znanje:

KOMANDI V i VI ARM. KORPUSA

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 7224/op.—

IZVJEŠTAJ OD DANA 24 SVIBNJA 1943—XXI U 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećeno je kretanje jedne formacije od, po prilici, 500 parti-
zana iz zone Kamešnica (Livno ZI—ZL—CF) prema Mosoru, koja
izgleda, ima cilj da napadne naš garnizon u Zadvarju.

SEKTOR »BERGAMO«:

U toku je čišćenje otoka Hvar. Naknadno ću poslati izvještaj.

U noći između 22 i 23 o. m. naša otporna tačka za zaštitu želje-
znice Unešić (Šibenik SN—CK) odbila je bez gubitaka napad partizana,
koji su se udaljili nakon što su opljačkali i zapalili nekoliko kuća
u Unešiću, zarobili nekoliko građanskih lica i u blizini stanice zakr-
Čili željezničku prugu kamenjem, koje je odmah uklonjeno.

Jučer, 23 o. m., artiljerijska sekcija Sućuraj na Hvaru (Makarska XN—AI) potopila je veliki motorni čamac prepun partizana, koji su se podavili ispred obale u predjelu Zaostrog (XT—AL), i osula je paljbu na naselje Ston (XN—AN), odakle je pucano iz pušaka na minolovce.

U noći između 23 i 24 o. m. u blizini Sv. Bartula (Šibenik TI—BQ) partizani su oborili 35 stubova telefonske linije Kaštel Stari—Trogir. Linija je već popravljena.

SEKTOR »ZARA«:

Formacije M. V. A. C. »Dinara«, nakon što su protjerale partizanske grupe koje su se bile razmjestile na Tabazanu (Knin RM—RO—DR), nastavile su akciju i skršile zatim neprijateljski otpor kod Oštika (RQ—DX). Gubici M. V. A. C.: 11 ranjenih; gubici partizana: 10 mrtvih, 4 zarobljena. Zaplijenjene su 24 puške, 3 puškomitraljeza, jedna radio-stanica; oslobođeno je 6 naših vojnika koji su bili zarobljeni.

Jučer, 23 o. m., nacionalne jedinice započele su kretanje radi pomaganja akcije M. V. A. C. i stigle u Pašice (SL—DR), te stupile u dodir sa M. V. A. C. kod M. Kite (SI—DR).

SEKTOR »CELERE«:

Redovna djelatnost izviđanja i zasjeda.

VAZDUŠNA DJELATNOST:

Izvedeno je mitraljiranje tegleće stoke i jedne grupe ljudi u naselju Modriš (Omiš \Q—DF), bombardovanje i obasipanje malim bombama u zoni sjeveroistočno od D. Tiškovca (Knin SP—DV). Velike Popine (RO—EH), Kaluđerskog Gaja ((?M—DV).

Nebo je vedro, more je mirno. —

GENERAL SPIGO

8 kopija

- 1 za Ekselenciju
- 1 za Načelnika štaba
- 1 za Pomoćnika načelnika štaba
- 2 za Operativno odjeljenje
- 1 za Obavještajno odjeljenje
- 1 za kr. karabinjere
- 1 za Telegrafsko odjeljenje

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 25 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA KAL-
NIČKOG NOP ODREDA I NAPADU UNSKE OPERATIVNE
GRUPE NA BUČICU¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 145

(po podatcima primljenim 25. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Krapine:* 23. V. zapažena je manja part. skupina u s. Brezovica (4 km s. z. od Krapine), a druga skupina u s. Očure (2.5 km s. od Golubovca. a 9 km izt. s. izt. od Krapine).
Istog dana prigodom razviđanja na području Krapine poginula su 2 partizana, a 2 puške zaplijenjene. Partizani su se povukli u smjeru Pregrade (9 km z. od Krapine).
- Podr. Ludbrega:* Noću 22/23. V. između s. Čukovec i Globočec (4 i 3 km j. izt. od Ludbrega) naišao je okolopni vlak na minu.² 3 vagona su oštećena.
Iz s. Sveti Petar (6 km izt. od Ludbrega) partizani su odveli 30 novaka.
- Podr. Bilo Gore:* Noću 22/23. V. odbijen je part. napadaj na posadu želj. postaje Severin (11 km j. izt. od Bjelovara). 2 domobrana su zarobljena, a 1 je razoružan.
23. V. u Vel. Pisanici (15 km s. z. od Grubišnog Polja) uhićene su 4 sumnjive osobe. — Noću 22/23. V. cijelo pravoslavno pučanstvo napustilo je selo.
24. V. prigodom ponovnog razviđanja u smjeru Bilo Gore došlo se u dodir sa partizanima kod s. Zrinska i kod Obrove Šume (10 i 3 km s. od Grubišnog Polja). Neprijatelj se povukao prema sjeveroiztoku.
- Podr. Križevaca:* Noću 24/25. V. partizani³ su istodobno napali želj. postaje Majurec, Repinec, Gradec

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 8/1—53, k. 23a.)

² Minu postavili dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

³ Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 89.

i Vrbovec (na pruzi Križevci—Dugo Selo). Želj. postaja Majurec je demolirana, a tamošnjem raspršenom vodu oduzeto 1 strojopuška, 1 strojnica i 1 bacač. Želj. straže na postaji Repinec i Gradec su zarobljene. Postaja Gradec je zapaljena. Na Vrbovec je izvršen slabiji demonstrativni prepad. — Po mnijenju 1. pješ. div. ovaj napadaj je izvršio Moslavački odred.

Podr. Ivanić Grada:

Noću 24/25. V. kod s. Pos. Bregi (4 km j. z. od Ivanić Grada) partizani su napali teretni samovoz sa domobranima poljoprivredne straže i činovnicima Zempra. 1 domobran je poginuo, 8 je ranjeno, 1 častnik, 6 domobrana, 3 činovnika i vozač su zarobljeni.

Podr. Daruvara:

Prigodom razviđanja noću 23/24. V. utvrđeno je da se u s. Trojeglava i Goveđe Polje (10 i 13 km j. z. od Daruvara) nalazi skupina od oko 400 partizana sa 1 strojnicom, nekoliko strojopušaka i 2 bacača.

Podr. Nove Gradiške:

Jedna njemačka sat iz Nove Gradiške napala je 24. V. po podne u s. Bačindol (6 km s. izt. od Nove Gradiške) partizansku skupinu jačine 120—150 ljudi, koja je pljačkala i vršila prisilno novačenje. Poslije jednosatne borbe partizani su protjerani ostavivši sav opljačkani plien. 2 građanske osobe koje su bježale sa partizanima ubijene su. a 1 partizan je zarobljen.

Podr. Požege •

23/V. 3 km izt. od Požege odbijen je manji part. prepad na naš postav.

Prema viestima pouzdanika primljenim do 23. V. XII. partizanska brigada prikupljena je na području s. Stražeman (13 km s. s. z. od Požege) a XVIII. i XIX. part. brigada na području s. Velika (14 km s. od Požege).

Stožer 4. part. divizije nalazi se u s. Poljakovci (14 km s. z. od Požege). Zrakoplovno razviđanje ostalo je bez posljedica. Upućeni su razviđački odjeli iz Požege i Kutjeva (18 km s. izt. od Požege).

Prema izvješću II. dom. zbora od 24. V. jedna partizanska brigada nalazi se u s. Podgorje (13 km s. s. izt. od Požege), a jedna brigada u s. Skenderovci (8 km z. s. z. od Požege). Prema zadnjim prikupljenim viestima

veća part. skupina sa topovima i bacačima krenula je iz Orahovice (18 km z. s. z. od Našica) u smjeru Požege.

Po svima znacima predstoji napadaj na Požegu. — Pojačanja su upućena i poduzete su potrebne mjere.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gor. Kotara: 22. V. kod Fužina (12 km j. z. od Delnica) talijanske postrojbe su raspršile partizane. Talijanski gubitci: 1 mrtav i 1 ranjen, dok partizanski nisu utvrđeni.

Nastavljajući čišćenje uzduž želj. pruge: Brod Moravice—Ogulin, talijanske čet^e protjerale su partizane i stigle 22. V. do Lukovog Dola (6 km s. izt. od Vrbovskog).

Podr. Karlovca: 24. V. talijanske čete u podhvalu prema Bosiljevu⁴ (16 km sjev. s. izt. od Ogulina) zauzele su bez nepr. otpora Vukovu Goricu (17 km j. z. od Karlovca).

Istog dana jedna domobranska sat zauzela je s. Ribnik (18 km s. z. od Karlovca), a 2 ustaške sati pod slabijim nepr. otporom s. Sjeniĉak (19 km j. izt. od Karlovca).

Podr. Gline: Noću 22/23. V. i 23. V. u široj okolici Gline raspršene su manje part. skupine. 3 partizana su poginula, a 2 puške zaplijenjene.

Noću 23/24. V. jake part. snage (navodno 12 part. bojni) napale su sa sjevera, zapada i jugozapada naše uporište Buĉica⁵ (15 km s. z. od Gline) i uspjele prodrieti u sjeverni dio uporišta gdje se nalazila 1 naša sat i bitnica gorskih topova. — Ostali dio uporišta držao se do dolazka pojaĉanja iz Gline 24. V. prije podne pomoću kojih su partizani izbaĉeni i protjerani u zapadnom smjeru. — Podataka o gubitcima još nema. — Iste noći napadnuto je i uporište Pokupsko (17 km s. z. od Gline).

Uporišta Buĉica, Pokupsko i Sv. Trojstvo (1.5 km j. izt. od Pokupskog) su prema izvješću V. gor. zdruga od 24. V. u 18.45 sati ĉvrsto u našim rukama.

⁴ O ovoj akciji vidi dok. br. 74, 169, 172, 175, 176, 178, 181, 184, 186 i tom V. knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

⁵ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 66, 92, 174 i 182.

Podr. Like: Oko Gospića stanje je nepromienjeno. — Talijansko zrakoplovstvo vršilo je 22. V. obskrbu posade Gospić hranom.

Podr. Knina: 21. V. kod Uništa (17 km j. izt. od Bos. Grahova) četnici su protjerali veću part. skupinu. 48 partizana je poginulo, a 54 puške i 2 strojopuške su zaplijene.

Podr. Omiša: 22. V. na području Omiša, talijanske čete su raspršile partizanske skupine, 13 partizana je poginulo, a 2 su ranjena. Talijanski gubitci: 2 ranjena.

Podr. Kostajnice: Prema izvješću 2. pješ. divizije jače part. snage nalaze se u s. Komogovina i Borojevići (15 km s. z. od Kostajnice).

Zrakoplovstvo: 24. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Vel. Kladuša streljivom, a Gospića streljivom, hranom i tvorivom. Osim toga izvršilo je 3 bojne zadaće na području Gospića i prevezlo ranjenike iz Gospića u Zagreb.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.
(M. P.)6

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 25 SVIBNJA 1943 GOD. O POČETKU AKCIJE GRUPA
KURAJA I KARLOBAG¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 25.5.43.	SAT I MINUT: 1225	BROJ: 98
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB	DAN :25.5.43.	SAT I MINUT: 1805	BROJ: 378

NAJŽUNIJE :

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL ZAPOLI GOSPIĆ

SPOJ: .—.—

Zapoli—Kuraja počinje 26.5 u večer, a grupa Karlobag dvije
noći kasnije.²

Od srijede u večer hvatajte vezu sa zapovjedništvom XXXIV
ust. bojne koja radi svaki sat prvih 10 minuta na 65 metara.

Pozivni znak BLV.

Ovoj postaji javio vašu karakteristiku i val. dužinu.

Čim ćete doći u vezu obavjestite me, kao i o daljnjem toku 42
grupe Kuraja.

Broj 3403 tajno.

H R V O P O.

P. 25/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 9/1—19, k. 23a.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 101, 102, 103, 158, 165, 179, 191, 193, 195.
197 i 199.

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAVANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 25 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJI KA ŽUTOJ LOKVI
I U ZONI BOSILJEVO'

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN:25.5.43.	SAT I MINUT: 2005	BROJ: 142
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN :25.5.43.	SAT I MINUT:	BROJ: 389

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: .—.—

Novosti za 24. o. m.

U zoni Vratnik od 24. čete divizije »RE« u saradnji konjičke pukovnije Aleksandrije vrše akciju² duž puta ka Žutoj Lokvi.

Dostigli položaje 3 km. zapadno Žute Lokve.

U zoni Bosiljevo — željeznička pruga Ogulin—Dubrave akcija³ u toku sa 3 kolone Macerata sa 6 bojna i 2 kolone Lombardija sa 4 bojne i 1 vodom bornih kola.

U toku akcije iz zone Knin prema Gračacu.

Rastjerane skupine partizana u zoni Zrmanje i Sučevića.

Partizani imali 10 mrtvih i 4 zarobljena.

Plien 24 puške i 1 krugovalna postaja.

Djelatnost obhodnji u zoni Blagaj—Stolac—Metković i duž Neretve.

Napad na ustašku posadu Zelovo.

Borba u toku.

Broj 3412 tajno

H R V O P O

P 26/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 9/1—14, k. 23a.

² O ovoj akciji vidi dok. br. 94, 176, 181, 182, 184 i 186.

³ Vidi dok. br. 59, 74, 169, 172, 175, 176, 178, 180, 181, 182, 184, 186, 190 i tom V, knj. 16. izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 25 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBİ PROTIV ČE-
TVRTE NOU BRIGADE U ZONI SENJ—VRATNIK'

18 E

Ine 2/A

TELEGRAM

Dan	otpreme: 25. V. 43
	21.30 č.
i	prijema: 26. V. 43
čas	24.00 č.

' VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENUA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8531

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA Stiglo 26 svibnja 43—XXI

KOMANDI II ARMIJE — Operativ, odjelj.

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6741/op.

NOVOSTI Ü 18 ČASOVA 25 SVIBNJA 1943 — XXI

AKTIVNOST USTANIKA:

Primjećena je prisutnost jednog dijela IV brigade na položajima prema našem rasporedu Krivi Put. Iz četničkog izvora cijeni se da je hiljadu partizana u istoj zoni, koji sačinjavaju jaku pokretnu masu.

DIVIZIJA »RE«:

Jutros smo uslijed vatre, u cilju ometanja, protiv naših položaja Krivi Put imali jednog ranjenog (poručnik Pecorella iz V mitralj. bataljona).

Jučer, 24 o. m., kasno poslije podne jedinice, kojima je bilo nemoguće da se čvrsto organizuju za odbranu i koje su bile izložene nadmoćnoj vatri iz automatskog oružja,² povukle su se na brdo Goljak (ZR—GZ) i zapadno od Melnica (ZR—GU). Jutros 25 o. m. nastavilo se sa akcijom, koja je bila jako ometana od automatskog oružja i minobacača 81. Ponovo je zauzet V. Goljak (kota 824) (ZR—GZ); osvojen je Cvitovac, kota 519 (ZR—GU), kota 565 (ZT—GU).

Sutra, 26 o. m., biće pojačani dostignuti položaji radi odbrane kotline Melnice. Ukupni naši gubici 24 o. m.: 1 mrtav, 26 ranjenih, 2 nestala, od kojih jedan oficir: potporuč. Cardelli Giuseppe iz 14-og puka konjice. Izgleda da su poginuli. Protivnički gubici nisu provjereni.

Ukupni naši gubici dana 25 o. m.: 3 mrtva vojnika, 19 ranjenih: provjereni protivnički:³ 20 mrtvih; zaplijenjen je 1 puškomitraljez. 2 puške »Mauser« i razna municija.

DIVIZIJA »MACERATA«:

Jučer, 24 o. m., čišćene su zone Vodenjak—Dedin (VU—BD) i uočeno je da je naselje Vodenjak porušeno.

Raščišćena je zona Belo (ZI—BL); naknadno će se javiti vijesti.

Primjećeno je premještanje velikog broja ranjenih partizana⁴ iz zone kota 680, kota 596 (XA—AL) prema Munjavi (XT—AL).

Noću uoči 25 o. m. bilo je akcija, u cilju ometanja, puščanom vatrom protiv stražarnice 936 (VQ—BD), topovskih mjesta Lučki Vrh (Vg—BD) i blokadnih mjesta. Iste noći jake partizanske snage napale su posadu u Oštarijama i Josipdolu nakon što su bacane svijetleće rakete. Intervencija artiljerije prekinula je napad u zametku.

Mi nismo imali gubitaka, protivnički gubici nisu poznati.

Jučer, 24 o. m., kolone u dejstvu stigle su do: Zdihovo (XP—BD), Liplje (XP—BF), Ponikve (XR—BD), Kušići (XR—AX).

Danas, 25 o. m., u 11 časova iste kolone stigle su u kotlinu Bosiljevo i spojile se u Orišju (XT—BF) sa kolonama divizije »Lombardia«. Nema šta da se javi.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Prilikom izviđanja isturenog do kote 686 (XI—FI) zapažene su jake partizanske grupe na okolnim visovima.

OSTALI SEKTORI:

Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

² Vatra je otvorio Drugi bataljon Četvrte NOU brigade. Vidi dok. br. 94. 176, 180, 182, 183, i 186.

³ O gubicima vidi dok. br. 94.

* Odnosi se na snage Trinaeste divizije. Vidi dok br. 74, 169, 175, 178. 180 i tom V. knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Usljed nepovljnih atmosferskih prilika, jučer, 24. o. m., bila je pomoć djelstvujućim kolonama odveć ograničena. Obasipani su malim bombama Brlog (XL—GU), Dobrica (XI—GU), Žuta Lokva (ZT—GZ), Brinje (XI—GZ); mitraljirana je okolica Gospića.

Izvršeno je, vazdušnim putem, snabdijevanje garnizona Gospić dopunskim punjenjima za minobacače 81.

Jako protivavionsko dejstvo iz okolnih zona.

Naknadno će se javiti vijesti o izvršenim zadacima.

general SCUERO 20302505

8 prepisa

- 1 Ekselenciji
- 1 Nač. štaba
- 1 Pomoć. nač. štaba
- 2 Operativ, odjelj.
- 1 Infor. odjelj.
- 1 Kom. kr. karab.
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije

27-V-

Robotti

BR. 182

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 26. SVIBNJA 1943. GOD. O AKCIJAMA JEDINICA NOV I PO U SJEVERNOJ HRVATSKOJ I NAPADU UNSKE OPERATIVNE GRUPE NA BUCICU'

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 146

(po podatcima primljenim 26. V. 1943. godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagreba:

Noću 24/25. V. iz Sesveta (10 km izt. s. izt. od Zagreba) partizani su odveli 14 domobrana radne bojne.

Noću 23/24. V. na želj. postaji Odra (9 km j. od Zagreba) partizani su zarobili stražu jačine 19 domobrana i uništili b. b. uređaj.²

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 9/1—35, k. 23a.)

² Ovu akciju izveo je Drugi bataljon Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3. lipnja 1943. god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

Podr. Daruvara: Noću 24/25. V. između želj. postaje Đulavec i Bastaji (10 i 18 km s. izt. od Daruvara) part. su porušili želj. prugu i napali oklopni vlak.³ Bližih podataka još nema.

Podr. Požege: 25. V. razviđanjem područja oko Požege utvrđeno je da se na crti: Kaptol—Velika—Stražeman (11 km s. izt., 14 km s. i 14 km s. s. z. od Požege) nalazi skupina od oko 1.000—1.500 partizana. Jačine partizanskih snaga koje se nalaze u šumama sjeverno od ove crte nije utvrđena. — Partizani koji su bili u borbi sa ustašama zapadno od s. Vetova (12 km s. izt. od Požege) povukli su se 25. V. u smjeru Kaptola ostavivši 7 mrtvih. Plien: 1 sanduk bombi za bacač, 1 puška i nešto streljiva. Vlastitih gubitaka nije bilo.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gor. Kotara: 24. V. talijanske čete nastavile su čišćenje područja oko Bosiljeva i želj. pruge Ogulin—Dubrave. Bližih podataka još-nema.

Podr. Like: Stanje oko Gospića nepromijenjeno.
U podhvat u uzduž puta Vratnik—Žuta Lokva (7 i 13 km izt. j. izt. od Senja) talijanske čete dostigle su 24. V. postave 3 km z. od Žute Lokve.

Podr. Knina: 24. V. prigodom podhvata iz Knina prema Gračacu protjerane su part. skupine sa područja Zrmanje i Sučevići (21 km s. z. od Knina). 10 partizana je poginulo, 4 su zarobljena. Plien: 24 puške i 1 krugovalna postaja.

Podr. Sinja: 24. V. partizani su napali ustašku posadu u s. Zelovo (8 km z. s. z. od Sinja). Ishod borbe još nije poznat.

Podr. Gline: Noću 23/24. V. prigodom napadaja partizana na naše uporište Bučica⁴ (15 km s. s. z. od Gline) (Dnevno izvješće br. 145) vlastiti gubici iznose: 17 mrtvih, 9 ranjenih i veći broj zarobljenih (među njima 2 častnika).

³ Napad izvršili dijelovi Sedamnaeste NO brigade. O ovoj akciji vidi dok. br. 79 i tom V, knj. 16, izvještaj Sedamnaeste NO brigade od 3 lipnja 1943 god. Štabu Desete divizije.

⁴ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 66, 92, 174 i 178.

Izgubljena su 4 gorska topa. Neprijateljski gubici: 35 mrtvih. Iztraga je u toku.

Podr. Kostajnice:

25. V. prigodom čišćenja područja oko s. Borojevići i Komogovina (15 km s. z. od Kostajnice) uhvaćen je dodir sa neprijateljem koji je uzmicao u jugozapadnom smjeru. 9 partizana je poginulo.

Zrakoplovstvo:

Zbog kišovitog vremena zrakoplovstvo 25.V. nije moglo raditi.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁵

BR. 183

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 27 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA SEDAMNAESTE NO BRIGADE NA OKLOPNI VLAK IZMEĐU ŽELJ. POSTAJA BASTAJI I DULAVEO

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 147

(po podacima primljenim 27. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Krapine:

25. V. u s. G. Jesenje (5.5 km s. izt. od Krapine) nalazi se navodno skupina od oko 200 partizana. Poduzeto je razvidanje.

Podr. Ludbrega:

Ustanovljeno je da su partizani iz Ludbreškog kotara u posljednje vrijeme nasilno odveli oko 100 novaka.

Podr. Bilo Gore:

24. V. u s. G. Sredice (16 km s. od Bjelovara) partizani su napali ustašku sat koja je osiguravala otkup hrane. Napadači su bez vlastitih gubitaka odbijeni. 8 part. je poginulo.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojnoistoriskog instituta, reg. br. 10/1—64, k. 23a.)

Podr. Daruvara: Noću 24/25. V. prigodom napada part. na oklopni vlak između želj. postaje Bastaji i Đulavec² (Dnevno izvješće br. 146) uništen je 1 oklopni vagon, a stroj i 1 vagon su oštećeni. Gubitci njemačke posade: 7 mrtvih, dok se je 5 spasilo, a od želj. osoblja: 1 mrtav i 3 nestala. — Želj. pruga je u dužini od 2.5 do 3 km razorena. 25. V. pruga je popravljena.

Podr. Požege: Stanje oko Požege nije se promijenilo. osim što se zrakoplovnim razviđanjem 25. V. u dnevnom izvješću br. 145 javljeni pokret partizana sa područja Orahovice u smjeru Kutjeva nije mogao utvrditi.

Na području Seoci—Vrhovci—Škrabutnik —Prnjavor (3 km j., 5 i 7.5 km j. z. i 6 km j. j. izt. od Požege) djelatnost manjih partizanskih bandi.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like: Stanje oko Gospića je nepromijenjeno. 23. V. talijansko zrakoplovstvo napalo je strojničkom vatrom partizane uzduž ceste: Vrata —Gospić.

Podr. Hvara: 23. V. uz suradnju talijanske mornarice odpočet je podhvat čišćenja na otoku Hvaru. Bližih podataka još nema.

Zrakoplovstvo: 26. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Gospić streljivom, hranom i tvorivom te prenos ranjenika i djece iz Gospića u Zagreb. Osim toga izvršilo je 2 bojne zadaće na području Gospića, a 1 na području Đakova.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)i

² O ovom napadu vidi dok. br. 79, 182 i tom V, knj. 16, izvještaj Sedamnaeste NO brigade od 3 lipnja 1943 god. Štabu Desete divizije.

³ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPISA OD 27 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA
ČETVRTE NOU BRIGADE NA GOLJAK I O UZNEMIRAVANJU
JEDINICA DIVIZIJE »MACERATA«¹

18 E

3

TELEGRAM

Dan) otpreme: 27 V 43

i¹ prijem: 28 V 43
č a s j l 30 č.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8647

Stiglo 28 svibnja 43-XXI

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI II ARMIJE

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6794/op.

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 27 SVIBNJA 43 — XXI

AKTIVNOST USTANIKA:

Javlja se: zona između Krasnog (ZT—GM) i s. Oltare (ZP—G0 posjednuta je od ustanika čija je komanda vjerovatno u školi u Krasnom; dana 26 o. m. u zoni Gomirje i Vitunj (XL—AT) nalazi se 3 ili 6. 4 i 14 brigada.

DIVIZIJA »RE«:

O patroliranju. .o kom telegram 6771 od 26 o. m., nema šta da se javi.

Noću 27 o. m. partizani su napali jačim snagama i intezivnom vatrom, u dva uzastopna navrata, kotu 824² (ZR—GZ) nakon nekoliko artiljerijskih hitaca na naše položaje Goljak (ZR—GZ) i Bilinovac (ZR—GU).

¹ Original, u arhivi Vojnoistoriskog instituta.

² Ovu kotu su napadala dva bataljona Četvrte NOU brigade i dva bataljona Prve NOU brigade. Vidi dok. br. 94, 176, 180 i 186.

Napadi, koji su se nastavili do ranog jutra, bili su potpuno odbijeni našim brzim protudejstvom.

Naši gubici:³ 4 mrtva, 64 ranjena, od kojih jedan oficir: potporuč. Giordano Mario iz 1-og pješ. puka.

Veliki broj ranjenih lako je ranjen. Protivnički provjereni gubici: 17 mrtvih; zaplijenjena je jedna puška.

U toku su akcije većih patrola prema Iličićima (ZP—AD) i Rončevićima (ZP—AB).

DIVIZIJA »MACERATA«:

Noću uoči 26 o. m. vatra, u cilju ometanja, protiv naše posade Gomirje prestala je uslijed neprekidnog dejstva našeg oružja.

Mi nismo imali gubitaka, kod protivnika provjeren je 1 mrtav. Noću uoči 27 o. m. vršena je intezivna paljba, u cilju ometanja, protiv našeg blokadnog mjesta XLIII (VB—BD) i stražarnice 396 (VQ—BD), bez posljedica; intervencija artiljerije i blindiranog voza natjerala je ustanike u bjekstvo.

Između 12 i 14 časova naše kolone za čišćenje stigle su do predodređenih ciljeva: Ogulin i stanica G. Dubrave (XV—AT).

Uspostavljeni su razni prekidi na putevima, od kojih su dva većeg obima u zoni Mila Glav. (XR—AT). Nema više ništa da se javi.

XVI OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Patrola koja je upućena na kotu 585 (XI—FI) zapazila je i natjerala u bjekstvo protivničke izvidnice na padinama jugozapadno od kota 729 (XL—FI); druga patrola, upućena u pravcu kote 489 (XI—FI), bila je izložena puščanoj vatri izvidnica sa okolnih visova.

OSTALI SEKTORI:

Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Jučer, 26 o. m., bombardovani su i obasipani malim bombama sa dobrim rezultatima: Glavace (XR—GS), Brlog (XL—GU), Vrzići (ZT—GS). Žuta Lokva, Prokike (ZT—GZ), Đurići, Grabova Lokva (ZR—AB) i kota 630 (XP—AX).

Naknadno će se javiti rezultati izvršenih zadataka danas, 27 o. m.

General SCUERO 20302705

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 28
SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA JEDINICA NOV I PO U
SJEVERNOJ HRVATSKOJ I O NAPADU DIJELOVA ŽUMBE-
RAČKO-POKUPSKOG NOP ODREDA NA ERDETSKI LEKENIK¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 148

(po podacima primljenim 28. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Ludbrega:** 26. V. kod s. Vel. Poganac (11 km j. z. od Ludbrega) partizani su napali dielove XI. ustaške bojne. 1 činovnik Zempira je poginuo. Partizanski gubitci: 8 mrtvih i 4 zarobljena. Plien 4 puške.
- Podr. Virovitice:** 26. V. u s. Gakovo (10 km j. z. od Virovitice) utvrđena je nazočnost jedne partizanske bojne.
Noću 26/27. V. odbijeni su bez vlastitih gubitaka manji part. prepadi na Viroviticu.
- Podr. Siska:** Noću 26/27. V. je posada u s. Kravarsko (3 km z. od Lekenika) napadnuta vatrom. Iste noći partizani su napali s. Erdetski Lekenik² (17 km s. z. od Siska), razoružali stražu od 16 domobrana i odveli 85 domobrana radne bojne. Izgubljeno je 30 pušaka. 1 dočastnik straže je ranjen.
- Podr. Moslavine:** 25. V. kod s. Kat. Selišće i Mustafina Klada (13 i 9 km j. od Čazme) došlo je do manjih sukoba sa partizanima.³ Neprijatelj se poslije kraće borbe povukao. Vlastiti gubitci: 2 ranjena i 2 nestala, dok neprijateljski nisu poznati.
Noću 26/27. V. odbijen je part. napadaj na posadu s. Ivanska (15 km izt. s. izt. od Čazme). 1 domobran je ranjen.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 11/1—35, k. 23a.)

² Akciju izvršio Drugi bataljon Zumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ S jednom četom Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 195 i tom V, knj. 16, izvještaj Moslavačkog NOP odreda od 13 lipnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone i izvještaj zapovjedništva Prvog gorskog zdruga od 14 lipnja 1943 godine.

- Podr. Pakraca:** 25. V. u manjem okršaju s. izt. od s. Poljane (7 km izt. s. izt. od Banove Jaruge) poginula su 3, a zarobljen 1 partizan.
- Podr. Psunja:** U zapadnom dielu Psunj pl. nalazi se navodno partizanski logor sa oko 2.000 nasilno onovačenih osoba (izvješće povjerenika).
- Podr. Požege:** 27. V. između s. Vetovo i Lukač (12 i 14 km s. izt. od Požege) dielovi XVI. ustaške bojne vodili su borbu sa partizanima.⁴ Vlastiti gubitci: 3 ranjena, dok neprijateljski nisu poznati.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Gline:** Prema izvješću V. gor. zdruga 25. V. prebacila se IV. Banijska part. brigada preko Starog Sela na Obijaj (14 i 12 km j. z. od Gline). Istog dana kod s. Taborište (10 km s. s. z. od Gline) i Oštre Glave (2 km j. od Gline) raspršene su manje part. skupine. Prema izvješću I. dom. zbora od 27. V. utvrđeno je jače prikupljanje part. snaga na području Crepiušnica—Bović (18—14 km s. z. od Gline) i na području Klasnić—Vel. Gradac (13 km j. izt. od Gline). Noću 26/27. V. partizani su napali s. Bučicu i Pokupsko (14 i 18 km s. s. z. od Gline). Napadaji su odbijeni. 27. V. južno od Vranograča (22 km j. z. od Gline) manji sukob razvidnica.
- Podr. Like:** Iz Like nema novih vesti.
- Podr. Šamarice:** 27. V. u razvidničkom okršaju na području s. Komogovina i Borojevići (13 km s. z. od Kostajnice) poginulo je 9 partizana.
- Zrakoplovstvo:** 27. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Gospić hranom i streljivom, te prenos ranjenika i djece iz Gospića u Zagreb.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

[M. P.]⁵

⁴ Sa dijelovima Prvog (Slavonskog) korpusa koji su čistili Požešku kotlinu. Vidi dok. br. 25, 29, 84, 85 i 86.

⁵ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska - Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 28 SVIBNJA 1943 GOD. O OTPORU DIJELOVA
ČETVRTE NOU BRIGADE DUŽ PUTA VRATNIK—ŽUTA LOKVA¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN: 28.5.43.	SATI MINUT: 1115	BROJ: 161
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 28.5.43.	SATI MINUT: 1210	BROJ: 425

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: naš 3412 tajno

Novosti za 25. o. m.

Jak odpor pružili partizani² za vrijeme akcije čišćenja duž puta Vratnik—Žuta Lokva.

Do danas zadani gubitci neprijatelju 20 mrtvih.

Sjeveroistočno pruge Vrbovsko—Ogulin kolone divizije Macerata dostigle dolinu Bosiljevo 7 km. j. i. Vinica stupivši u dodir sa kolonama divizije Lombardije.³

Noću 24. na 25. razbijen napad jakih partizanskih snaga na posade Oštarije i Josipdol.

Zrakoplovstvo bombardiralo zauzete postave po partizanima. Na području Brinja vršeno obstrbljivanje posade Gospić.

Broj 3458 tajno

H R V O P O

P 28/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 12/1—16, k. 23a.

² Riječ je o snagama Četvrte i Prve NOU brigade. Vidi dok. br. 94, 166, 167, 176, 180, 186 i 190.

³ O ovoj akciji vidi dok. br. 74, 169, 172, 175, 176, 178, 181, 184, 186 i tom V, knj. 16, izvještaj zapovjedništva Prvog sektora od 2 lipnja 1943 godine.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 28 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU ŽUMBERAČKO
—POKUPSKOG NOP ODREDA NA LEKENIK¹

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIŠTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. br. 1666/tajno
U Sisku, dne 28. svibnja 1943

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće za
28. svibanj 1943. do 18 sati

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Izvještajni odjel)
GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (Operativni odjel)

Savezno zapoviedi Op. br. 3219/tajno od 9. VIII. 1942. godine,
dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000)

1. — A — KRATKA OCIENA SITUACIJE:

Bez osobitih promjena.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU :**

Operativno područje grada Zagreba:

1. — U noći 27./28. ov. mjeseca vatreni prepad na posadu u
Buševcu (26 km. s. z. od Siska) odbijen bez vlastitih gubitaka.

2. — 27. V. o. g. obkopska sat I. gorske divizije izvršila je
razvidanje iz Lekenika pravcem s. Cerja (8 km. j. z. od Lekenika) i
tom prilikom u s. Cerju raspršila jednu skupinu od 25 partizana² i 3
jataka zarobila.

3. — U noći 27./28. ov. mj. izvršila je jedna skupina od 100
partizana³ napad na posadu u Lekeniku (18 km. s. z. od Siska). Napad
je odbijen.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 12/1—29. k. 23a.

² i ³ Dijelovi Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16,
izvještaj Štaba Druge operativne zono od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV
i PO Hrvatske.

Gubitci: 1 domobran poginuo, a 2 ranjena, 1 oružnik ranjen.
4. — Razviđanje dielova u pravcu Jesenje (572 km. s. i. od Krapine), bez dodira sa neprijateljem.

5. — Prema izvješću zapovjedništva grada Zagreba nalazi se u okolini Zajezde (12 km. s. i. od Zlatara) jedna skupina partizana nepoznate jačine.

6. — Noću 27./28. ov. mj. partizani zapalili željezničku postaju Konjščina (31 km. s. i. od Zagreba). 8 domobrana zarobljeno, a 2 su pobjegla.

7. — Noću 27./28. ov. mj. oko 300 partizana obkolili Klinča Selo, s. Podgorje i s. Okići (6 i 12 km. j. i j. i. od Samobora) i počeli kupiti sve unovačene mladiće koji su dobili poziv i odvođe ih u Žumberak. 1. sat XIII. ustaške bojne upućena u potjeru.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

Bez događaja.

Operativno područje V. gorskog zdruga:

1. — Pri napadu na Bučicu 27. V. gubitci: 2 domobrana ranjena, a 3 partizana ubijena.

2. — 27. V. o. g. Razviđanje dielova V. gorskog zdruga u pravcu: Šestak Brdo—Kravarsko (5 s. i 12 s. i. od Pokupskog), bez događaja.

3. — 27. V. u 0100 sati partizani su u s. Hotnja (6 km. s. i. od Pokupskog) od unovačenih mladića odnijeli pozive a nekoliko njih sobom odveli.

4. — 28. V. o. g. Razviđanje dielova V. gorskog zdruga: — dielovi II/V. gorskog zdruga u pravcu Gladovec—Hotnja i G. Taborište—Pokole šuma bez događaja.

— dielovi III/V. gorskog zdruga u pravcu Glinske Poljane bez događaja.

— dielovi I/V. gorskog zdruga u pravcu Viduševca—V. i M. Solina—Pokole šuma—Rožankovići bez događaja.

1. C. — VLASTITE NAMJERE:

Prema zapovjedi I. Domobranskog zbora obkopska sat I. gorske divizije vrši 29. V. iz Lekenika podhvat u cilju čišćenja područja s. Cerja.

2. — POKRETANJE I PREMJEŠTAJ VLASTITIH ČETA:

1. kombinirana sat Zagrebačke ustaške bojne 27. V. prebačena iz Zagreba u Kravarsko kao posada.

3. — OSOBITI DOGAĐAJI I MJERE IZVAN BORBENE DJELATNOSTI ČETA:

Nije bilo.

**PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA
ZASTUPA GLAVARA**

bojnik (Šteger)

Šteger

P. 29/V D

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 28 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I PO HRVATSKE NA CARINSKU STRAŽU U PERKOVIĆU I NA SELO NEORIĆI

18 E

Inc/2/D

6

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8704

Stiglo 29 svibnja 1943—XXI

D _a n		odašiljanja: 28. 5. 1943
	!	19.20
¹		primitka: 28. 5. 1943
čas J		21.00

KOPIJA TELEGRAMA

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA KOMANDU II ARMIJE — OPERATIVNO ODJELJENJE

i na znanje:

KOMANDI V ARM. KORPUSA

KOMANDI VI ARM. KORPUSA

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 7379/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 28 SVIBNJA 1943 XXI u 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

— Nema ničeg novog da se javi.

SEKTOR »BERGAMO«:

— Partizani su napali i savladali carinsku stražu u Perkoviću (Šibenik SI—CD) zarobivši 7 hrvatskih carinika.

— Jutros su partizani napali na selo Neorić (Split UM—CD). Poslana su pojačanja iz Dicma (Split UQ—US—BU).

Ostale vijesti javiću naknadno.

SEKTOR »ZARA«:

— U zoni Jagodnja (Novi Grad NH—NK—DH) zarobljena su i strijeljana dva ustanička jataka. Zapaljene su kuće dvojice odmetnika.

— U zoni Jankolovica (Žirje MK—CZ) uhapšeno je 5 sumnjivih **lica.**

SEKTOR »CELERE«:

Redovna djelatnost izviđanja i zasjeda.

VAZDUŠNA DJELATNOST:

— Izvedeno je borbeno izviđanje u zoni Konoba (Šibenik RM—BZ) i Brnjak (Šibenik RM—BU). Mitraljiran je značajan pokret ljudi i stoke.

— Osuto je malim bombama naselje Široke (Šibenik RM—BS).
Nebo poluoblačno, more malo nemirno.

GENERAL SPIGO

Kopija br. 1 za Ekselenciju

- „ „ 1 za Načelnika štaba
- „ „ 1 za Pomoćnika načelnika štaba
- „ „ 2 za Operativno odjeljenje
- „ „ 1 za Obavještajno odjeljenje
- „ „1 za Komandu kr. karabinjera
- „ „ 1 za Telegrafsko odjeljenje

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GRADA ZAGREBA OD 29
SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA TRINAESTE PRO-
LETERSKE BRIGADE »RADE KONČAR« NA JEDRILIČARSKU
ŠKOLU U SV. NEDELJI¹

B R Z O G L A S N O I Z V J E Š Ć E

TKO JAVLJA:	V R I E M E		KOME SE JAVILO:
Zapovjedništvo grada Zagreba — nadporučnik Drageljčević	SATI	0900	
	DAN	29	
	MJESEC	V.	
PRIMIO: Bojnik Jelaković	GODINA	1943	PREDAO:

S A D R Ž A J

Noćas oko 0230 sati jedna jača grupa partizana,² oko 200 ljudi, napala je jedriličku školu u Sv. Nedelji i istu spalila. Tamo su se nalazila 2 krilaša koji su spaljeni zajedno sa svima jedrilicama. Vojna oprema: gunjevi, odjeća i naboji odnešeni su. Posada koja je brojala oko 60 ljudi³ odvedena je, osim 4 koji su se sakrili. Iz škole su otišli u Sv. Nedelju i iz obćinske zgrade izneli sve spise i na ulici spalili. Iz trgovine Zivković odneli su cigarete i šećer. Gradsko lječničko pomoćište opljačkano i od 2 sestre pomoćnice jedna odvedena. Od škole 1.5 km daleko nalazio se hangar koji je zajedno sa svima zgradama spaljen.

Ostalo je samo nekoliko bačava benzina koje nije spaljeno.

Pravac kretanja partizana: Hangar—Mala Gorica—Molvice preko Sv. Martina.

P 29/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 12/1—37, k. 23a.

² Treći bataljon Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 88, 108 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ Vidi dok. br. 108, 190 i 192.

100-1000

TKO JAVLJA:	VRIEME		ROME SE JAVILO:
	SATI		
	DAN		
	MJESEC		
PRIMO:	GODINA		PREDAO:

SADRŽAJ

[illegible]

~~29/1 D~~

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMO-
BRANSTVA OD 29 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU TRINAESTE
PROLETERSKE BRIGADE »RADE KONČAR« NA JEDRILIČAR-
SKU ŠKOLU U SV. NEDELJI I O DEJSTVIMA JEDINICA NOV
I PO U SJEVERNOJ I JUŽNOJ HRVATSKOJ'

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 149

(po podacima primljenim 29. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja:

Noću 27/28. V. partizani su zapalili želj. postaju Konjščina (na pruzi Zagreb—Varaždin) i zarobili 8 domobrana.

Podr. Samobora:

28. V. iz Klinča¹Sela, Purgarija²i Okić Grada (12, 8 i 16 km j. od Samobora) partizani su odvodili mladiće koji su pozvani u domobranstvo. Upućene su potjere.

Noću 28/29. V. partizanska skupina navodno od oko 30—40 ljudi napala je i zapalila jedriličku školu u Sv. Nedelji² (5 km izt. od Samobora) kao i hangare 1.5 km udaljene od škole. 2. krilaša sa jedrilicama su spaljeni. Posada od 60 momaka³ (osim 4 koji su se sakrili) je odvedena, a vojna oprema odnešena. U općini su spalili sve spise. Po izvršenom napadaju partizani su se povukli preko s. Sv. Martin (6 km j. j. i. od Samobora).

Podr. Siska:

Noću 26/27. V. u s. Hotnja (6 km s. izt. od Pokupskog) partizani su unovačenim mladima oduzeli pozive, a nekoliko njih odveli.

27. V. u s. Čerje (7 km j. z. od Lekenika) raspršena je skupina od oko 25 partizana.

Noću 27/28. V. partizani su izvršili manji vatreni prepad na posadu s. Buševac⁴ (9 km j. izt. od Vel. Gorice). Gubitaka nije bilo.

¹ Redakcija raspolaže primjerkom umnoženim na geštetneru. (Arhiva Vojno-istoriskog instituta, reg. br. 12/1—50, k. 23a.)

² Napad izvršio Treći bataljon Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 88, 108, 195 i tom V, knj. 16, izvještaj Trinaeste brigade od 1 lipnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

³ Vidi dok. br. 108 i 189.

⁴ Prepad izvršili dijelovi Zumberačko-pokupskog NOP odreda.

Noću 27/28. V. odbijen je part. napadaj na posadu Lekenika⁵ (17 km s. z. od Siska). 1 domobran je poginuo, a 2 domobrana i 1 oružnik su ranjeni.

Noću 28/29. V. između želj. postaje Odra i Vel. Gorica (na pruzi Zagreb—Sisak) partizani su minom⁶ oštetili želj. prugu u dužini od 12 metara. Pruga je popravljena.

Podr. Virovitice:

28. V. kod želj. postaje Vukosavljevica (11 km s. z. od Virovitice) naišao je teretni vlak na minu. 4 vagona su izbačena, a pruga u dužini od 30 metara oštećena. Brzom intervencijom oklopnog vlaka spriječena je pljačka.

Podr. Daruvara:

Noću 27/28. V. partizani su izvršili nekoliko vatrenih prepada na Daruvar. Prema izjavi 1 zarobljenog partizana XVI. i XVII. part. brigada nalaze se u Bilo Gori, a XII. part. brigada da je otišla u istočnu Slavoniju. Dvie bosanske part. brigade stigle su navodno u Krndiju.

Podr. Sunje:

Noću 28/29. V. između želj. postaje Sunja i Šaš (na pruzi Sisak—Novska) part. su oštetili želj. prugu⁷ u dužini od 70 metara i napali želj. posadu Šaš ali su odbijeni.

*Podr. Novska—Okučani
—Nova Gradiška:*

Noću 27/28. V. prigodom prolaza kroz Okučane partizani su otvorili strojničku vatru na transportni vlak. 1 ustaša je ranjen.

Iste noći između želj. postaje Rajić i Novska partizani su napali i zapalili teretni vlak. 5 vagona je izgorilo, 2 su oštećena, a 1 vagon sa streljivom je djelimično opljačkan. 1 željezničar je nestao. Upućeni oklopni vlak je rastjerao napadače.

28. V. južno od s. Gređani (16 km j. z. od Nove Gradiške) uništena je neprijateljska razvidnica. 4 partizana su poginula.

Podr. Požege:

Prema izvješću II. domobranskog zbora, XII. i XVIII. part. brigada nalaze se na području oko s. Vetovo (13 km s. izt. od Požege),

⁵ Napad izvršili dijelovi Žumberačko-pokupskog NOP odreda.

⁶ Minu postavila minerska grupa Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

⁷ Napad izvršila jedna četa Trećeg bataljona Banijskog NOP odre. Vidi dok. br. 104 i 195.

a slabiji iztureni dielovi doprli su do s. Venje (17 km s. izt. od Požege).

Podr. Papuk—Krndija: Na području sjevernih obronaka Papuka i Krndije sabotažna djelatnost manjih part. bandi i pljačkanje naselja.

Podr. Podravine: Noću 26/27. V. odbijen je manji part. napadaj na Podravsku Slatinu. 1 ustaša je ranjen. U Podravskoj Slatini uhićeno je 20 sumnjivih osoba.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 26. V. nastavljeno je čišćenje područja s. izt. od želj. pruge: Vrbovsko—Ogulin. Talijanske čete dostigle su tog dana područje s. Trošmarija (7 km s. izt. od Ogulina). — 27. V. nastavljen je podhvat uz neprijateljski odpor.

Noću 24/25. V. odbijeni su part. napadaji na posadu s. Oštarije i Josipdola (6 i 9 km j. izt. od Ogulina), a 27. V. na posadu s. Gornirje (5 km j. izt. od Vrbovskog).

Podr. Like: Kod Gospića je stanje nepromijenjeno.

26. V. talijansko zrakoplovstvo bombardiralo je područje Gospića.

Naknadno se saznaje da su prigodom napadaja na Gospić noću 2/3. V. partizani imali preko 200 mrtvih. Zbog ovoga neuspjeha kordunaški partizani, ogorčeni na ličke partizane, napustili su područje Gospića. — Kod ovog napadaja zarobljena su 1 partizanska bojna kola, 2 su onesposobljena, a 1 top punim pogodkom uništen. — Prilikom preletanja britanskih zrakoplova preko Like noću 18/19. V. isti su pored letaka spustili u okolini Brinja 2 krugovalne postaje i 2 srbska časnika sa zadaćom, da održavaju spoj sa britanskim zrakoplovima prigodom njihovog nadletanja našeg područja (izvješće pouzdanika).

26. V. talijanske čete nastavile su čišćenje područja uzduž ceste: Vratnik—Žuta Lokva (7 i 13 km izt. j. izt. od Senja) i učvrstile postave zauzete prošlih dana. — Na ovom području partizani pružaju jak odpor. 37 part. je poginulo.

Podr. Sinja: 27. V. prigodom čišćenja područja j. izt, od Sinja došlo je do sukoba između talijanskih četa i partizana. 20 partizana je poginulo, a 30 je ranjeno.

Podr. Drniša: 26. V. između želj. postaje Perković i Drniš (na pruzi Split—Knin) naišao je talijanski razviđački vlak na minu. Pruga i vlak su oštećeni. Pruga je istog dana popravljena.

Podr. Gline: 28. V. u okršaju kod Vranograča (22 km j. z. od Gline) ubijeno je 7 partizana.
29. V. u 10 sati u blizini s. Gređani (između Gline i Topuskog) napadnut je iz zasjede samovoz⁸ u kojem su se nalazili general Brozović, zapovjednik I. dom. zbora, njegov glavar stožera pukovnik Klišanić te glavnostožerni podpukovnik Lalić, zapovjednik V. gor. zdruge. Pukovnik Klišanić i podpukovnik Lalić kao i pratnja (1 roj na teretnom samovozu) su zarobljeni, dok se je general Brozović sretnim slučajem spasio i vratio u Glinu. Potankosti još nema.

Podr. Bihaća: 28. V. u razviđačkom okršaju kod s. Vaganac (15 km s. z. od Bihaća) poginula su 3 partizana.

Zrakoplovstvo: 28. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Gospić hranom i streljivom, posadu Vel. Kladuše streljivom i prevezlo ranjenike iz Gospića u Zagreb.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.

(M. P.)⁹

⁸ Napad izvršio Prvi bataljon Banijskog NOP odreda sa četom »Matija Gubec«. Vidi dok. br. 104.

⁹ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRANSKOG VOJNOG POVJERE-
NIŠTVA OD 29 SVIBNJA 1943 GOD. O AKCIJAMA ZA OSLO-
BOĐENJE PUTA KARLOBAG—OŠTARIJE—GOSPIĆ¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Sušaka	DAN:29.5.43. SAT I MINUT: 1152 BROJ: 189
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN:29.5.43. SATI MINUT: 1543 BROJ: 442

S A D R Z A J

2 U R N O!

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL ZAPOLI GOSPIĆ

SPOJ:

Kolona Kuraja- krenula 28. V. u 23 sata iz Lukovog Šugarja preko Velebita na prostor Brušane, veza sa kolonom ovom do 29. u 10 sati još nema.

Grupa Karlobag³ kreće 29. poslije podne radi zauzimanja polaznog položaja za napad koji će uslijediti 30. V. u svanuće, sa ciljem ovlađivanja položaja Vrata — k. 729 — k. 927 — k. 1091 — k. 686.

Zapoli da izvjesti da li je uhvaćena veza sa kolonom Kuraja i na koji će način pomoći rad grupe Kuraja.

U 11 sati naknadno javljeno da je Kuraja dostigao Goli Vrh—Kameni Klanac jugozapadno od Brušana.

Broj 3480 tajno.

H R V O P O.

P 29/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—30, k. 23a.

² i ³ O ovim akcijama vidi dok. br. 101, 102, 103. 146, 158, 165, 179, 191, 193, 195, 197 i 199.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 29 SVIBNJA 1943 COD. O UGROŽENOSTI PRUGE
SISAK—ZAGREB I O NAPADU DIJELOVA BANIJSKOG NOP
ODREDA NA PRATNJU ZAPOVJEDNIKA PRVOG DOMOBRAN-
SKOG ZBORA GENERALA BROZOVICA¹

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. br. 1674/taj.

Tajno!

U Sisku, dne 29. svibnja 1943

Predmet: Dnevno izvješće
IDZ. do 18. sati za
29. V.

1. — GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA. —
(Operativni odjel)
2. — GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA. —
(Izvještajni odjel)

Savezno zapovjedi Gl. stožera Op. br. 3214/taj. od 9. VIII. 1943.
predlaže se sljedeće dnevno izvješće:

1. KRATKA OCIENA SITUACIJE

Sve jača djelatnost partizana na želj. prugu Sisak—Zagreb, usljed čega je osobito noćni promet otežan.

Noćni promet na ovome dielu bezuvjetno je potrebno osigurati ili obustaviti.

Područje oko Gline i Topuskog sasvim insurgirano manjim i većim skupinama partizana, usljed čega je i promet ugrožen.

1. B. — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O NE-PRIJATELJU:

Operativno područje 1. pješ. divizije:

Bez događaja.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—17, k. 23a.

Operativno područje grada Zagreba:

1. — 28. ov. mj. u 23.00 sati naišao je na minu vojni transportni vlak između V. Gorice i Zagreba. 1 vagon oštećen, promet nije bio prekinut.

2. — 29. V. o. g. u 02,30 sati jedna partizanska skupina upala je u Sv. Nedelju² (14 km z. od Zagreba) bez ikakvog otpora.

Sve državne zgrade zapalili, 2 zrakoplovna spremišta, 2 zrakoplova i sve jedrilice. U obćini zapalili spise, pomoćno liečiiište zapalili i sve liekove odniali. 1 autobus zapalili a 1 osobni samovoz sa sobom odveli.

Gubitci u ljudstvu: 4 častnika, 70 učenika jedriličarske škole i ciela straža od 30 domobrana.

3. — Prema izvješću zapovjednika Samoborskog odsjeka, iz Slovenije prebacuju se jače partizanske skupine između državne granice i Plešivice, sa namjerom da se prebace u Zagorje.

4. — U noći 28/29. ov. mj. partizani izvršili napad na želj. postaju Budinščina³ (11 km. s. z. od Zlatara) — odbijen.

Operativno područje V. Gorskog Zdruga:

1. — 29/V. o. g. izvršena su razviđanja — bez događaja.

2. — 29. V. oko 10,00 sati jedna partizanska skupina⁴ izvršila je napad iz zasjede na pratnju zapovjednika IDZ. generala Brozovića, na cesti između Gline i Topuskog kod s. Gređana (6 km. j. z. od Gline). Zapovjednik zbora g. Brozović spasio se je, a zarobljeni su iz pratnje: glavnostožerni pukovnik g. Klišanić (glavar stožera IDZ) i pukovnik Lalić, zapovjednik V. gorskog zdruga, 25 domobrana i 3 vozača samo-voza.

Koliko se saznalo zarobljenici su odvedeni preko s. Skele — s. Bulinac vjerovatno prema Klasniću.

Po odobrenju Gl. stožera zamjenik zapovjednika V. gorskog zdruga podpukovnik Brkić izvijestio je da će večeras odpočeti pregovori.

1. C. - ./.

2. — POKRETANJE I PREMJEŠTAJI VLASTITIH ČETA:

I. domobranska jurišna bojna stigla je 28. V. o. g. u 23.30 sati u Sisak gdje je smještena.

3. — Nije bilo.

PO NALOGU ZAPOVJEDNIKA

ZASTUPA GLAVARA

P. 30/V D

bojnik (Šteger)

Šteger

² Ovo uporište je napao i zauzeo Treći bataljon Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 88, 108, 189, 190 i 195.

³ Napad izvršila Zagorska četa iz sastava Kalničkog NOP odreda.

⁴ Prvi bataljon Banijskog NOP odreda sa četom »Matija Gubec«. Vidi dok. br. 104 i 190.

**IZVJEŠTAJ KOIMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 29 SVIBNJA 1943 GOD. O PRELASKU KOLONE
KURAJA SA PAGA U LUKOVO ŠUGARJE I BOMBARDOVANJU
PROKIKA I ŽUTE LOKVE¹**

18 E

Inc/2/A

TELEGRAM

Dan | otpreme

' i prijema: 29. V. 43
čas I 23.10 č.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACUA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI II ARMIJE

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 8771

Stiglo 30 svibnja 43—XXI

Br. 6852/op.

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 29 SVIBNJA 43 — XXI

AKTIVNOST USTANIKA:

Javlja se: u zoni Poljana (XL—AV) prisutna je partizanska formacija sa 2 topa maloga kalibra, sa minobacačima 81 i 45; da na 28 o. m. male grupe prešle su preko mosta Kovačevići (XI—AX).

Obavještajci tvrde da partizani koji su primjećeni u zoni Krasno (ZT—GM), Oltare (ZP—GQ), o čemu telegram 6794 od 27 o. m., pripadaju I udarnoj brigadi i da ljudi naoružani mitraljezima drže kotu 1065 (Lumbarda) (ZP—G0.

DIVIZIJA »RE«:

O patroliranju i zasjedama, o čemu telegram 6819 od 28 o. m., nema što da se javi.

Prilikom čišćenja u zonama ispred naših položaja nađena su još 4 leša partizana, jedan minobacač od 45 mm i 6 pušaka, koje su ostavili partizani prilikom napada, o čemu telegram 6794 od 27 o. m.

Noću uoči 29. o. m. ustanici su napali naše položaje na koti 824² (ZR—GZ) i nakon dvočasovne borbe, otprilike, napad je bio potpuno odbijen.

Naši gubici: 11 ranjenih, protivnički nisu provjereni.

Nastavljaju se odbranbeni radovi u zoni Melnice.

U toku su akcije većih patrola i zasjeda u zonama ispred sektora Krivi Put.

DIVIZIJA »MACERATA«:

Noću uoči 29. o. m. akcije u cilju ometanja protiv garnizona Delnice, bez posljedica.

31 bat. »Macerata«, XVI »M« i ustaški bataljon uz pomoć M. V. A. C. izvršili su čišćenje³ u zoni Ogulin—Krpelj (XT—XV—AT), Carevo Polje (XV—AN), Sv. Arhandel (XT—AN), Stražbenica (XR—AN), Veljun (XR—AP). Naknadno će se javiti vijesti koje nisu još stigle.

XIV OBALSKA BRIGADA: Karlobag:

Kolona »Kuraja«,⁴ koja se iskrcala sinoć 28 o. m. u 23 časa u Lukovo Šugarje (XP—EZ) dolazeći iz Paga, popela se noćas na planinski lanac Velebit.

Jutros 29 o. m. u 10.35 časova radio je javio da je stigla do zone Goli Vrh, Kameni Klanac (XR—FG); docnije nema vijesti.

V GRUPACIJA GRAN. STRAŽE (G. A. F.):

Jedinica garnizona Gerovo (VH—BN) izvršila je izviđanja u zoni Brezovici—Skednari (VK—BN); nema šta da se javi.

Jedna patrola prilikom pretraživanja u zoni Kukuljanovo (UM—AV) pucala je na sumnjiva lica, koja su se dala u bjekstvo ostavivši sanitarni materijal.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Jučer, 28 o. m., bombardovane su Prokike, Žuta Lokva (ZT—GZ), brdo Hum (KL—AL). Obasipani su malim bombama i mitraljirani ljudi i komora na koti 527 (ZV—GZ), na Prokikama i na koti 455 (KL—AF).

Protuavionsko dejstvo pogodilo je avion.

Naknadno će se javiti vijesti o rezultatima zadataka izvršenih danas, 29 o. m., koje nisu još stigle.

General SCUERO 20102905

² O napadu na ovu kotu vidi dok. br. 94.

³ O ovoj akciji vidi dok. br. 100.

* O ovoj koloni vidi dok. br. 101, 102, 103, 146, 158, 165, 169, 179, 191, 193, 195, 197 i!199.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVE GORSKE DIVIZIJE OD
30 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I PO HRVAT-
SKE NA BULINAC¹

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMUENO OD: Daruvara	DAN:30.5.43. SATI MINUT:0845 BROJ: 192
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN:30.5.43. SATI MINUT:0939 BROJ: 450

S A D R Ž A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ: . _ . _ . _ . _ . — .

Od 2315 sati jaki neprijateljski napadaji na Bulinac.

Neprijatelj je raspolagao teškim bacačima.

Točnijega još ništa nije poznato.

Posada pripada prvoj pješačkoj diviziji.

Zbog stanja pred vlastitim postavima, susjedna njemačka bojna
1/135 mogla je pružiti pomoć samo manje djelove.

Njemačka bojna 1/130 bez 1 sati napustila Dulavec i Pivnicu
te vlakom prebačena u Zagreb.

Jedan vod jedne sati prve bojne IV. g. z. iz Lipika u Badljevinu.

Treći sat prve bojne IV. g. z. iz Badljevine u Daruvar.

Op. broj 1549 taj.

G O R D I V.

P. 30/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 14/1—7, k. 23a.

IZVJEŠTAJ GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 30
SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU OSAMNAESTE NO BRIGADE
NA KUTJEVO¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 150

(po podatcima primljenim 30. V. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 28/29. V. odbijen je part. napadaj na želj. postaji Budinščina² (na pruzi Zagreb—Varaždin).

Podr. Zagreba: Noću 28/29. V. između želj. postaje Odra i Vel. Gorica naišao je stroj vlaka na minu.

Podr. Samobora: Prema izvješću zapovjednika Samoborskog odsjeka između drž. granice i Plešivice prebacuju se jače part. skupine iz Slovenije sa namjerom prelaza u Zagorje.

Noću 28/29. V. prigodom napadaja na jedriličku školu u Sv. Nedelji (Dnevno izvješće br 149) partizani³ su odveli 4 častnika. 70 učenika jedriličke škole i stražu do 30 domobrana.

Podr. Sunje: Noću 28/29. V. između želj. postaje Sunja i Šaš (na pruzi Sisak—Novska) naišao je oklopni vlak na minu.⁴ 2 vagona su iskliznula.

Podr. Nove Gradiške: 29. V. kod s. Gređani (16 km j. z. od Nove Gradiške uhvaćeno je 6 partizanskih teklića.

Podr. Požege: Noću 28/29. V. jake part. snage (navodno XII, XVII i XVIII. part. brigada) napale su navodno Kutjevo⁵ (18 km s. izt. od Požege).

¹ Redakcija raspolaže sa primjerkom umnoženim na geštetneru pod reg. br. 13/1—33, k. 23a.

² Napad izvršila Zagorska četa iz sastava Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 191.

³ Treći bataljon Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 88, 108, 189, 190, 192 i tom V. knj. 16, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 3 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

⁴ Minu postavila jedna četa Trećeg bataljona Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 104 i 190.

⁵ Napad na ovo uporište izvršila Osamnaesta NO brigada, dok je Dvanaesta NOU brigada držala zasjedu prema Požegi, Pleternici i Kuli. Vidi tom V, knj. 16, izvještaj Četvrte divizije od 2 lipnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske.

B. b. spojevi su prekinuti. Prema zrakoplovnom razviđanju 29. V. u 9 sati proizlazi da je napadaj odbijen. — Ustaška bojna iz Jakšića (6 km s. izt. od Požege) upućena prema Kutjevu dostigla je 29. V. poslije podne Ferovac Mjr. (4 km j. j. z; od Kutjeva). Neprijatelj navodno bježi pred ovom bojom na sjever, a neprijatelj pred Kutjevom povukao se u obližnju šumu. — Jedna sat XVI. ustaške bojne koja se uspjela probiti prema Ferovac Mjr. pretrpila je navodno visoke gubitke, među kojima i zapovjednik bojne ustaški satnik Delija.

Iste noći palo je u Požegu 6 granata iz part. bacača sa postava Sv. Jelena (2 km j. od Požege). Žrtava nema.

Podr. Breda:

Noću 28/29. V. 8 km izt. od Broda naišao je talijanski vlak sa cisternama na minu. Stroj 1 5 vagona su se prevrnuli.

Podr. Bilo Gore:

29. V. prigodom nasilnog razviđanja jedne njemačke bojne iz Vel. Pisanice i Vel. Grđevca (15 i 12 km s. z. od Grubišnjog Polja) kod s. Šibenik. Cremušina i Marinove Kose (10—12 km s. od Grubišnjog Polja) došlo je do sukoba sa delovima XVI. part. brigade. Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 6 ranjenih, a neprijateljski: 55 mrtvih i mnogo ranjenih. Plien: 1 strojopuška, 6 pušaka i streljivo.

Podr. Moslavine:

Noću 28/29. V. partizani su opljačkali s. Kat. Selišće, M. Ludina i G. Vlahinička⁶ (23, 21 18 km s. z. od Kutine).

Iste noći kod želj. postaje Deanovec (6 km izt. od Ivanić Grada) partizani su zarobili razoružali obhodnju želj. stražarske bojne jačine 25 domobrana.⁷ Potjere su upućene.

Naknadno se saznalo da su part. 21. V. prilikom bombardiranja s. Mali Prokop (8 km s. z. od Garešnice) imali velike gubitke. 13 kola ranjenih prebačeno je u Papuk PI.

Podr. Daruvara:

Noću 23/24. V. prigodom napadaja na s. Končanicu (12 km s. z. od Daruvara) partizani su pretrpili velike gubitke.

⁶ i ⁷ Napad izvršile dvije čete Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 185 i tom V, knj. 16, izvještaj Moslavačkog NOP odreda od 13 lipnja 1943 god. Štabu Druge operativne zone.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Like:

28. V. odpočeo je podhvat na području Gospić—Karlobag⁸ radi olakšanja posade Gospića i uzpostave prometne veze između Karlobaga i Gospića.

Kolona bojnika Kuraja krenula je 28. V. u večer iz Lukovo Šugarje (14 km j. izt. od Karlobaga) preko Velebita na područje Brušane (10 km j. z. od Gospića) i dostigla 29. V. u 11 sati Goli Vrh i Kamenj Klanac (3 i 4 km j. z. od Brušana).

Skupina Karlobag pošla je 30. V. zorom u napadaj na prevoj Vrata (6 km izt. od Karlobaga), a posada Gospića iztog dana u 5.30 sati u napadaj na vis Oštra i Debelo Brdo (4 km z. z. i 5 km z. od Gospića). 30. V. u 6 sati poslije kraće borbe zauzet je vis Oštra.⁹

Podr. Perkovića:

26. V. prigodom part. napadaja na mostobran kod Perkovića poginula su 2, a ranjeno 30 partizana.

Podr. Sinja:

27. V. između Splita i Sinja partizani su oštetili želj. prugu. Kvar je istog dana popravljen.

Podr. Gline:

Koliko se do sada saznalo zarobljenog¹⁰ glavnostožernog pukovnika Klišanića i Lalića partizani su odveli preko s. Skela i Bulinca (5 i 7 km j. z. od Gline) vjerovatno prema s. Klasnić (12 km j. izt. od Gline).

Zrakoplovstvo:

29. V. zrakoplovstvo je vršilo obskrbu posade Gospić streljivom i hranom.

ZA TOČNOST:
Pročelnik operat. odjela
general (Dragojlov)
Dragojlov

Glavar glavnog stožera
general (Prpić)
Prpić v. r.
(M. P.)n

⁸ O ovoj akciji vidi dok. br. 101, 102, 103, 146, 158, 165, 169, 179, 191, 193, 197 i 199.

⁹ Ove položaje branila je Treća NOU (Deveta) i Druga NOU brigada Šeste divizije. Vidi dok. br. 101 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Prvog korpusa od 6 lipnja 1943 god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

¹⁰ O ovom zarobljavanju vidi dok. br. 104, 190 i 192.

¹¹ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska — Glavni stožer domobranstva — Operativni odjel

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 30 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU OSAMNAESTE
NO BRIGADE NA KUTJEVO'

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Broda	DAN:30.V.43. SATI MINUT: 2102	BROJ: 359
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 1	DAN:30.V.43. SATI MINUT: 2210	BROJ: 785

ŽURN O!

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL

SPOJ:—.—.—.—.—.

S A D R Ž A J

Dnevni izvještaj, za 29. svibnja 1943 godine.

U Srijemu bez osobitih događaja.

U Slavoniji u noći 28. na 29. svibnja 1943. Kutjevo navodno napadnuto od tri komunističke brigade.²

Brzglasni spojevi prekinuti.

Prema zrakoplovnom razviđanju 29. svibnja 43. u 0900 proizlazi da je napad odbijen.

XXXVI. ustaška bojna iz Jakšića 7 si. Požega upućena prema Kutjevu i dostigla oko 1730 Ferovac Mjr. 15 si. Požega.

Neprijatelj navodno bježi pred ovom bojnom na sjever, a neprijatelj pred Kutjevom povukao se u obližnju šumu.

Jedna sat XVI. Ustaške bojne je uspjela probiti se prema Ferovac Majuru i pretrpjela navodno visoke gubitke, među njima zapovjednik bojne ust. satnik Dvella.

Ukupne snage neprijatelja oko Kutjeva broje oko 3000 ljudi, t. j. 12, 17 i 18 komunistička brigada.³

29. svibnja 43. u 0200 palo na Požegu 6 granata iz komunističkog bacača sa postava Sv. Jelena, k. 397, dva i pol j. Požega.

Žrtava nema.

32 pj. divizija: Uporište Branjevo. 21 j. Bijeljina. od Zvornika odsječeno, što otežava opskrbu.

Upućena bojna iz Bijeljine za popravak stanja.

4. pj. divizija, bez osobitih događaja.

Op. broj 489 tajno.

P 30/V D

II. D. S.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 13/1—28, k. 23a.

² i ➔ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 195 i tom V.knj. 16, izvještaj Štaba Ciete NO divizije od 8 lipnja 1943 god. Štabu Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske.

IZVJEŠTAJ USTAŠKO-DOMOBRAŠKOG OPERATIVNOG ZAPOVJEDNIŠTVA ZA LIKU OD 30. SVIBNJA 1943. GOD. O BORBAMA DUŽ PUTA KARLOBAG—OŠTARIJE — GOSPIĆ'

PRIMLJENA BRZOJAVKA

PRIMLJENO OD: Gospića	DAN: 30.5.43.	SATI MINUT: 2335	BROJ: 96
PUTEM KRUGOVALNE POSTAJE ZAGREB 2	DAN: 31.5.43.	SATI MINUT: 0805	BROJ: 462

S A D R Ź A J

ZA KOGA: OPERATIVNI ODJEL I HRVOPO SUŠAK

SPOJ: —.—.—.—.

30. o. m. izvršen izpad u pravcu Brušana.

Brušane zauzete u 1530 sati.²

Tu je izpostavljen i neposredan dodir sa grupom Kuraja.³

Borba je vođena na Debelom Brdu, Oštri, kod Ličkog Novog i kod Brušana.⁴

Jačina neprijatelja oko jedne brigade.⁵ koja se poslije neuspjeha povukla u smjeru Divosela.

Gubitci: Vlastiti 5 mrtvih, 21 ranjenih.

Neprijateljski 47 mrtvih nabrojanih i neprijatelju zarobljene 2 strojnice, 4 strojopuške, 30 pušaka, dosta streljiva i jedan povoz sa poljskim kuhinjama pun hrane sa 400 obroka.

Namjera za sutra: akcija duž puta Brušane—Oštarije sa ciljem probiti se do Oštarija i čistiti zemljište od odmetnika.

Op. broj 250 tajno.

Z A P O L I.

P 31/V D

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 14/1—31, k. 23a.

² O zauzimanju ovog uporišta vidi dok. br. 103 i tom V, knj. 16, izvještaj Štaba Prvog korpusa od 6. lipnja 1943. god. Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske.

³ O ovoj grupi vidi dok. br. 101, 102, 103, 146, 158, 165, 169, 179, 191, 193, 195 i 199.

⁴ O ovim borbama vidi dok. br. 101 i 103.

⁵ Riječ je o Trećoj NOU brigadi. Vidi dok. br. 101 i 102.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA PRVOG DOMOBRANSKOG
ZBORA OD 31 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU ŽUMBERAČKO
—POKUPSKOG NOP ODREDA NA SIGNALNU STANICU U
SV. KLARI'

»Veoma žurno«

ZAPOVJEDNIČTVO I. DOMOBRANSKOG SBORA

Op. br. 1695/taj.

U Sisku, dne 31. svibanj 1943

Tajno!

Predmet: Dnevno izvješće I. dom.
zbora za 31. V. 1943. do
18 sati.

GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (operativni odjel).
GLAVNOM STOŽERU ORUŽANIH SNAGA (izvještajni odjel).

Savezno zapovijedi op. br. 3219/taj. od 9. VIII. 1943. godine,
dostavlja se sljedeće dnevno izvješće:

(Sekcija mjerilo 1:100.000).

1. — A — KRATKA OCJENA SITUACIJE:

Bez osobite promjene.

**1. — B — DJELATNOST PODREĐENIH ČETA I POJEDINOSTI O
NEPRIJATELJU:**

Operativno područje Zagreb:

1. — 31. V. ove god. u 02.00 sati skupina partizana, oko 200
napala je svjetlometnu bitnicu u Sv. Klari² (6 j. od Zagreba).

Gubitci: 3 domobrana nestala, sa upravljačkog stakla skinuti
dalekozori. Na svetlometu polupali stakla.

2. — 31. V. oko 00.30 sati partizani napali su Ludbreg, upotrie-
bivši jedan bacač. Napad odbijen bez gubitaka.

3. — 31. V. između postaja Čukovec i Ludbreg, radnici uklonili
minu, koja je bila postavljena između tračnica i pragova.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta
pod reg. br. 15/1—41, k. 23a.

² Napad izvršio Drugi bataljon Žumberačko-pokupskog NOP odreda. Vidi
tom V, knj. 16, izvještaj Druge operativne zone od 3. lipnja 1943 god. Glavnom štabu
NOV i PO Hrvatske.

Operativno područje 1. pješačke divizije:

1. — Noću 30/31. o. mj. partizani razorili su prugu između Križevaca i Koprivnice kod s. Majurca i između postaje Sokolovca i Mučne na dva mjesta. U Majurcu partizani uništili su i b. b. uređaj. U toku današnjeg dana pruga je popravljena.

2. — Us. Kapeli (13 km. i. od Vrbovca) noću 30/31. ovog mjeseca partizani su ubili jednog oružnika i skinuli nekoliko domobrana.

Operativno područje V. gorskog zdruha:

Jedinice V. gor. zdruha u toku, današnjeg dana vršile su razviđanja bez događaja.

1. - C - ./.

2. — POKRETANJE I PREMJEŠTAJ VLASTITIH ČETA:

1. — 30. V. o. mj. 2 pohodni sat 1. pješ. pukovnije upućen je u Markovac (6 s. i. i. od Bjelovara).

2. — XXXVII ustaška bojna:

2. sat u Kloštar (26 s. i. od Bjelovara) i 3. sat u Pitomaču (7 j. i. od Kloštra).

3. — 13. sat 2 p. pukovnije iz Zagreba u D. Stubicu (19 s. od Zagreba).

' 3. - ./.

P. n. zapovjednika
zastupa glavara stožera
bojnik (Šteger)
Šteger

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG PETOG ARMIJSKOG
KORPUSA OD 31 SVIBNJA 1943 GOD. O BORBI DUŽ PUTA
KARLOBAG—OŠTARIJE—GOSPIĆ¹

18—E

3

Predmet: wt

TELEGRAM

Dan | otpreme: 31 V 43
20.20 č.

prijema: 31 V 43
čas 23.40 č.

VIŠA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENIJA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8895

Stiglo 1. VI. 43.

OD KOMANDE V ARMIJ. KORPUSA

KOMANDI II ARMIJE — Operativ, odjelj.

i radi znanja:

KOMANDI XI i XVIII ARMIJ. KORPUSA

Br. 6921/op. —

NOVOSTI U 18 ČASOVA DANA 31 SVIBNJA

AKTIVNOST USTANIKA:

Iz dokumenata nađenih kod ubijenih partizana u zoni Goljak (ZR—GZ) i Cvitovac (ZR—GU) potvrđuje se prisutnost II bataljona Četvrte brigade i III bataijona Prve brigade u tom mjestu.

DIVIZIJA »RE«:

O patroliranju, o kome telegram 6885 od 30 o. m., nema šta da se javi.

Noću uoči 31 o. m. paljba, u cilju ometanja, protiv naših položaja na koti 824 (V. Goljak) (ZR—GZ), bez posljedica.

Ustaška patrola prilikom izviđanja u zoni Iličići (ZP—AD) sukobila se i natjerala u bjekstvo partizansku patrolu. Hrvati nisu imali gubitaka; kod protivnika provjeren je 1 mrtav.

Prilikom izviđanja u zoni Kurozeb (ZP—PU) nije bilo traga partizanima.

U toku je akcija većih patrola u zoni ispred sektora Krivi Put. — Nastavljaju se radovi oko pojačanja u Melnicama.

DIVIZIJA »MACERATA«:

Noću uoči 31 o. m. vatra, u cilju ometanja, protiv uporišta Delnice, bez posljedica.

Prekid željez. pruge, o kome telegram 6865 od 30 o. m., bio je opravljen.

XIV OBALSKA BRIGADA:

Karlobag: Jutros 31 o. m. bataljon domobrana zauzeo je mjesto Baške Oštarije (XI—EI) i okolne kote i nije naišao na otpor.

Kolona »Kuraja«² u pokretu je iz Brušana prema Baškim Oštarijama.

Naknadno će se javiti vijesti.

Jedinice se pojačavaju za odbranu klanca Vrata i Baških Oštarija.

Jablanac: Partola hrvatske žandarmerije upućena u pravcu Dundovića Podkuk (ZL—FB) bila je izložena čistim rafalima iz automatskog oružja u blizini naselja.

Hrvatski gubici: jedan ranjen i dva nestala, koje treba smatrati da su poginuli.

U cilju odmazde vršena je artiljerijska paljba na naselje Dundovići.

OSTALI SEKTORI:

Normalna aktivnost patrola i zasjeda.

AKTIVNOST AVIJACIJE:

Jučer, 30 om., u saradnji sa operacijom trupa bombardovani su ili obasipani malim bombama ili mitraljirani: Vrebac (MK—FI), Ostrovia (MH—FN), PlanUži (KI—FN), Baške Oštarije (XL—FL), zona klanca Vrata (XL—FI), Sušan (ZI—FI), Ledenik—Kućište (XI—FL), Plaški—Drežnica (ST—AL) i radionica kod ZL — 13 AN 31 na putu Jasenak—Novi.

Izvršeno je snabdijevanje namirnicama garnizona Gospić vazdušnim putem.

Protivavionska akcija pogodila je tri aviona.

² O ovoj koloni vidi dok. br. 101, 102, 103, 146, 158, 165, 169, 179, 191, 193, 195 i 197.

Danas, 31 o. m., nastavljeno je sadejstvo sa kolonama koje operišu u zoni Vrata.

Naknadno će se javiti o rezultatima izvršenih zadataka, o čemu nisu stigle vijesti.

GENERAL SCUERO 19503105

Prep.

- 1 Nač. štaba
- 1 Pomoć. nač. štaba
- 2 Operativ.odjelj.
- 1 Inform, odjelj.
- 1 Komandi kr. karab.
- 1 Odjeljenju za telekomunikacije

IZVJEŠTAJ KOMANDE TALIJANSKOG OSAMNAESTOG ARMIJSKOG KORPUSA OD 31 SVIBNJA 1943 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I PO HRVATSKE NA NEORIĆ'

18 E

Inc/2/D

6

VISA KOMANDA ORUŽANIH SNAGA
»SLOVENUA-DALMACIJA«

OPERATIVNO ODJELJENJE

Br. 8837

Stiglo 31 svibnja 1943-XXI

Dan otpreme

i

prijema: 31/5/43-XXI

čas

3.15

TELEGRAM

OD KOMANDE XVIII ARM. KORPUSA

ZA KOMANDU II ARMIJE — OPERATIVNO ODJELJENJE

i na znanje:

KOMANDI V i VI ARM. KORPUSA

TAKTIČKOJ KOMANDI VI ARM. KORPUSA

Br. 7454/op.

IZVJEŠTAJ OD DANA 30 SVIBNJA 1943 U 18 ČASOVA

AKTIVNOST USTANIKA:

— Primjećena je jaka banda partizana u zoni istočno od Perkovića (Šibenik SI—CD), koja ima namjeru da napadne naše garnizone u Vrpolju (RM—CD) i Perkoviću. Izgleda da partizanske formacije koje su ranije primjećene u zoni sjeverozapadno od Trogira (SR—BN) imaju namjeru da napadnu spomenuto mjesto.

SEKTOR »BERGAMO«:

— Uslijed napada na Neorić (Split UM—CD), o čemu je javljeno u izvještaju od 28 ovog mjeseca, jedinice M. V. A. C. i hrvatske jedinice poslane kao pojačanje sukobile su se sa grupama partizana raspoređenim za odbranu kote 603 (UO—CD) i nagnale ih u bjekstvo sudjelovanjem naše artiljerije. Gubici M. V. A. C.: jedan mrtav i jedan ranjen;

partizanski gubici: 9 mrtvih utvrđeno. Zaplijenjene su 3 puške, 300 metaka i 15 ručnih bombi.

U blizini Sutivana (Omiš UK—BD) uhapšeno je jedno sumnjivo lice. Kod Prošeka (Omiš US—BU) partizani su istrgli otprilike 200 metara šine na željezničkoj pruzi za Sinj. Osposobljavanje pruge predviđa se za sutra, 31 o. m.

SEKTOR »ZARA«:

— Formacije M. V. A. C. »Dinara«, nastavljajući akciju o kojoj je javljeno jučer 29 ovog mjeseca, dostigle su jučer Jelino Polje. (Knin TL—DT); glavnina M. V. A. C. ide prema Pečencima (Drvar TN—DT) gdje su primjećene grupe ustanika.

Za vrijeme zasjede na drumu Ervenik (Knin RK—DP) — Kistanje (Šibenik RH—DE) — Radučić (Knin R(?)—DH) uhapšeno je 5 sumnjivih lica.

VAZDUŠNA DJELATNOST:

Izvršeno je borbeno izviđanje, osipanje malim bombama i mitraljiranje u zoni sjeverno od Šibenika i Marine (SI—BN). Bomb, u zoni Radošić (TI—TL—BU) i Lečevica (TI—TL—BZ).

Izvedeno je izviđanje i veza na drumu Obrovac (Novi Grad ON—DV) — Knin i veza sa zadarskim ostrvima.

Nebo vedro, more mirno.

GENERAL SPIGO

Kopije:

- 1 za Ekselenciju — 1 za Načelnika štaba
- 1 za Pomoćnika nač. štaba — 2 za Operativno odjeljenje
- 1 za Telegrafsko odjeljenje — 1 za Obavještajno odjeljenje
- 1 za kr. karabinjere